לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ב באייר תשמ"ח, 9 במאי 1988 / שנה מ"ח מס' 13643 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

מצרים מתכננים מצעד שלום בישראל לתמיכה בפלשתינים

רויטר, עתיים

קהיר. — חברים במפלגות פוליטיות ובאיגודים מקצועיים במצרים מתכוננים לצעוד לתוך מדינת ישראל ב־27 במאי, כראש „מצעד שלום ערבי", בתמיכה בפלשתינאים שבשטחים המוחזקים — על כך נמסר אתמול מחוגי המארגנים בקהיר. מטעם „הוועד הלאומי לתמיכה בהתקוממות הפלשתינאית" במצרים נמסר, כי הצועדים יחדרו לישראל, ברזומנית, בארבעה ראשים — ממצרים, מירדן, מסוריה ומלבנון — ביום אשר בו ייפתחו שיחות הפיסגה בין הנשיא רייגן ומנהיג ברה"מ מיכאיל גורבאצ'וב.

נצחון מוחץ למיטראן בבחירות לנשיא צרפת; צופים התפטרות שיראק ומינוי רוקאר לרה"מ

מיטראן זכה ב־54% מהקולות ונבחר ל־7 שנים נוספות — שיראק קיבל 46% ● לפי החישובים ניצח מיטראן בזכות קולותיהם של כ־20% מבוחרי לה־פן שחזרו לשמאל ● בהופעת הנצחון בטלוויזיה קרא מיטראן לצרפתים להתלכד מאחורי מדיניות של חופש, שיוויון וכיבוד הזולת ● ייתכן שהנשיא יקרא לבחירות חדשות — עם זאת לא צופים תקופה של יציבות פוליטית ● לה־פן: נסלק את מיטראן במהירות ● המיועד לרה"מ — רוקאר — לא יהיה נוח לישראל

הנבחר המאושר

מיטראן לאחר הנצחון (צילום: אי.פי.)

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. — פרנסואה מיטראן נבחר אתמול מחדש לנשיא צרפת לשבע השנים הבאות, בניצחון מוחץ (54 אחוז) על מועמד הימין ז'אק שיראק (46 אחוז). הסוציאליסטים צוהלים משמחה. אלפים יצאו אמש לחגוג ברחובות את הניצחון החדש של השמאל, שנתיים אחרי תבוסת המפלגה בבחירות לאסיפה הלאומית.

לפי החישובים, השיג מיטראן את הניצחון בזכות מעבר בוחרים אליו מן המרכז וקולותיהם של כ־20 אחוז מבוחרי לה־פן, שחזרו לשמאל.

רוקאר לראש ממשלה

מקורות סוציאליסטיים מסרו אמש, שמיטראן ימנה את מישל רוקאר לראש־הממשלה הבא. רוקאר לא יהיה נוח ביותר לישראל. הוא היה מקורב מאוד לאש"ף, ואם כי התקרב לישראל בשנים האחרונות, מצא לנכון להביע באוזני ערפאת תנחומים על חיסול אבו־ג'יהאד. הוא

(המשך בעמוד 2)

פרס נחת במפתיע בבודפשט — נפגש עם רה"מ ההונגרי

דליה שחורי

מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס נפגש אתמול בבודפשט עם ראש־ממשלת הונגריה קארולי גרוש ועם שר החוץ ההונגרי פטר וארקוני — הודיע אתמול דובר משרד החוץ, אהוד גול. לדבריו, דן פרס עם המדינאים ההונגריים בסכסוך הישראלי־הערבי ובקשרים שבין ישראל להונגריה, בכללם בנושאי כלכלה ותיירות. הוא סירב לפרט.

מעטה סודיות

פרס המריא אתמול בבוקר מישראל תחת מעטה של סודיות, שעורר תמיהה בחוגים מדיניים בירושלים, בהתחשב בעובדה, שיש ייצוג דיפלומטי בין שתי המדינות, שכוננו לא מכבר משרדי אינטרסים. חוגים מדיניים אינם סבורים שביקור פרס בבודפשט מבשר כוונה להעלות בקרוב את דרג הייצוג הדיפלומטי. להערכתם, ניאותה הונגריה לארח את פרס בשל מתיחותה היחסית ובמיוחד נוכח שאיפתה לשפר את תדמיתה בארה"ב, על רקע קשייה הכלכליים. סבורים, כי ראשי השלטון בהונגריה יבקשו מפרס להמליץ לפני ארה"ב, כאשר יבקר בוושינגטון בקרוב, שיינתן להונגריה מעמד של מדינה מועדפת מבחינה כלכלית.

פגישה עם הסובייטים

פרס יבוא לוושינגטון אחרי שיבקר במדריד (לשם הוא יוצא היום) לרגל מושב האינטרנציונל הסוציאליסטי. סבורים כי במדריד ייפגש פרס עם נציגים סובייטיים. בוושינגטון, אליה יגיע ביום ד', ייפגש פרס לשיחות עם הנשיא רונאלד רייגן ועם שר החוץ ג'ורג' שולץ.

לראשונה מזה 16 חודשים: המצרכים המסובסדים מתייקרים בשיעור של עד 32%

מוצרי החלב מתייקרים ב־15%; הביצים ב־19%; העוף הקפוא ב־21% והלחם ב־ 32% ● ביולי צפוייה התייקרות נוספת של התחבורה והמים ● צבן: לפצות מייד השכבות החלשות ● קיסר: לא נמתין לפיצוי עד תוספת־היוקר הבאה

כתבנו הכלכלי בירושלים, שלמה סלוצקי

מחיריהם של כל מצרכי היסוד המסובסדים התייקרו בחצות בשיעור גבוה. מחירי הלחם ומוצריו עלו ב־32 אחוזים, מחירי העוף הקפוא ב־21 אחוזים, מחירי הביצים ב־19 אחוזים ומחירי החלב למוצריו ב־15 אחוזים.

(סוף בעמוד 4)

דאגה בעיתונות מפרשת „דרך הניצוץ" ● עמוד 2

יגובשו נהלים לאישור פעולות צבאיות ● עמוד 3

סכנת כלייה למטעים בעמק יזרעאל ● עמוד 4

התחדשו הקרבות האכזריים בביירות ● עמוד 5

„יפורק המפרק" — תובעים עובדי אליאנס ● עמוד 15

טאבה כדגם

צוות הבוררים הבינלאומי בפרשת טאבה יתכנס מחר בז'נבה כדי להתחיל במלאכת הניסוח של פסק הבוררות שיקבע למי תהיה שליטה על טאבה. לישראל או למצרים. לפסיקה זו קדמו שנתיים של בירורים, נסיונות תיווך ופישור שלא עלו יפה בגלל עמדות נוקשות של הצדדים. מכל מקום יש לתמוה על עקשנותה של ממשלת ישראל, אשר דבקה בעקרון חריבונות על שטח מזערי הכולל בתוכו מלון אחד ועוד פיסת חוף וזאת לאחר שבהסכם השלום עם מצרים הוחזרו שטחים נרחבים של סיני. הסתבכות בפרשת טאבה אינה הסיבה היחידה ואף לא העיקרית לשלום מוקפא עם מצרים. יש לזכור, כי ממשלת קאהיר מקיימת אומנם את ההסכם, אך כמה מן הצעדים של ממשלת ישראל כמו מלחמת לבנון ועתה הפעלת כוח לדיכוי ההתקוממות בשטחים, גורמים למצרים מבוכה רבה בעיקר לגבי מעמדה בעולם הערבי.

הסתבכות בפתרון בעיית טאבה מהווה דגם של מדיניות ישראלית רשמית לגבי פתרון הסכסוך במזרח התיכון. אם השגת הסדר בנושא שולי מחייבת התדיינות של שנתיים, מה יהיה עם הפתרון המדיני שיחייב נסיגה ישראלית מן הגדה המערבית ורצועת עזה בקצב כזה השלום במזרח התיכון יושג בעוד עשרות שנים אם בכלל. אומנם ארצות־הברית עדיין לא נואשה מיוזמתה ושר החוץ ג'ורג' שולץ עומד לבוא לאזורנו בעוד חודש ימים, אך על פי הסימנים יהיה זה ביקור סרק כמו הביקורים הקודמים. שהרי ישראל נתונה כבר בקלחת הבחירות שבה מסתמנת הקצנה ימינה בקרב הציבור. ממשלה זו על סף הבחירות לא תהיה מסוגלת לשום פשרה אפילו מלולית, שכן המערכה על „שלמות הארץ" תעמוד במרכז התעמולה של הליכוד.

דגם טאבה מראה באיזו מידה ממשלת ישראל מוכנה להמר אפילו על השלום הקיים כבר עם מצרים. לא שולץ ואף לא פרס, שיצא לפגישות מדיניות באירופה, אין בכוחם לשבור את סרבנותו הנוקשה של שמיר. מעתה ההכרעה נתונה בידי הבוחר ורק אם תגבר התבונה בעם יפתח הסיכוי להצלחת התהליך המדיני.

עתירת ד"ר עוואד תישמע הבוקר בבהמ"ש העליון — שולץ זועם על הוצאת צו הגרוש

בשדר לשמיר כותב שר־החוץ האמריקני: כמי שפעל רבות למען יהודי ברה"מ, הרשה לי לומר לך שאין לראות את שאלת זכויות האדם רק מן הצד היהודי ● בעתירה לבג"צ עשוייה להידון שאלה עקרונית בדבר מעמדם של תושבי מזרח י־ם עליהם הוחל החוק הישראלי ● עוואד החליט לפנות בעתירה לאחר התלבטות רבה ● משמרת הזדהות של שובתי רעב נערכת מול בית המעצר

בצלאל עמיקם, דליה רפאל (ארה"ב) דליה שחורי, עתיים

עתירתו של ד"ר מובארק עוואד נגד גירושו תישמע הבוקר ע"י בית המשפט העליון בהרכב השופטים אהרון ברק, גבריאל בך ושושנה נתניהו. השופטת התורנית שושנה נתניהו הוציאה אתמול, לבקשת עוואד עצמו, צו המשהה את גירושו עד לשמיעת נימוקי שר־הפנים מדוע יבוצע הגירוש.

(סוף בעמוד 4)

„עם מי נדבר עכשיו?" — שואל הכרוז של משפחת המחאה נגד הגרוש מול בית המעצר בירושלים (צילום: ישראלי)

סקר בנק ישראל: ראשית מיתון במשק

כתבנו הכלכלי בירושלים

סקר החברות של בנק ישראל שפורסם אתמול מצביע על אפשרות שבישראל קיים ראשיתו של מיתון. ברביע הראשון של 1988 חל גידול ניכר במספר החברות שדיווחו על ירידה בפעילות, בעיקר בשוק המקומי. בסקר בנק ישראל נאמר, כי רוב החברות צופות המשך של ירידה בפעילותן גם ברביע השני של השנה. נמצא גם גידול במספר החברות שדיווחו על ירידה בהזמנות המקומיות, ירידה ברמת הייצור והתעסוקה והאטה בקצב גידול ההזמנות ליצוא.

על המשמר

ציורמצב

איור: אלעד דן

מפת בכורות/מאיר אריאל

מרגיע, מיסטי, מטריף, מטורף

יש בו משהו מרחף, מרגיע, נינוח, מצחיק, מיוחד, מטריף, מטורף. מאיר אריאל, יום שישי, במסע בחירות אנטי... „לא כדאי לכם לבחור בנו, כי אנחנו נכריח אתכם ללכת בקומה זקופה, בנשימה נכונה להגות במדוייק, יבינו את מה שאתם אומרים, נאלץ אתכם להינות מכל רגע, ואני לא רואה שאתם בשביל זה, אז אל תצביעו לנו."

צובר קולות

קופסת עשן צדדית מרססת אווירה, מטשטשת מלים בתוך קהל. אלמנט מינימליסטי. 5 דקות שתייה וטורטית מפסקות את הערב באתנחתא. מיקי שביב, יהודה עדר, ואדם מרר ממלאים את הרקע בנגינה ושירה הומוריסטיים. קטע משנות השישים מותיר קהל פעור, לא מחובר.

מאיר אריאל על הבמה מזכיר את דודו גבע על הנייר, אמנות ניפוץ המיתוס והאנשתו לצורת טריוויה מצחיקה. בדר"כ הקהל סולידי, אינטליגנטי, יודע פזמון ...„בסוף קברו אותו תחת עץ אשכוליות".

איש עם גרופ'ים מתרבים, מאיר אריאל. בא ל„צוותא" כדי שהעם הצפוני ירד אליו והוא יורד ממלא את האולם, מפזר את העשן בגוף המתנענע ומחזיק חזק במסר. בהופעה השנייה, בין 12.00 ועד בכלל, נתן את הבום העל־קולי שהבטיח בראשונה, נתן מעצמו משהו מיסטי, מרגיע, מרחף, מצחיק, מזיע, מאיר אריאל.

אלישבע איילון

מופע ראשון/גלי עטרי

צעד אחד לתוך הנהר

לא היתה בצוותא ראשון־לציון, אותה אווירת התרגשות מיוחדת וחגיגית שליוותה את הבכורה הקודמת באותו מקום, המופע של מאיר בנאי. לא היו את"מים מן הברנז'ה ולמעט מספר מועט של עתונאים — רוכם, כמו הח"מ, תושבי הסביבה — אפשר היה לחשוב שמדובר בעוד הופעה אחת, עוד חלטורה של ליל־שבת.

ולא היא, גלי עטרי, ככל אחרת. נחמדה, משעשעת לעתים, מצחיקה לפעמים ויש לה את סמי אברדזול, המתופף לשעבר של „תיסלם", שחזר אלינו מגלות קרית־מלאכי. חוץ מלתופף, הוא צריך גם לשיר קול שני או שלישי, ועושה את זה חמוד מאוד, כמו למשל, ב„כי איתך". ויש לה נגנים צעירים, פנים חדשות, כמו הגיטריסט המוביל, אלכס פולק, עם רעמת־שיער של גיבור־

נחמד

גיטרה של רוקכבר, שרואים עליו, איך הוא מת להתפרץ קדימה, חסר־רסן בסולו כסחני. אבל הוא לא יכול, לא מרשים לו. עטרי מיוזעת, מוחה מצחה ופניה במגבון־נייר. האולם חם וצפוף והקהל, שיושב קרוב מאוד, סימפטי ומעודד. קראו לה לשלושה הדרנים, האחרון היה „הללויה", כל בית בשפה אחרת, כולל יידיש. שעה־וחצי.

סך הכל בלי הפסקה. אין הפסקה בצוותא ראשון.

שירים נחמדים, מופע נחמד. מה אפשר כבר לכתוב על מופע שאינו מעולה ואינו רע מאודז וגם גלי נחמדה. באמת.

שהזכרון אינו מתעתע, לא הופיעה מעולם במופע של ממש, כסולנית ההצלחה (תקליט־פלטינה, למעלה מ־40 אלף עותקים, להיטים במצעד־הפזמונים) חייבה את המופע. אתר השילוח, למופע ששמו כשם תקליטה „צעד אחד לפני הנהר", נבחר להיות האולם הקטן, הקלאסטרופובי, המיוזע, בראשון. הקהל, מאוד לא הומוגני, יותר מראש מאפיר אתר, הרבה צעירים, כמה פרחים צעירים. כן, שורה 10, אני מדבר עליכם.

לגלי עטרי אין נתונים קוליים מרשימים, אין לה אישיות כובשת. אבל היא נחמדה. זו מילת־פשרה, אני יודע, אבל אין

עומר ניר

רעל/ל"ג בעומר

מדליק ומצחין

למה זה קורה דווקא לי?

בשנה שעברה, בדיוק באותו היום, הסעתי את אשתי לחדר היולדות שבבית החולים בצפת. במחסום שלפני מירון עצר אותנו השוטר והודיע: „אין מעבר סעו מסביב". שאלתי אם הוא מוכן לקחת אחריות ולשלוח אותנו בדרך העפר שתוצאות גשמי החורף הותירו בה מהמורות ותעלות. „התהליך מתקדם כשורה" אמרתי. „אין צורך בטלטולים מזרזי לידה ותרץ מזה, אם נאלץ להמתין כאן זמן רב, יכול להיות שתצטרך לקבל את היילוד".

השוטר לא רצה לקחת אחריות. לאחר מספר טרטורים במכשיר הקשר הוא מפנה את המחסום ומודיע שאנו רשאים לעבור. אחר כך הוא קורא לעברנו מרחוק: „אני אטלפן לחדר היולדות כדי לברר אם באמת נסעתם לשם". מה אומר לכם, לא יפה מצידו. עד היום לא טרח לצלצל ולברך אותנו על הולדת בתנו.

והנה בל"ג בעומר השנה חוזר הסיפור בשינויים קלים. איך פורצים הפעם את ההסגר הזה עם בני שנקרא לבדיקות בטבריה? אנחנו יוצאים בדרך חלופית ארוכה ומוותרים על קהל של 150 אלף איש נטשו לזמן מה את הבאבא סאלי, חלפו על פני רבי מאיר בעל הנס וסוגרים עלינו כעת מרדום. הניסיון שלנו לפרוץ את המצור נכשל ועולה לנו בזמן, כסף ועצבים.

אחר כך, לאות תודה, משאירים עולי הרגל מזכרת ארוכת ימים. רק מעט קילוגרמים של אשפה שמותיר כל אחד מהם ואנו מקבלים באיזור למעלה מ־300 טונות טינופת שאת שרידיה וריחותיה ניתן למצוא גם בל"ג בעומר הבא.

„אבא", שואל בני בן השש. „למה הם שמחים אם רבי שמעון בר יוחאי מת"? חסידים רבים כבר שאלו זאת לפניו, אבל כמו הרבה שאלות שמעוררת השתטחות על קברו של אלמוני שזוכה לקבל מרי שנה את קהלו של הרשב"י, נשארת גם זו שלו ללא מענה.

דני בירן

בשטח/סרטי סטודנטים

„לול" — מצבה עצובה

ומעבר לצחוקים ההיסטריים, כשצופים באריק ואורי מקרטעים כמו מרוקאים במערכון „העולים החדשים" — ועצוב. בעיקר עצוב. נוסטלגיה דקיקה צבטה בלב, והעיניים כוסו דוק של דמעות, מגוטפות באיטיות במורד הלחי, חונקות בגרון. הצפייה המחודשת ב„לול", ממרחק של 15 שנים, היא חוויה מכאיבה של עצבות, גם למי שלא עבר או — כמוני — את מחסום העשור לחייו. עצב של ההחמצה, על חלומות שהתנפצו, על תהילה שחלפה, על נעורים שאינם, על איזו אשליה של תמימות אבודה.

טליה, אורי ומוטי — מתוך „לול 3"

ההגרות שצמחו על החבורה, הרכילויות נוטפות הריר, על אורגיות של סמים ומין, שהזינו בזמנו את תיאבון העיתונות — כל אלו הפכו את „לול" למיתוס ישראלי נערץ, סמן לתור הזהב ההולל של הבוהמה המקומית. קולנוע „פריז" שאירח אמש את הסידרה במסגרת פסטיבל סרטי הסטודנטים, התפוצץ מהתנפלות בני־תשחורת שבאו לסגור לתופעה.

להציץ בתהילת העבר הזמנית של מונה היפה, טליה המצחיקה, ליהי וג'ווי אנשים שאיתם; בבייבי פייס של שיסל, ופופיק ואורי גם — תולים מבט מעריץ בנסיך שבתוון, אריק, יפה ומסוגף, שר בקול קטיפה את „למה לי לקחת ללב", וחבורה, עדיין פריכים, רעננים, מאוחדים ומלאי תיקוות — עונים לו בפיזמון החוזר.

גם אלו שמאז הגרו למאה שערים, גם אלו שמאז התעופפו לשמיים בענן לבן של הרואין. וכש„לול" יהפוך לסרט פולחן כאשר יוקרן בקיץ בהקרנות מסחריות, יזכו בני החבורה האגדתית — או, לפחות, השרידים שנותרו ממנה — לתחיה מזורה, ירגשו ויצחיקו את עולי הימים שהתוודעו לעלילות השבלולים מחינגת התקשורת שעדיין מתרפקת על האגדה, ואין לה חבורה צבעונית חדשה לסגוד לה.

אין שהוא מתגנבת ללב ההרגשה, שלמרות התרומה המוחשית של „לול" למפת ההצחקות הישראלית, יש כאן איזה עיוות. שההיסטוריה אינה מוצדקת. ש„לול" הוא רק מצבה עצובה ומצחיקה לתופעה שולית ומצומצמת שניפחה את מה שהיה שם באמת.

יעל ישראל

רעל/שילה

יד קלילה על ההדק

את הרועה הערבי שרק ניפצע מהיריות של המתנחל משילה, יש להעמיד מיד לדין באשמת רצח חברו, הרועה הערבי שרק נהרג מהיריות של המתנחל משילה. אשמת הרצח צריכה להתבסס על שני סעיפים עיקריים:

1. הרועה היה שותף להחלטה להגיע עם עדר העיזים עד לחורשה הסמוכה לשילה, מקום שם משחקים לפעמים ילדי המתנחלים ועדרים לא רעו בו בעבר, מה שמצביע על כוונת זדון מובהקת.

2. מחקירת המתנחל היורה יתברר שהוא התכוון בעצם להרוג את הערבי שרק ניפצע ובמקום זאת, תוך סערת רגשות, הרג את הערבי שרק נהרג, דבר שמוכיח מעל לכל ספק שהרועה הפצוע הוא הוא האשם ברצח.

ולפני שמוחקים את ביתו, מגרשים את אביו וממלכדים את אמו, קודם לכל אלה יש לפוצץ ללא שהיות את עדר העיזים, עז אחר עז. ולפני כל עז, כשיצית החבלן את הפתיל, מן הראוי שיאמר: עזי וזימרת יה ויהי לי לישועה.

לזר

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

באיום עתידה לבג"צ — הותר להדס להב מ„דרך הניצוץ" להיפגש עם עו"ד לנגר

עו"ד גולדמן מהאגודה לזכויות האזרח: אין ספק שהנסיון למנוע פגישת עצורים עם עורכי דין — נועד להפעיל לחץ על הנחקרים ● נדחתה עתירת מיכל שוורץ נגד הארכת מעצרה

שלמה סלוצקי

מעצרה של הדס להב, עורכת בעתון „דרך הניצוץ", שנעצרה ביום שישי הוארך במוצ"ש ב־48 שעות, תוך הוצאת צו המונע ממנה פגישה עם עורך דינה.

בשעות היום הכינה עו"ד נטע גולדמן, מהאגודה לזכויות האזרח בישראל, עתירה שהתכוננה להגיש לבג"ץ נגד מניעת הפגישה של הדס להב עם עורכת דינה, פליציה לנגר. בשעות אחה"צ כשעתיים לפני שהעתירה היתה אמורה להיות מוגשת לבג"ץ, קיבלה עו"ד גולדמן הודעה לפרקליטות המדינה בה מודיעים לה על ביטול הצו, שהיה עילה לעתירה ולפיכך ביטלה האגודה לזכויות האזרח את כוונתה לעתור לבג"ץ.

נדחתה עתירת שוורץ

עורכת־הדין פליציה לנגר נפגשה אמש עם הדס להב ועל תוכן הפגישה הוטל איסור פרסום. בשעות הבוקר דחה בג"ץ את עתירת מיכל שוורץ אף היא מעצורי „דרך הניצוץ" נגד הארכת מעצרה. בשיחה עם „על המשמר" אמרה עורכת־דין גולדמן, שהאגודה לזכויות האזרח מעורבת בנושא רק בקשר לזכות של כל עצור לפגוש עו"ד — והיא משוכנעת שלמניעת הפגישה עם עו"ד לא היתה הצדקה אחרת, אלא שימשה להפעלת לחץ על העצורים.

„הצו הזה לא הוארך לגבי מיכל שוורץ מחשש לדיון ולהחלטה בעתירה לבג"ץ שהגשנו, והוא לא הופעל כליל במקרה של הדס להב, כי פרקליטות המדינה לא מעוניינת שהנושא יגיע לדיון משפטי בו יש להם סיכוי להפסיד ולקבוע תקדים" — אמרה עו"ד גולדמן. היא הוסיפה כי הזכות לפגוש עו"ד היא זכות בסיסית, שהדעת לא סובלת שתימנע מכל עציר, על כל עבירה שהיא".

דאגה באגודת העתונאים — תובעת פגישה עם רה"מ

שלמה סלוצקי

העתונות הישראלית הרחבה התעוררה בשבוע האחרון והחלה לגלות תשומת לב לדרך הטיפול של השלטונות בסגירת „דרך הניצוץ" ומעצרם של חמשת העיתונאים שעבדו בו.

בסוף השבוע פורסמו כתבות רחבות בנושא בכל העיתונים. הטלוויזיה הישראלית שידרה אמש כתבה על הפרשה ואגודת העתונאים בירושלים התייחסה בעקיפין לנושא, בהחלטתה לדרוש פגישה דחופה עם ראש־הממשלה כדי להביע בפניו את דאגת ציבור העתונאים ממה שנראה בעיניו כפגיעה הולכת וגוברת בחופש העתונות בישראל.

פגישה עם רה"מ

ועד אגודת העתונאים קיבל החלטה המביעה מחאה חריפה על פגיעה הולכת וגוברת של הממסד בחופש העתונות בישראל, שהוא אחד מאבני היסוד של הדמוקרטיה.

בהחלטתו מונה הוועד תופעות של סגירת עתונים, שלילת תעודות עיתונאי לכתבים זרים, הגבלת חופש התנועה על עיתונאים זרים באיזורים שונים, צנזורה פוליטית ואף איומים בגירוש על כתבים זרים.

כל אלה מעמידים לדעת אגודת העתונאים את ישראל בשורה אחת עם מדינות בהם קיימים משטרים מגונים ברחבי העולם.

תנועת המרכז מיישרת קו עם מפלגת העבודה

שלמה סלוצקי

בשיחות שקיימו בסוף השבוע ראשי תנועת המרכז, גיבשה הנהלת התנועה באופן סופי את עקרונותיה המדיניים. מתוך נוסח ההחלטות מצטיירת שלילה על חזרה לגבולות 67 ובו בזמן תמיכה ביוזמת השלום ע"פ נוסחת „שלום תמורת שטחים צפופי אוכלוסיה ערבית". אך נאמר שהתנועה, שוללת הקמת מדינה פלשתינית נפרדת ורואה את פתרון הבעייה הפלשתינאית במסגרת פדרטיבית עם ירדן. התנועה מציעה לנהל מו"מ עם כל גורם שיסתלק מדרך הטרור ויכיר בישראל תוך הסכמה לדו־קיום איתה. נוסח ההחלטות תואם כמעט במדוייק את החלטות מפלגת־העבודה להסדר מדיני כפי שפורסמו לאחרונה.

בראיון עם פרופ' אמנון רובינשטיין עם כתב „על המשמר", לפני שבת אמר יו"ר תנועת המרכז שתנועתו הכריזה כבר שלעולם לא תלך לממשלה צרה עם הליכוד ולא תשתתף בממשלה כלשהי שבה שרון יהיה שר הבטחון. מכאן מצטייר יישור קו עם מפלגת־העבודה בנושאים מדיניים.

עצרת נשים למען שלום

כתב „על המשמר"

עצרת בסיסמה נשים למען השלום התקיימה אמש באולם „מופעתרון" בעפולה. פטמה מראווה הביאה את דבר האשה הערביה והמשורר אלי נצר דיבר על המעשים המתחייבים מהשאיפה לשלום. בעצרת השתתפו נשים מקיבוצי העמק ועפולה והיא אורגנה על־ידי אביבה בני, מגבעת־עוז בשיתוף מועצת פועלי עפולה. הינחה: מנחם ממועצת פועלי עפולה, והשתתפו שחקנים ואמנים.

● היום תחנוך הקרן הקיימת לישראל, בשיתוף מפקדת קצין חינוך ראשי של צה"ל, את אתר המשלטים השולטים על שער הגיא, אשר שוחררו על־ידי חטיבת הראל של הפלמ"ח ב־9.5.1948.

הערת המערכת

מיהו ימין? שאלה זו יכולה להתעורר בעקבות פיסקה קטנה ברשימתו של יוסף מונדי („סערה בכוס מים" ביום ו' 6.5) י. מונדי מדבר על חוגי הימין „ממשה דור ועד גאנדי ומשה שמיר". הצבתו של המשורר משה דור כ„איש הימין" מעוררת יותר מאשר פליאה. לפי דעתנו זוהי הגדרה שרירותית שאין לה ביסוס בדעותיו של משה דור כפי שהן מוכרות גם לקוראי עתוננו שבו פירסם מ. דור בעבר רשימות לא מעטות. אם משה דור הוא „איש הימין", נצטרך לצמצם עד מאוד את המושג של איש שמאל. פיסקה זו ממאמרו של יוסף מונדי יש לראותה כפליטת קולמוס מיותרת ובלתי מוצדקת.

נצחון מוחץ למיטראן בבחירות

(סוף מעמוד ראשון)

מרגיע את חששות הישראלים בפגישות תכופות עם שגריר ישראל בפאריס עובדיה סופר.

מיטראן יטיל עליו להקים ממשלה רחבה, שתכלול אישים מן המרכז, כדי למנוע הפלתה באסיפה הלאומית.

חומש־שעולה

הנשיא החדש־הישן הופיע בטלוויזיה קורן מאושר. הוא קרא לצרפתים להתלכד מאחורי מדיניות של חופש, שוויון, כיבוד הזולת והסולידריות. כל אחד חייב לתרום, על־פי אמצעיו, לטובת כולם. זו מה שנותר מהסוציאליזם שלו.

מיטראן הודיע, כי ישכין מייד רגיעה בקאלדוניה החדשה, שם מתחולל מרי של הילידים נגד השלטון הצרפתי, ויפעל להשכנת שלום במוקדי סכסוך בעולם.

זו הפעם הראשונה שנשיא שמאלי נבחר לתקופת כהונה נוספת בצרפת. הרוב המוחץ שקיבל יעניק לו חופש פעולה רב, אך הצרפתים הפכפכים מאוד ומשנים את דעתם במהירות. מישל רוקאר הבטיח, כי מיטראן יפתור את הבעיות הקשיים של צרפת באווירה של הסכמה כללית ויימנע מליצור ניגודים.

מוכנים לשיתוף פעולה

מנהיגי הימין באר וז'יסקאר השיבו בחיוב על הצעות הפתיחות שלו ושיתוף־הפעולה איתו. הם הודיעו, כי ישפטו את הנשיא על־פי פעולותיו ואיחלו לו הצלחה.

סימון וייל קראה להקמת מפלגת מרכז „אוטונומית, שתהיה מוכנה להשתתף בממשלה עם הסוציאליסטים, בתנאי שתוכניתם תהיה מקובלת עליה. ניצולת השואה היהודיה מתוארת פה כשרה בממשלה הבאה. היא קראה לימין להחרים את לה־פן ולסרב לכל פשרה עימו.

לה־פן: נסלק אותו מחר

לה־פן עצמו, כוכב הבחירות האלה, הופיע אמש בדרמטיות בטלוויזיה כמנהיג הימין. הוא אמר, שמיטראן נבחר רק לזמן־מה, ובמהרה יסלקו אותו הצרפתים. הוא כינה עצמו „המועמד הלאומי" וקרא לצרפתים להקים איחוד לאומני צרפתי בהנהגתו.

תפקידו העיקרי של מיטראן יהיה לבלום את התחזקות לה־פן, אך בינתיים יהיה שקוע בהקמת הממשלה החדשה ובמאמץ לזכות באמון האסיפה הלאומית, שבה יש רוב ימני. הוא אמר, כי אם לא יזכה באמון, יפזר אותה ויערוך בחירות חדשות לפרלמנט.

שינוי במערך הפוליטי

משאלים מעניקים לסוציאליסטים 36 אחוז בבחירות אלה, לעומת 39 אחוז לימין ו־10 אחוזים ללה־פן. מעריכים, כי צרפת נכנסת לתקופה של אי־יציבות פוליטית. מיטראן ינסה למשוך אליו את אנשי המרכז, אך 46 האחוזים של שיראק יקשו על המרכז לערוק מן הימין. במטה הבחירות של שיראק שררה אווירת־אבל וכל המנהיגים הסתלקו עם היוודע התוצאות. שיראק יגיש את התפטרותו כנראה כבר מחר. פעולות הראווה — שחרור בני־הערובה בביירות וקאלדוניה החדשה, סייעו לו להקטין את ממדי התבוסה. פועלים כבר החלו באריזת החפצים שלו בארמון מטיניון. עם זאת, חרף הישגו של מיטראן, צרפת נשארת עדיין בימין. היא לא נהפכה לסוציאליסטית. צופים שינוי כללי ביחסי הכוחות במערך הפוליטי, עם מיטראן והמרכז נגד הימין הקיצוני בהנהגת לה־פן.

התקפה על צועדי הימין

שמונה אנשים נפצעו אתמול בתגרות עם קבוצות ימניות־קיצוניות בפאריס. האלימות התלקחה זמן קצר לאחר פתיחת הקלפיות, במהלך מצעד של כמה מאות מפגינים, כולל קיצונים ימניים לבושים שחורים, שהניפו דגלים שרמזו לצלב־הקרס הנאציים. קבוצת הצעירים הותקפה על־ידי „קומאנדו" בלתי־מזוהה של כ־40 איש, שחבשו קסדות והניפו מטילי ברזל.

כמניין אנשים, המקורבים ל„ארגון המאבק היהודי", נחקרו אתמול בפאריס על־ידי המשטרה, בעקבות ההתקפה. בידי ארבעה מהם נמצאו מטילי ברזל.

ת"א מאמינה במיטראן

ירון אמיתי

כ־200 איש מילאו אתמול את האולם הקטן של „המכון לתרבות צרפת" בתל־אביב כדי צפות בשידור ישיר מצרפת של תוצאות הבחירות שם. „בשעה 9 בדיוק" הודיעו מנחי הערב בפריס, יופיע על המסך דיוקנו של הנשיא הבא של צרפת ועד אז: פרסומות ודיווחים מערי השדה על שיעורי ההשתתפות בהצבעה.

בשעה 9 בדיוק מסתמנת על המסך דמות מטושטשת שהולכת ומתבהרת: פרנסואה מיטרן! מחיאות כפיים סוערות. הקהל רובו ישראלים בעלי אורחות צרפתית, מרוצה.

שיראק, בנאום אומר כבוד, מורה לתומכיו ומברך את הזוכה. לה־פן שנראה עצבני, קורא לאופוזיציה להתלכד סביבו. מרשה הקומוניסט לא מתאפק: „אין לי דבר עם הפשיסט הזה, שמבייש את צרפת". באולפן בפריס פרשנים ומנהלי מערכות הבחירות של המועמדים מנהלים ויכוח רעשני.

ב־9.30 מופיע מיטראן, נרגש ותגיגי: „זהו נצחון החרות והשוויון" הוא אומר, לפני שהוא קורא לאחדות לאומית, ומסיים „תחי צרפת, תחי הריפובליקה", לקול מחיאות הכפיים באולם. תל־אביב מאמינה במיטראן.

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר תדרים 102—121, טל' 233161־3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר — אלישבע איילון

פנינה אלדר, מנכ"ל מרכז גמילה, וצבי סגל, מנכ"ל יינות אשקלון:

מי יממן הגמילה מאלכוהוליזם

על הצעת החוק, לפיה יוטל היטל מיוחד על יצרני משקאות משכרים ויבואניהם.

אלדר: „בכל המדינות מקובל, שיצרני משקאות משכרים ויבואניהם מעלים תרומה למלחמה באלכוהוליזם. כאן, בישראל, אין יוזמה כזו, זו אני יוזמתי הצעת־חוק. מדובר באחוז אחד בלבד, שהוא נתח זעיר מסך כל מס־ההכנסה שמשלמים היצרנים והיבואנים. הפעילות למען הצעת־החוק החלה כבר לפני חמש שנים. היא נדחתה והיום החליט השר משה קצב לדחות את הנושא. 53 ח"כים חתמו כבר על תמיכתם בחוק.

„מרכזי הגמילה בישראל שרויים בקשיים כספיים חמורים. אלכוהוליזם אינו מוגדר עדיין כמחלה, ולכן אין חברי קופת־חולים זכאים לטיפול. משרד האוצר משתתף בסכומים מזעריים בטיפול באלכוהוליזם. הצעת־החוק תאפשר הקצאת מיליון וחצי שקלים בשנה. עם סכום כזה אפשר לעשות הרבה."

צבי סגל: „אם מתכוונים להוסיף עוד מס על המס הגבוה מאוד שכבר קיים, אין זה הוגן. לא כל מי ששותה משקה חריף הוא גם אלכוהוליסט. משקאות משמשים גם לשמחות. האלכוהוליסט יקנה את המשקה שלו בכל מחיר. הכסף לטיפול באלכוהוליסטים חייב לבוא, לדעתי, מתקציב משרד האוצר. אין זה הגיוני שאזרח, שחושקה נפשו במשקה פעם בחודש או בחודשיים, יצטרך גם לממן את האלכוהוליסטים".

אלישבע איילון

מהפך פוליטי במדינת שלזוויג־הולשטיין — נצחון לאס.פ.ד.

דורית גפן, שליחת „על המשמר" בגרמניה

קיל. — מפלגת האס.פ.ד. זכתה אמש בנצחון סוחף, בחוללה מהפך פוליטי במדינת שלזוויג־הולשטיין. לאחר 38 שנות שלטון של מפלגת הסי.די.או הצליחה האס.פ.ד. עם מועמדה יורן אנגהולם, לזכות בכ־54 אחוז מכלל הקולות וב־46 מתוך 74 המושבים בפרלמנט המקומי.

מערכת הבחירות היתה מלווה שערוריות והכפשות והסתיימה בתיקו פוליטי. גילוי של אחד מעוזריו של ראש הממשלה הקודם, הובר ברשל, לשבועון „דר שפיגל", חשף מערכת תעמולה מלוכלכת נגד מועמד האס.פ.ד. אנגהולם, שבה תואר כרודף נשים וגברים, ואף הופצה נגדו רכילות מרושעת כאילו חלה באיידס. עוד נתגלה, כי ראש הממשלה ברשל ביקש להתקין במשרדו, בעיר קיל, מיקרופונים, והאשים בכך את אנגהולם. ועדת חקירה מיוחדת, שהוקמה מייד עם הגילוי, אישרה שהיו אלה עלילות ובמהלכה התאבד ראש הממשלה ברשל בז'נווה.

ראשי מפלגת אס.פ.ד. בגרמניה התגייסו למערכת הבחירות בשלזוויג־הולשטיין, מאחר שראו בתוצאותיה חשיבות כלל־ארצית לגבי סיכויי מפלגתם בעתיד. הנצחון אמש מגביר את כוחה של האס.פ.ד. בבונדסראט (הבית העליון) ויקשה על ממשלת הלמוט קוהל על־ידי חסימת חוקים.

באס.פ.ד. רואים בנצחון הגדול בשלזוויג־הולשטיין נקודת־תפנית פוליטית, העשויה להשפיע גם על הבחירות הכלל־ארציות.

שמה של מדינת ישראל שורבב למערכת הבחירות במדינת שלזוויג־הולשטיין, שבה יש מספנות גדולות. נציגי המפלגה הליבראלית האשימו את האיגודים המקצועיים הקשורים לאס.פ.ד. ואת חבר הפרלמנט גנזל, כי חקירותיהם בפרשת הצוללות הגרמניות עלולה להשפיע על אפשרות קבלת עבודה לייצור ארבע מכולות עבור חברת „צים" בישראל.

שחל ברמת־אפעל: אין זו בושה להגדיר „העבודה" כשמאל

דני בירן

בסיסמה „בחירות 88 — בחירות גורליות" — התכנס אתמול ברמת־אפעל כנס שעסק בכוונות ומגמות מפלגת העבודה לקראת הבחירות. הדובר המרכזי היה שר האנרגיה, משה שחל, שקרא לחידוד הוויכוח בנושאים הלאומיים. „קואליציה של הליכוד עם תמיכה של כהנא, לא תשאיר את המדינה באופייה הקיים", אמר שחל והכריז, כי „בימים אלה כותבים את התסריט של המלחמה הבאה". שחל קרא להבליט את תפיסת העולם אליה משתייכת מפלגת העבודה ולא להתבייש להגדירה כשמאל. בכך הגיב שחל לקריאות ביניים ששללה הגדרתה של מפלגת העבודה כשייכת לשמאל. גם הדוברים האחרים התמקדו בקריאה נימרצת לחרגשת העמדות המייחדות את מפלגת העבודה. סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז תבע לרדת אל העם ולדבר בשפה ברורה יותר. „ישנן קבוצות אוכלוסיה שאינן מבינות חלק גדול מדברינו", אמר. עמדה זו נשמעה גם בעיקרי רעיונותיו של יו"ר מחוז ירושלים בעבודה, עמנואל זיסמן. אלא שדבריו העמידו בעצם את הנאספים על הדילמה בה נמצאת מפלגת העבודה. זיסמן הציג עמדות ניציות המקורבות לתפיסתו של רבין. „אני שמח שמפ"ם הגדירה את עמדתה ותומכת במדינה פלשתינאית, זו אינה עמדתנו" אמר זיסמן.

● כ־4000 ישראלים יבלו השנה את חופשות הקיץ בהפלגות של „חופשות תמריץ". אלה הן חופשות שחברות מעניקות לעובדיהן. ההפלגות הן בקבוצות של 20־200 איש באניות נופש במדינות הים התיכון או באיים הקריביים.

● מליאת מועצת עיריית אשקלון החליטה להעניק אזרחות כבוד של העיר לשר הביטחון יצחק רבין. אזרחות הכבוד של העיר תוענק לו במיסגרת כנס לוחמי חטיבת גבעתי שיתקיים בפארק הלאומי באשקלון ב־26 ביוני.

במלאת 4 שנים לפטירתו
של בננו
גיא סגלוביץ ז"ל
נערוך טכס אזכרה לזכרו ביום ג' 10.5.88
בשעה 16.00
המשפחה
וקיבוץ מגן

שמיר ורבין יגישו הצעה לנהלים קבועים לאישור פעולות צבאיות

בישיבת הממשלה שיבחו כל השרים את פעולת צה"ל בלבנון, אך מתחו ביקורת על נוהל קבלת ההחלטה ● הורביץ הזכיר לשרון את מלחמת לבנון, ונענה: חברי הסגירו אותי, החשבון עוד ישולם

דליה שחורי

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ושר הביטחון, יצחק רבין, יגישו לקבינט הצעה לנהלים קבועים לאישור פעולות צבאיות על־ידי דרגי הממשלה, כך סיכם אתמול ראש הממשלה את הדיון שהתקיים בממשלה על נהלי אישור הפעולה בדרום לבנון ובמיידון.

בפתח הדיון, סקרו הרמטכ"ל ומפקד פיקוד צפון, אלוף יוסי פלד, את פעולת צה"ל. אלוף פלד אמר, כי היעדים הושגו במלואם. הרמטכ"ל שומרון אמר, כי מספר כה גדול של מחבלים לא חוסל מעולם בפעולה אחת וידוע על 30 מחבלים הרוגים אך מעריכים, שמספרם הגיע ל־50. שר הביטחון, הרמטכ"ל ואלוף הפיקוד שיבחו את אופן ביצוע הפעולה, את החילות שהשתתפו בה ואת רמת הלחימה.

רבין אמר, שהפעולה היתה הכרחית לבטחות הגליל, שאינה רק ישיבה לאורך הגדר אלא כניסה לאזור הביטחון לפי הצורך. הפעולה נעשתה במסגרת מדיניות הבטחון הקיימת זה שלוש שנים, לפיה פעילות באזור הביטחון היא בסמכות צה"ל, וכל פעילות מעבר לו היא באחריות שר הביטחון ובאישורו.

לשאלת אחד השרים על התקרבות צה"ל לקווים הסוריים השיב רבין, כי הסורים יודעים את כללי ההתנהגות של צה"ל בלבנון בשלוש השנים האחרונות, וצה"ל יודע את כללי ההתנהגות של הצבא הסורי. הסורים לא היו מעלים בדעתם, שישראל מתכננת פעולה שתכניס אותה מחדש לבוץ של לבנון.

לאחר צאתם של הרמטכ"ל ואלוף הפיקוד התפתח דיון, בו התלוננו כמה שרים שרבין לא הביא את הפעולה לאישור הקבינט. כל השרים הטעימו, כי טענתם היא רק כלפי הנוהל, ולא כלפי עצם הפעולה, אותה חייבו ושיבחו.

השר נבון אמר, כי מן הראוי היה להביא פעולה בהיקף כזה לאישור הקבינט, כפי שנעשה בפעולות קטנות בהרבה בהיקפן ובהשלכותיהן.

השר יעקבי אמר, כי הפעולה היתה מוצדקת וכי העירוב בין עצם הפעולה לבין נהלי קבלת החלטות במקרים כאלה הוא מזיק ומשבש. יעקובי הזכיר, כי בעבר היה מסמך שקבע הלכה לגבי סמכויות הדרגים השונים בקבלת החלטות על פעולות צבאיות. הוא הציע שמסמך זה ייבחן מחדש, כדי למנוע אי־בהירויות בעתיד.

השר שחל הביא הצעת „חוק לאישור פעולות והתחייבויות צבאיות". על־פי ההצעה, יתקבלו החלטות על פעולות צבאיות בשלוש רמות: על פעולה צבאית המחייבת תגובה מיידית יחליט שר הביטחון בהתייעצות עם ראש הממשלה; פעולה צבאית בהיקף רחב יותר, בסדר גודל של חטיבה ומעלה, תובא לאישור הקבינט. פתיחה במלחמה יזומה וקביעת מטרותיה וכן שינויים בתוכנית המלחמה יובאו לאישור הממשלה. כן יהיה על הממשלה לדווח לכנסת על כל פעולה צבאית, בתוך 48 שעות מתחילתה.

שחל אמר, כי בדק את הצעת החוק בעת הכנתה עם שלושה רמטכ"לים לשעבר — יצחק רבין, חיים בר־לב ומוטה גור — ועם האלוף (מיל.) אהרן יריב, והם סמכו עליה את ידיהם.

השר עזר ויצמן ביקש להטעים, כי ביקורתו היתה על נוהל אישור פעולת צה"ל ולא על הפעולה עצמה.

השר יגאל הורביץ הזכיר את מלחמת לבנון וגרם להתפרצות של השר אריאל שרון כלפי חבריו מן הליכוד בממשלה. שרון אמר: „תקפו אז את שר הביטחון, מתוך הממשלה ומחוצה לה. הסטנוגרמות עומדות לרשות כולם. ניתן לראות, שהבאתי כל דבר לאישור הממשלה. חברי הסגירו אותי. החשבון עוד ישולם".

מעקב צמוד בשטחים

שחקן הקולנוע האמריקני, ריצ'רד דרייפוס, ביקר אתמול בגדה המערבית, סייר במחנות פליטים, שוחח עם ערבים ובתום הביקור סעד של שולחנו של מפקד שכם, שם שוחח עם קצינים וחיילים. (צילום: אריאל ירוזולימסקי)

בישראל מצפים לשולץ ביוני, אך מארה"ב נמסר, כי אין לו בינתיים תכניות כאלה

גם חוסיין מחכה לשולץ ● עיתון בכווית: סוריה דחתה הצעה אמריקנית לנסיגת ישראל מהגולן

אורי הורוביץ, רויטר, סוי"צ

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, יבוא בחודש הבא למסע דילוגים נוסף במזרח התיכון, במאמץ לשכנע את הצדדים לפתוח בשיחות שלום — מסרו אתמול פקידים ישראליים בירושלים. „אנו מצפים לשולץ ב־5 ביוני, אם כי מועד זה טרם אושר סופית" — אמר אחד הפקידים.

גם חוסיין מלך ירדן הודיע אתמול ברבת־עמון, כי שולץ יבוא למזרח התיכון, אך לדבריו יגיע שר החוץ האמריקני ב־3 ביוני וישהה באזור חמישה ימים.

חוסיין הביע תקווה, כי שולץ ישיב על כמה שאלות שהציגה לו ירדן בקשר ליוזמת השלום שלו, עוד לפני שיבוא לסיור הדילוגים הבא. מדובר, כנראה, בעיקר בהבהרת עמדתה של ארה"ב כלפי זכויות הפלשתינים, סמכויותיה של הוועידה הבינלאומית ולוח־הזמנים שלה.

בניגוד לשתי ההודעות הללו, הודיע אתמול משרד החוץ האמריקני, כי שולץ אומנם מוכן לשוב לאזור כל אימת שיגיע למסקנה שיש תועלת בביקור כזה, אולם לפי שעה אין לו תוכניות בנושא.

המלך חוסיין חזר בפני נציגים של העיתונות הזרה ברבת־עמון, על דרישתו לשתף את אש"ף בוועידה הבינלאומית. הוא האשים „גורמים קיצוניים בישראל", שהם, חוסמים את תהליך השלום, והזהיר, ש„אם לא יהיה פתרון בקרוב, נידרדר לשואה אמיתית".

להלן מתח חוסיין ביקורת על הסכם שיתוף־הפעולה שנחתם בחודש שעבר בין ארה"ב לישראל, והגדיר אותו כ„מעשה מביך, מזעזע ומאכזב".

בשובו לדבר על ייצוג הפלשתינים בוועידה הבינלאומית, אמר חוסיין, כי כל מי שחפץ להשתתף בוועידה, חייב להכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 ובצורך לפתור את הבעיה הפלשתינית על כל היבטיה. הוא שב והדגיש, כי ירדן אינה מוכנה לחיות תחליף לאש"ף בתהליך המדיני, אך היא מוכנה ללכת עם הפלשתינים במשלחת משותפת, אם יסכימו לכך כל המדינות הערביות.

פארוק קדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, שלל אתמול אפשרות של הקמת משלחת משותפת עם ירדן לוועידה הבינלאומית. לדבריו, מוכן אש"ף להשתתף במשלחת כלל־ערבית מאוחדת, אך אם לא תוקם משלחת כזאת, דורש הוא להיות מיוצג על־ידי משלחת עצמאית משלו.

העיתון הכוויתי „אל־קבאס" מסר אתמול, כי בביקורו האחרון בדמשק, הציע שולץ לנשיא אסד הסדר, שעל־פיו תיסוג ישראל מרמת־הגולן, אך ייאסר על כוחות סוריים להיכנס לשטח והוא יפורז. לדברי העיתון, הציע שולץ הצעה זאת כהסכם־ביניים, אך סוריה דחתה אותה בטיעון שהיא סותרת את ריבונותה על הרמה.

העיתון מוסר עוד, כי מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, עומד להגיע שנית לדמשק בשבוע הבא ולהיפגש שוב עם הנשיא אסד, כדי לקדם את שיפור היחסים ביניהם. כן מוסר העיתון, שערפאת יבקר בימים הקרובים גם בקאהיר.

יועצו של ערפאת, באסם אבו־שריף, אמר אתמול בבגדאד, כי אש"ף מצפה שישוחררו כ־3,000 מחבלים המוחזקים בידי הסורים במחנות־כלא בסוריה או בלבנון.

נאסר על איש היוזמה הדרוזית להיכנס לשטחים

מנחם ענברי

אלוף פיקוד המרכז, האלוף עמרם מיצנע אסר על איש „היוזמה הדרוזית", ג'מאל מואסי שהוא, אזרח ישראלי, להיכנס לגדה המערבית במשך שנה. אתמול ביקרו אנשי ועד היוזמה הדרוזית בכפר ביתא, כדי להביע הזדהות עם תושבי הכפר.

תא"ל רום: הטילים הפכו לנשקו האישי של כל שליט שיש לו כסף

שלי יחימוביץ'

תא"ל ג'ויורא רום, עוזר ראש אכ"ם, הביע אתמול דאגה מריבוי טילי הקרקע־קרקע באזורנו, ומן השימוש בנשק כימי במלחמת איראן־עיראק. „טילים אלה", אמר רום אתמול באוניברסיטת בן גוריון, „הפכו כמעט לנשקו האישי של כל שליט שיש לו כסף לקנות אותם".

„אנו נגיב אם יופעל נשק כזה נגדנו. טילי הקרקע־קרקע והנשק הכימי לא יוכלו לחלק קביל בינינו לבין אויבינו", אמר.

רום מעריך, כי בשנה הקרובה לא צפוי עימות צבאי בין ישראל לסוריה. עם זאת, צה"ל השקיע משאבים והכנות לקראת אפשרות של מלחמה עם סוריה. סוריה נמצאת במבוכה בזירה הערבית וביחסיה עם ברית המועצות, וגם מבחינה כלכלית מצבה קשה.

דרושים
בני משקים לעבודה בתעשיה
נא להתקשר לטלפון
051-872701
או בערב
051-872628

הקניון בב"ש נקבר זמנית מחשש לפגיעה בקברים

שלי יחימוביץ'

בניית הקניון בבאר־שבע והעבודה הארכיאולוגית באתר שבו התגלו קברים ביזנטיים, הופסקו באופן זמני, עד למציאת פתרון שיהיה מקובל על הנהלת הקניון ועל אנשי „אתרא קדישא". על כך הוחלט בפגישה בין מנהל הקניון, אנשי אתרא קדישא, הארכיאולוגים וראש עיריית באר שבע, משה זילברמן.

אתרא קדישא ואנשי ש"ס במועצת העירייה תבעו להפסיק לאלתר את עבודות הבנייה, בטענה שהקברים הם חלק מבית קברות יהודי, והמשך הבנייה יגרום לחילולם.

בפגישה אמר מנכ"ל הקניון, אליעזר רם, כי חוות דעתו של הארכיאולוג, יהודה גוברין, היא חד משמעית: אלו אינם קברי יהודים אלא קברים ביזנטיים. אנשי אתרא קדישא טענו לעומתו, כי צורת הקבורה מראה שזה בית קברות יהודי, ודי באחוז אחד של חשש למניעת כל פגיעה בקברים. הם דחו פתרון של העברת הקברים למקום אחר. מחר תתקיים פגישה נוספת.

ערכאת ערעור תשחרר את בג"ץ לעניינים חשובים יותר

בצלאל עמיקם

ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה אתמול עקרונית הנהגת רפורמה מרחיקת לכת במבנה בתי המשפט: המערכת תורכב משלוש ערכאות: ערכאה ראשונה, בית המשפט לערעורים ובית משפט עליון.

ההצעה כוללת הנהגת תקופת ביניים, בה יפעלו מחלקות לערעור במסגרת בתי משפט המחוזיים, ערעורים על פסקי דיניהם של בתי משפט השלום ובתי משפט מחוזיים יידונו שם, וכך ישתחרר בית המשפט העליון, לעסוק בעניינים שחשיבותם מכרעת יותר.

הסטודנטים שמעו מיועצו של שמיר „דמגוגיה אדיבה"

שלמה סלוצקי

יועץ ראש הממשלה לתקשורת, יוסי אחימאיר, קיבל אמש בלשכתו נציגות של ארגון סל"ם (סטודנטים למען מעורבות), אשר הפגינו מול משרד ראש הממשלה נגד הכיבוש, ולמען חזרה לערכי השלום והדמוקרטיה.

אחימאיר התנצל בשמו של ראש הממשלה, ואמר שעיסוקיו מנעו ממנו לקבלם אישית. הדיון נמשך שלושת רבעי שעה, ואחימאיר אמר ששמיר „מקדיש כל רגע מזמנו לפתור את בעיית הביטחון, ולהגיע לשלום. זו המטרה העיקרית שלו".

נעמה דקל, ממשתתפי הפגישה, סיפרה שאחימאיר היה אדיב, ולא קיבל את דעתם. לדבריו, שמיר מוכן למשא ומתן רק עם הירדנים: ממשלה מול ממשלה, אבל, „אנחנו מוכנים להרבה פשרות עם הפלשתינים". הוא סירב לפרט אם מדובר גם בפשרות טריטוריאליות. „דברי דמגוגיה אדיבים", סיכמו חברי המשלחת.

מינהל מקרקעי ישראל
השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לבדואים בנגב
מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לבדואים תושבי הנגב המעוניינים לשכור קרקע לעיבוד ולמרעה לעונת תשמ"ט (1988/9) כי עליהם להגיש בקשתם בכתב על גבי טופס שימולא על־ידם אישית במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, אנוליביץ 25, באר־שבע.
את הבקשות יש להגיש עד ליום 30.5.88.
לאחר המועד הנ"ל לא יתקבלו בקשות.
הודעה זו בדבר הצורך בהגשת בקשה מתייחסת גם לשוכרים הנוכחיים של קרקע חקלאית כנ"ל לעונת תשמ"ח (1987/88).
אין בהודעה זו משום התחייבות להשכיר קרקע לכל מבקש שהוא. השכרת הקרקע תעשה בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ונוהלי מינהל מקרקעי ישראל.

משרד התעשיה והמסחר
הודעה על רישום הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים תשי"ט 1959[1]
בהתאם לסעיף 25 לחוק ההגבלים העסקיים תשי"ט — 1959[1], אני מודיע, כי נרשם הסדר כובל בענף הביטוח.
הצדדים להסדר הם:
איגוד חברות הביטוח בישראל והחברות ששמותיהם מפורטים בנספח א' לבקשה.
מהות ההגבלה:
קו פעולה מחייב בעניין אי־הפליה בין לקוחות לגבי ביטוח דירה ותכולתה.
ההסדר האמור פתוח לעיון הציבור, במשרד מסחר ותעשיה רח' אגרון 30 ירושלים, חדר מס' 42.
ט"ו אייר התשמ"ח
2 במאי 1988
זאב גלמור
הממונה על הגבלים עסקיים
[1] ס"ח התשי"ט, עמ' 152; התשל"ג, עמ' 148.

עתידת ד"ר עוואד

(סוף מעמוד ראשון)

מקור במשרד החוץ האמריקני אישר אתמול כי ביום ו' הוכן במשרד שדר מהשר שולץ לרוה"מ שמיר בעניין גירושו של מובארק עוואד מישראל. המקור לא יכול היה לאשר סופית כי השדר נשלח, אולם הביע הערכתו כי אכן כך נעשה. הוא ציין כי בשדר פנה שולץ לרוה"מ לעכב את ביצוע צו הגירוש, „כדי לאפשר דו־שיח דיפלומטי בין ישראל לארה"ב", וגם כדי להבטיח הליך משפטי הוגן לעוואד. מקורות בוושינגטון הוסיפו כי שר החוץ האמריקני זועם על צעדיה זה של ישראל.

שולץ: לא רק ליהודים

הפקיד הדגיש כי אין משמעות השדר שארה"ב מסכימה עם מעשיו של מובארק עוואד, אולם מתפקידה של ארה"ב להבטיח את זכויותיו, בהיותו אזרח אמריקני.

עם זאת, חזר רדמן ביום ו' על עמדתה של ארה"ב ביחס לגירושים, ואמר ש„הם רק משיגים מטרה הפוכה ומעמיקים רגשות האיבה". בקול־ישראל נמסר כי בשדר לשמיר אומר שולץ: כמי שפעל רבות למען יציאתם של יהודי בריה"מ, אני חייב לומר לך כי אין לראות את שאלת זכויות האדם רק מן הצד היהודי.

פרקליטו הישראלי עו"ד אברהם גל סבור כי יש להעריך את צעדו של עוואד כצעד נועז לאור הלחץ הפלשתיני שהופעל עליו שלא לפנות למערכת הצדק הישראלית. עמדותיו המתונות, אומר גל, משתמעות מעיון בתצהיר שהגיש לבג"צ.

מבחן לחוק ירושלים

בין נימוקיו של עוואד לביטול צו הגירוש: חוק הכניסה והיציאה לישראל אינו חל על מי שהוא בדיעבד היה תושב הארץ משכבר. הוא יושב בארץ כתושב קבע שלה, שנעדר ממנה לפרק זמן זה או אחר ואין לראות בו תושב זר. לגירוש, טען גל, משמעות מרחיקת לכת לגבי תושביה הערבים של מזרח ירושלים.

שאלה עקרונית

אמר עו"ד גל: „בג"צ עשוי להזדקק לשאלה מאוד עקרונית מבחינה משפטית והיא, מה מעמדם של תושבי מזרח ירושלים, עליהם הוחל החוק הישראלי. מתעוררת שאלה מה זכויותיו של תושב שלא נכנס לפי חוק הכניסה לישראל, אלא היה תושב באותו יום שבו הוחל על מזרח ירושלים החוק הישראלי" — עורך דין אברהם גל דיבר במסיבת עתונאים שהתקיימה במלון „פלאס" שבמזרח ירושלים, ובה לקחו חלק רעייתו של מובארק עוואד, ננסי, ועורך דינו השני ג'ונתן כותאב. גל הוסיף, כי עוואד טוען בעתירה שהוא תושב ירושלים על־פי החוק ואי־לכך אינו זקוק לאישור כניסה לארץ. לחילופין דוחה עוואד את הטיעון כי הינו קורא לאלימות.

מורה לישראלים

ננסי עוואד, רעייתו של מובארק, הודתה לכל הישראלים המסייעים להם במאבקם. היא הקריאה מינשר, שבו נאמר בין היתר, כי אי־האלימות החלה לתת את סימניה בהתעוררות בשטחים, וכי אם התעוררות תופסת צביון של מרי אזרחי. על ישראל, לדעתה, לתת את הדעת גם לצד זה של הפלשתינים.

התלבט ממושכות

מובראק עוואד, השובת רעב בבית המעצר במגרש הרוסים מרגע מעצרו ביום חמישי, התלבט אתמול ארוכות. תחילה סרב לעתור פן תתפרש בקשתו כהכרה במערכת המשפט הישראלית. בהמלצת פרקליטיו אברהם גל וג'ונתן כותב, שוכנע לבסוף לנסות, ולמצות את כל ההליכים המשפטיים. בעתירתו קובל מובארק עוואד, כי החלטת הגירוש נובעת ממניעים פוליטיים.

משמרת מחאה

בחזית בית המעצר עמדה אתמול משמרת מחאה למענו, מורכבת מישראלים ומערבים. אחדים מהמוחים, ביניהם ד"ר אדי קאופמן, שבתו רעב לאות הזדהות עם עוואד.

נוער מפ"ם מגנה

נוער מפ"ם מגנה בחריפות את החלטת משרד הפנים לגרש את ד"ר מובארק עוואד. גירושו על בסיס האשמות שעדיין לא עמדו במבחן משפטי מהווה כתם בל ימחה לדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, אומר נוער מפ"ם בהודעתו.

לראשונה מזה 16 חודשים

(סוף מעמוד ראשון)

עליית מחירים זו היא הראשונה מזה 16 חודשים במצרכי היסוד המסובסדים, והיא היתה צפויה למן ראשית חודש אפריל. שר־האוצר עיכב במשך שבועות אחדים את עליית המחירים כדי למנוע מדד גבוה מדי בחודש אפריל, שבו ממילא צפויה עליית מדד גבוהה.

שלב ראשון בלבד

עליית המחירים שבוצעה הלילה היא שלב ראשון מבין שניים. בראשית חודש יולי צפויה עליית מחירים נוספת של 12 אחוזים במחירי החלב, 10 אחוזים במחירי התחבורה הציבורית ושיעור דומה של עליה במחירי המים.

אתמול, בחשאיות מרובה, נוהלו המגעים האחרונים בין שרי האוצר, התעשיה והמסחר והחקלאות, לקראת העלאת מחירי המצרכים המסובסדים. אמש התמו השרים על הצווים לעידכון המחירים. צווים אלה הם תוצאה של החלטת הממשלה והכנסת בדבר שמירה, גם השנה, על עומק הסובסידיות בשיעור דומה לזה שהיה נהוג בראשית שנת 1987. כמו כן משקפת עליית המחירים הלילה את הצורך לשמור על יעדי תקציב המדינה לשנה הנוכחית.

המחירים החדשים

להלן מחיריהם החדשים של המצרכים המסובסדים העיקריים: חלב לשתיה 1 ליטר, 3 אחוז שומן: 0.99 (המחיר הישן: 0.88). חלב עמיד 1 ליטר, 3 אחוז שומן: 1.51 (1.27). שמנת חמוצה: 0.49 (0.42). חמאה 100 גרם: 0.69 (0.62). גבינה שמנה 9 אחוז: 1.12 (0.94). לבן: 0.30 (0.25). לחם אחיד: (750 גרם) 0.60 (0.41). לחם לבן: (750 גרם) 0.65 (0.52). עוף קפוא: 5.50 (4.60). ביצים מספר 1: 0.19 (0.16). ביצים מספר 2: 0.18 (0.15). ביצים מספר 3: 0.17 (0.14).

ח"כ צבן: פיצוי מיידי

ח"כ יאיר צבן, המזכיר המדיני של מפ"ם, תבע אמש לאחר פרסום העלאת המחירים, לפצות מיידית את העובדים בגין התייקרות הזו ובמיוחד את מקבלי השכר הנמוך, הגימלאים ואזרחים אחרים, שנמנים עם העשירונים התחתונים.

ח"כ צבן מסר לכתבנו שמנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתברר שמרכיב המזון בסל המצרכים בעשירון העליון הוא 1.6 אחוז, ואילו בעשירון התחתון 39 אחוז. מכאן שהגזירה החדשה תפגע במיוחד בשכבות החלשות של האוכלוסיה. יאיר צבן יתבע דיון נוסף בוועדת הכספים של הכנסת וכן פיצוי מיידי של מקבלי הקצבאות של הביטוח הלאומי.

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר אמר אמש בתגובה על העלאת המחירים של המוצרים המסובסדים כי ההסתדרות תתבע מהאוצר פיצוי מיידי על ההתייקרויות הללו לשכבות מעוטות הכנסה ולא תוכל להמתין לקבלת הפיצוי עד לתשלום תוספת היוקר הבאה. עם זאת ציין קיסר שהעלאת המחירים איננה נוגדת את ההסכם עם ההסתדרות חרף העובדה שעוד במו"מ עם האוצר תבע המזכ"ל למתן את ההתייקרויות הצפויות ככל האפשר.

חד"ש: אי־אמון

סיעת „חד"ש" הגישה אמש הצעת אי־אמון בממשלה בגלל החלטת הממשלה להעלות את המחירים של המצרכים החיוניים, ביניהם הלחם, שהועלה ב־30 אחוז. בהסבר לדרישה לאי־האמון בממשלה טוענת סיעת „חד"ש" שהעלאת המחירים באה בזמן שבמשך השנים האחרונות העשירים קיבלו מענקים של עד 2 מיליארד דולר והבנקים הרוויחו יותר מ־100 אחוז ביחס להיום. העלאת מחירים זו מעידה ברורות שהמדיניות הממשלתית היא להעשרת העשירים, ולהתרוששות מעוטי היכולת.

ערביי הרצועה חוששים, שהחלפת התעודות אינה צעד מינהלי בלבד

המינהל האזרחי: אין מה לחשוש מגירוש או מכפיית תשלום מסים וחידוש רשיונות, באמצעות החלפת תעודות הזיהוי

עזרא אבירן

מבצע החלפת כל תעודות הזהות ברצועת עזה מתחיל היום או מחר. כ־400 אלף תעודות זהות חדשות יונפקו במשך כ־4־6 חודשים על ידי המינהל האזרחי ברצועה.

ראש המינהל, תא"ל אריה רמות, אומר כי מטרת המבצע היא לצייד את אוכלוסית הרצועה בתיעוד עדכני, כלומר, תעודה חדשה יותר.

עד כה גם לא היתה חובה לנשים לשאת תעודת זהות ועתה, על פי צו חדש, חובה זו חלה גם עליהן.

כל אדם מגיל 16 ומעלה יישא תעודת זהות. עטיפתה תהיה אדומה, עם שני פסים שחורים, ובכל נפה יהיה למסגרת הפנימית של התעודה צבע שונה.

במינהל מסבירים כי זהו תהליך טכני, והוכחשו טענות שהחלפת התעודות באה כדי להטיל סנקציות על האוכלוסיה: חיסול חובות, חידוש רשיונות ותשלום מסים, ועד לסכנת גירוש.

המבצע מנוהל על ידי קצין מטה לענייני פנים במינהל האזרחי, וצוות עובדים מתוגבר. התחנה הראשונה שתתחיל להנפיק תעודות חדשות היא בבית ספר בשכונת שייך עג'לון בעזה.

ערביי הרצועה מפחדים להחליף את תעודותיהם. לחלק מהם, שתעודותיהם נעלמו, אבדו או נלקחו על ידי כוחות הביטחון, לא תינתן תעודה חדשה, והם חוששים מגירוש. גם טענות אלה נידחו על ידי גורם ביטחוני ברצועת עזה שאמר כי אין כוונה כזאת, וגביית מיסים תיעשה בפעולה נפרדת של משרד האוצר. אנשים שיטענו שתעודתיהם אבדו או נלקחו על ידי הצבא, יוכלו לפנות לבית המשפט בהצהרה בשבועה, ויקבלו את תעודתם החדשה.

קבלת תעודה חדשה מחייבת מילוי טופס, תשלום של 15 שקל הבאת התעודה הישנה ושתי תמונות צבעוניות, והמתנה בתור לזמן ארוך ביותר.

המלחת מי מאגר כפר ברוך גוזרה כליה על כל מטעי האבוקדו בעמק יזרעאל

30 אלף דונם נוספים בסכנה ● אגודת „פלגי מים": בקצב הנוכחי יחזור העמק לתקופת הביצות

שלמה גלזר

30 אלף דונם מטעים וגידולי שדה בעמק יזרעאל בסכנת בליה וייבוש, בגלל המלחת מי מאגר כפר ברוך.

אפרים בן מאיר, מנהל אגודת המים של משקי עמק יזרעאל „פלגי מים", מאשר עובדה חמורה זאת. להערכתו ישקו את המטעים במים מלוחים וכך ייגרם נזק כבד ביותר.

גורלם של 3,000 דונם אבוקדו, שהוא עץ רגיש ביותר למליחות, נחרץ לכליה ובכך, כנראה, יגיע לסופו גידול זה בעמק כבר בקיץ הזה.

לטווח הרחוק מציג בן מאיר, תושב מושב רם־און שבחבל תענך, תחזית אפוקליפטית ממש: „בשלוש השנים האחרונות, מסיבות שטרם הובהרו, הגיעו מי התהום בעמק לגובה פני הקרקע, ובמקומות שונים אף הציפו אותה. כרגע מדובר על 3,000 דונם מוצפים וכעשרת אלפים נוספים שבמצב קשה. „קיים חשש כבד ביותר, שבקצב הנוכחי נאבד שליטה, ואז יחזור עמק יזרעאל ערש הציונות, לתקופת הביצות והשממה, ותאמין לי שזה בלי שמץ של הגזמה". מזהיר בן מאיר.

כרגע מלא מאגר כפר ברוך ב־7.5 מיליון מטרים מעוקבים, ברמת מליחות של 560 מיליגרם לליטר. רמה זו אינה מאפשרת את ניצולם. המאגר הוא המערכת היחידה בה ניתן לקלוט ולהעביר את מכסת המים המגיעה ליישובי האזור 30 מיליון מטרים מעוקבים — המגיעים מהמוביל הארצי וממפעל המים קישון. המים הללו אמורים להשקות כ־60 אלף דונם, וקיים חשש חמור שגם הם יומלחו.

האגודה, המשרתת 54 קיבוצים ומושבים, ואחראית על חלוקת 80 מיליון מ"ק מים והשקיית 250 אלף דונם, דורשת לחסל את מאגר כפר ברוך ולאפשר זרימה טבעית של המים. במקביל הוקמו חמש קבוצות מחקר, כדי לנסות להבין את הסיבות לעליית מי התהום ולהמלחתם, ולמצוא פתרונות לניקוז המים. אחרי שלב איסוף המידע מקווים להתחיל בתכונית בשלבים לניקוז העמק.

„שיהיה ברור", אומר בן־מאיר, „פתרונות בנוסח „פחות השקייה" פחות חקלאות" אינם מקובלים עלינו, נמשיך לנצל כל מטר מעוקב מים להפרחת העמק ונחתור למצוא פתרונות".

אדם ומעונו

חברה לייצור חדרי ילדים שיכנה אתמול שימפנזה, בתצוגתה ביריד תל־אביבי

„המתקדמת" ומפלגת דראושה טוענות לתמיכת התנועה האיסלמית, אך זו שומרת על שתיקה

קאסם זייד

„התנועה האיסלמית בישראל" הולכת ותופסת מקום נכבד במפה הפוליטית, ורוב ה־מפלגות מנסות לזכות בתמיכתה לקראת הבחירות.

ראשי התנועה שומרים על סודיות מוחלטת, ואינם מוכנים לגלות לאיזו מפלגה יתמכו. ברור שהתנועה האיסלמית לא תרוץ לכנסת, אך מצד שני היא לא תחרים את הבחירות. עם זאת, מנהיג התנועה, שייח' עבדאללה דרויש, הצהיר יותר מפעם אחת שתנועתו גמרה אומר להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות הערביות. אנשי הרשימה המתקדמת טוענים, שהתנועה האיסלמית מקורבת אליהם ושבין שתי התנועות קיים שיתוף פעולה. הם ציפו להשתתפות משלחת מכובדת של התנועה האיסלמית בועידתם, שהתקיימה לפני שבועיים בנצרת, אך המשלחת בוששה לבוא.

ח"כ עבדול והאב דראושה יו"ר המפלגה הערבית הדמוקרטית, שנפגש לאחרונה עם שייח' עבדאללה דרויש דיווח להנהלת מפלגתו שהוא קיבל יותר מרמז עבה, שהתנועה האיסלמית תתמוך במפלגה הקרובה ביותר לערבים ולאיסלם.

עם זאת, השייח' עצמו הצהיר יותר מפעם אחת, שהוא תומך בהקמת חזית שלום יהודית־ערבית, והביע הערכה למאבקיה של מפ"ם.

בין חד"ש לבין התנועה האיסלמית קיים עימות חריף מאז ההתנגשות בין חסידי התנועה האיסלמית לאנשי חד"ש ב„יום האדמה". ח"כ תופיק זייד כינה באחרונה את מנהיגי התנועה האיסלמית „שקרן וטלפן".

דראושה: נהיה המפלגה המובילה

המפלגה הדמוקרטית הערבית, שנוסדה לפני יותר מחודש, החליטה לפתוח במפקד חברות לקראת ועידתה שתתקיים בסוף החודש הבא בנצרת. כן פתחה המפלגה במגבית במגמה לגייס 600 אלף שקלים למימון מערכת הבחירות.

יו"ר המפלגה, ח"כ דראושה, אמר, שהכוונה היא לגייס את הסכום מחברים ואוהדים בארץ ובחו"ל. לדעתו, אין כל סיבה שמפלגתו, המפלגה הערבית הראשונה, לא תהיה המפלגה המובילה ברחוב הערבי.

ח"כ דראושה עומד לצאת בקרוב בראש משלחת לארה"ב, שתיפגש עם ערבים אמריקנים ותנסה לרתום אותם למבצע ההתרמה. דראושה מסר עוד, שהנהלת המפלגה החליטה להוציא בראשית החודש הבא עיתון בשם „אל־דיאר".

מאז הקמתה של המפלגה הערבית גובר גל ההסתייגות ממנה כמסגרת ערבית נפרדת. אישים ערבים רבים, שנקראו להצטרף לשורותיה, דחו את הפנייה, בגלל אמונתם בשיתוף פעולה יהודי־ערבי בבחירות.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 5.5.88

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7071	1.7284	1.7192
דולר אמריקני	1	1.52	1.60	1.5583	1.5777	1.5698
מרק גרמני	1	0.91	0.96	0.9300	0.9416	0.9352
לירה סטרלינג	1	2.85	2.99	2.9035	2.9398	2.9313
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2732	0.2766	0.2749
ין יפני	100	1.23	1.29	1.2521	1.2678	1.2594
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8292	0.8396	0.8340
פרנק שווייצרי	1	1.10	1.15	1.1174	1.1314	1.1221
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2655	0.2688	0.2670
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2527	0.2559	0.2548
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2414	0.2444	0.2425
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3883	0.3932	0.3916
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2643	1.2801	1.2729
דולר אוסטרלי	1	1.15	1.24	1.1909	1.2058	1.2076
ראנד דרום אפריקני	1	0.42	0.84	0.7037	0.7125	0.7074
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4437	0.4492	0.4469
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3221	1.3386	1.3307
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2477	1.2633	1.2518

מקורות בביירות: איראנים לצד „חיזבאללה" בקרבות נגד „אמל"

אם ובתה על מרפסת ביתן שנפגע בקרבות. (צילום: אי.פי)

אורי הורוביץ, רויטר, סי"צ, אי.פי.

קרבות עזים התחדשו אתמול אחר־הצהריים בפרבריה הדרומיים של ביירות בין כוחות „אמל" ללוחמי ה„חיזבאללה", הפסקת־אש שהוכרזה ביוזמה איראנית החזיקה מעמד 16 שעות בלבד. לפחות 87 נהרגו ומאות נפצעו עד כה.

שתי המיליציות השיעיות, הנאבקות על השליטה בפרברים הדרומיים של העיר, הפעילו מרגמות, רקטות ונשק אוטומטי מכל הסוגים ברוב הרחובות באזור. פגזים נחתו בקצב של פגז בדקה. רעם ההתפוצצויות הדהד בכל העיר.

מקור ביטחוני בביירות מסר, כי חלק מ־500 אנשי המשמרות המהפכניים האיראניים המוצבים בלבנון נלחמים לצד ה„חיזבאללה" בדרום־ביירות נגד אנשי „אמל". תושבי השכונות הדרומיות מסרו, כי למשמרות המהפכניים יש מרכז אימונים בשכונת היימארי והם הקימו שם מטה, ממנו מפקחים האיראנים על הקרבות.

מנהיג „אמל", נביה ברי, האשים את ה„חיזבאללה" בהפיכת הפרברים בדרום־ביירות לקן של טרור. „אם לא היה די להם בהפיכת שכונות הדרום לקן של טרור על־ידי חטיפת בני־ערובה, רוצים הם עתה להפוך את כל תושבי השכונות לבני־ערובה" — אמר.

להערכת גורמים מהימנים, מוחזקים 22 בני־ערובה אירופים באחת השכונות בדרום־ביירות.

אנשי „חיזבאללה" סיפרו לעיתונאים, כי הקרבות מתנהלים ברובעים שהיו עד כה בשליטת „אמל", ואילו אנשי „אמל" הפרו־סוריים טוענים, כי בלמו „כמה ניסיונות חדירה", ביחוד בכביש המוליך לנמל־התעופה הבינלאומי של ביירות ולאזור האיי־מאדי.

לפני שהתחדשו הקרבות, ניצלו אתמול אלפי תושבים את הפסקת־האש כדי להימלט מאזור הקרבות. רבים מהם מצאו מקלט בבתי־הספר במערב ביירות.

אתמול הגיע לביירות ראש המודיעין הצבאי הסורי בלבנון, תת־אלוף רזי כנעאן, בניסיון לתווך בין הצדדים, יחד עם השגרירות האיראנית ולהשיג הפסקת־אש חדשה.

משקיפים מדיניים הביעו את הדעה, כי נשיא סוריה, חאפז אסד, מעוניין לשים קץ לקרבות, לפני שייפגעו הקשרים ההדוקים בין דמשק לטהראן. אחד המשקיפים ציין, כי השתלטות של „אמל" על הפרברים הדרומיים של ביירות פירושה פיקוח סורי עקיף על אזור, שבו שלטה עד כה ההשפעה האיראנית, אך דמשק אינה מוכנה לפי שעה להחרפת חילוקי־הדעות עם טהראן.

השלטון הסכים למו"מ — אך השביתה בגדאנסק נמשכת

רויטר, סי"צ

שביתת־השבת של העובדים במספנת לנין בגדאנסק נמשכה אתמול, לאחר שהשובתים לא נסוגו מדרישותיהם, ובעיקר מן התביעה, להכרה באיגוד סולידריות, שהוצא אל מחוץ לחוק.

ההסכמה הפתאומית של ההנהלה לקיים שיחות עם ועדת השביתה באה לאחר התערבותו של בישוף הכנסיה הקאתולית הפולנית בגדאנסק, תדיאוש גוצלובסקי.

מקורות „סולידריות" מסרו, כי ההנהלה הסכימה להעלאת שכר חודשית של 15,000 זלוטי (37 דולר) ולהבטחת מעמדם של השובתים, אם יסיימו את השביתה. התובע הכללי בגדאנסק, ששבוע קודם־לכן הכריז על הפסקת העבודה כמעשה בלתי־חוקי, יצא בהודעה, שאיש לא ייעצר אם תיפסק שביתת־השבת מייד והעובדים יפנו את המספנה.

האפיפיור יוחנן פאולוס הכריז אתמול, כי השביתות בפולין, ארץ מולדתו, הן פעולות מוצדקות, שאין להפסיקן בכוח.

בדברו עם כתבים במטוס, שהטיס אותו למונטווידאו, בירת אורוגוואי, קרא האפיפיור לשינויים יסודיים ומרחיקי־לכת במערך הפוליטי והכלכלי בפולין, לקראת דמוקרטיה אמיתית ושלטון העם.

פרסום און
לקבלת מודעות
לוח
ומשפחתיות
08.00 - 20.00 ה' - 21.00
885-885
לבעלי כרטיסי אשראי

מינהל מקרקעי ישראל

השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לעונת תשמ"ט (1988/89)

1. מינהל מקרקעי ישראל מודיע כי כל המבקש לשכור ו/או לחדש חוזה שכירות של קרקע חקלאית לזמן קצר, לעונת תשמ"ט, יגיש בקשתו למשרד המחוזי של המינהל שבתחומו נמצאת הקרקע, עד ליום 31.5.88.
הבקשה תוגש בטופס שניתן לקבלו ביחידות החוזים החקלאיים וביחידות הפיקוח במשרדים המחוזיים של מינהל מקרקעי ישראל בכתובות הבאות:
★ מחוז הצפון, קרית הממשלה, נצרת עילית
★ מחוז חיפה, דרך העצמאות 13, חיפה
★ מחוז המרכז, דרך פתח תקוה 88, תל־אביב
★ מחוז תל־אביב, דרך פתח תקוה 116, תל־אביב
★ מחוז ירושלים, רח' בן יהודה 34, ירושלים
★ מחוז הדרום, רח' בן־צבי, באר־שבע
2. אין בהודעה זו משום התחייבות להשכיר קרקע לכל מבקש שהוא.
השכרת הקרקע תעשה בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ונוהלי מינהל מקרקעי ישראל.
3. מודגש כי הודעה זו בדבר הצורך בהגשת בקשה, מתייחסת גם לשוכרים נוכחיים של קרקע חקלאית לזמן קצר לעונת תשמ"ח (1987/88), המעוניינים להמשיך לשכור את הקרקע.
4. בקשות שלא יוגשו במועד, כאמור, לא תדונה.

חבר פרלמנט: ה„מוסד" פועל בחופשיות בבריטניה

דפנה ורדי (בריטניה)

טענה, לפיה ממשלת בריטניה מעלימה עין מפעילות „המוסד" בשטח בריטניה תועלה השבוע בפרלמנט.

חבר הפרלמנט רוברט ארלי מהמפלגה השמרנית אמר אתמול, כי הוא מתכוון להפנות אל שר החוץ שאילתה רשמית בנושא, לאור הידיעה שהופיעה אתמול בשבועון „סאנדי טלגרף". לטענת העיתון, „המוסד" קשור לגילוי מחסן נשק ותחמושת בצפון אנגליה. המחסן נתגלה בחקירת רצח הקריקטוריסט הכוויתי בקיץ שעבר והתעורר חשד, כי „המוסד" מעורב במזימה לסכסך בין הארגונים הערביים השונים בבריטניה.

ארלי ציין, כי אין ספק ש„המוסד" היה אחראי לחטיפתו של מרדכי ואנונו מבריטניה והוסיף, כי ישראל הודתה בעבר שאנשיה השתמשו בדרכונים בריטיים מזויפים, מה שמוכיח, שיש לפחות הסכמה בשתיקה של ממשלת בריטניה לפעילותם בשטחה.

דובר משרד החוץ הבריטי סירב להגיב על הידיעה בטענה, שמדובר בנושאי מודיעין וביטחון, עליהם אין המשרד מגיב באופן עקרוני.

שגרירות ישראל בלונדון מכחישה את ההאשמות. דובר השגרירות אמר, כי השגרירות מקיימת קשר שוטף עם הרשויות הבריטיות בנושאים כאלה, ובמסגרת זו העבירה לשלטונות הבריטיים את כל המידע שהיה בידיה.

„סעודיה מתכוונת להגביל מספר עולי הרגל למכה"

עתים

החלטת סעודיה להפחית את מספר עולי הרגל האיראניים מ־150,000 בשנה שעברה ל־50,000 השנה, אינה מכוונת רק כלפי איראן. ישנם רמזים, כי סעודיה שוקלת להגביל את מספר עולי הרגל מכל הארצות, כי טקסי העלייה לרגל אינם יכולים לקלוט את המספר הגדל והולך של המשתתפים — מוסר העיתון הלבנוני „אלכיירק".

סעודיה השקיעה מאמצים גדולים וסכומי עתק בהרחבת מסגד אלחאראם והכיכר שלידו ובסלילת דרכים למכה, למדינה ולג'בל עראפאת, אך כל אלה לא הספיקו. הגידול במספר עולי הרגל נמשך, ומספרם הגיע בשנה שעברה ל־2 מיליון.

במצרים תותר הקמת מפלגות המתנגדות לשלום עם ישראל

רויטר

היחסים בין מצרים וישראל עלולים להיפגע, בעקבות פסק דין של בית משפט, שביטל את האיסור על פעילות של מפלגות פוליטיות חדשות המתנגדות לחוזה השלום — מסרו אתמול משקיפים בקאהיר.

עד עתה אסר החוק הקמת מפלגות פוליטיות המעלות נגד חוזה השלום, משום שחוזה זה אושר על ידי העם המצרי במשאל־עם. אולם, בית המשפט החוקתי העליון אישר ערעור של קבוצה נאצרית שמאלנית, וציין כי איסור זה סותר את חוקת המדינה, הדוגלת בחופש הביטוי לכל אזרח.

עורך הדין עימאד סובקי אמר, „פסק הדין סלל עתה את הדרך להתאגדות פומבית לחוזה השלום, וכל המשפטים התלויים ועומדים ומבוססים על איסור זה, בטלים ומבוטלים".

אולם פסק הדין מהווה רק ניצחון חלקי לנאצריסטים. קטע בפסק הדין קובע, כי הם אינם יכולים להקים מפלגה נפרדת, משום שמצעם דומה לזה של מפלגת האיחוד הפרוגרסיבית השמאלנית, והחוקה קובעת, כי למפלגות צריכות להיות תכניות פוליטיות, חברתיות וכלכליות שונות.

ואשינגטון פוסט: קלמנוביץ' סייע בחילופי מרגלים

דליה רפאל

שבתאי קלמנוביץ' סייע ב־1978 לארגן החלפת מרגלים משולשת בין ישראל, ארה"ב וברה"מ — כתב אתמול ה„וושינגטון פוסט" בכותרת „חידת קלמנוביץ'".

על־פי המאמר, קשריו של קלמנוביץ' עם העו"ד המזרח־גרמני וולפגאנג פוגל הם שהפכו אותו לנכס חשוב למודיעין הישראלי ולמשרד החוץ האמריקני. פוגל היה מעורב בשחרורו של נתן שרנסקי מהכלא הסובייטי.

העיתון כותב, כי אשתו של קלמנוביץ' הבריחה פתק מבעלה הכלוא אל שותפו, הרב רונלד גרינוואלד בניו־יורק. בפתק נאמר: „דבר עם פוגל וקח אותי הביתה".

בחירות באקוודור: מועמד הסוציאל־דמוקרטים מוביל

רויטר, סי"צ

תושבי אקוודור בחרו אתמול נשיא חדש, לאחר מערכת בחירות רצופה מעשי אלימות. סקר אחרון של דעת הקהל מעריך, כי המועמד הסוציאל־דמוקרטי, רודריגו בורחה, ינצח את עבדאללה בוקאראם, ראש עירייה לשעבר שהודה כי הוא מעריץ את היטלר.

חיילים חמושים במדי קרב הוצבו לשמירת הקלפיות. חיילים נראו גם סביב משרדי ממשלה ומתקנים ביטחוניים וציבוריים בבירה קיטו.

בתקריות אלימות בשבוע האחרון של מסע הבחירות נהרגו שלושה בני אדם. המאבק המילולי בין המחנות היה אלים וחריף ביותר, והמועמדים הסירו כל רסן בהתקפות על יריביהם.

סערה בבריטניה: הניתוח החדשני עלול ליצור „בנק ולדות להשתלה"

רויטר

האגודה הרפואית הבריטית אישרה השתלה של תאים שהוצאו ממוחו של ולד במוחו של חולה, אך קבעה הנחיות חמורות כדי למנוע תקלות בעתיד.

מדובר בשני ניתוחים שנעשו בחודש שעבר, ובהם הושתלו תאים מרקמת־מוח של ולד, לאחר הפלה, במוחו של חולה במחלת פארקינסון. הניתוחים עוררו סערה בבריטניה, והיו שהוקיעו ניתוחים כאלה כבלתי מוסריים.

ואולם, האגודה הרפואית הבריטית קובעת, כי ניתוח מסוג זה, שאין מרשים לבצעו בארה"ב, הוא בהחלט תקין כל עוד ההפלות לא בוצעו כדי להשיג רקמה להשתלה. „מה שדוחה ובלתי מתקבל, הוא האפשרות שנשים ייכנסו להריון כדי לספק לאוצר־מכן רקמות של ולדות", אמר סגן מזכיר האגודה הרפואית הבריטית, ד"ר ג'ון דאוסון.

„החונק מסברדלובסק" נעצר כשגרר גופת אשה

רויטר

משטרת סברדלובסק שבהרי אוראל עצרה גבר החשוד שחנק מספר נשים והשחית את גופותיהן.

העיתון „סובייטסקאייה רוסיה" מסר כי האיש נעצר במקרה, לאחר ששוטר שלא היה בתפקיד ראה אותו בשולי הגן העירוני, כשהוא גורר משהו. כאשר התקרב ראה שהאיש מנסה להסתיר גופה.

חקירת המשטרה העלתה שהאיש היה אחראי לשורה של מעשי רצח של נשים ותלמידות במשך כמה שנים. כולם בוצעו באותה שיטה: הנשים נמצאו חנוקות וגופותיהן הושחתו. מעשי הרצח בוצעו מתוך „מניעים מיניים".

העיתון לא מסר כמה נשים רצח האיש ומתי החלו מעשי הרצח.

עישן אצבע — לקחו לו את כל היאכטה

עתים

משמר החופים של מיאמי עצר בשבת יאכטה, ששוויה שני מיליון וחצי דולר, והחרים אותה לאחר שגילה שני גרם מריחואנה על סיפונה.

היאכטה „ארק רויאל", שאורכה 45 מטר ועל סיפונה ששה אנשים, נעצרה לביקורת שגרתית במיצר יוקטאן שבין מכסיקו וקובה. חיפוש מדוקדק נערך בה וסוכן של משמר החוף הבחין בשאריות של מאריחואנה בפח אשפה.

משמר החופים החרים 12 כלי שיט מאז נכנסה לתוקפה המדיניות החדשה, להחרים כל כלי־שיט, רכב או כלי־טיס המובילים סמים.

גילויי גזענות מתחזקים גם בארצות סקנדינביה

עלי כהן (סקנדינביה)

על יד־זכרון לחללי המחתרת בדנמרק הופיעה בימים האחרונים כתובת מלווה בצלב־קרס: „דנמרק לדנים". הידיעה על כך גררה זעזוע חריף בכל חוגי הציבור.

כבר נמסר על הגברת הפעילות של הנאצים הדניים. בין כרוזי הבחירות לפרלמנט, נראו בימים האחרונים במפתיע גם כרוזיהם של הנאצים (שאינם משתתפים בבחירות ואינם „רצים").

משאל דעת־קהל, שנערך בנורווגיה גילה, כי הסובלנות כלפי זרים הולכת ופוחתת. רק כשליש מן הנשאלים היו מוכנים לומר, כי הימצאותם של זרים על אדמת נורווגיה חיובית.

מצלמה נסתרת, שהוצבה ליד כניסות למועדונים בבירת נורווגיה, גילתה מספר מדהים של סירובים להרשות כניסה לבעלי עור שחום, בתירוצים משונים ביותר.

על היום
9.5.88

שיעים נגד שיעים

המלחמה הניטשת בימים האחרונים בדרום ביירות, בין „אמל" לחיזבאללה, תשפיע על דמותה של העדה השיעית ואולי גם על הנעשה בגבולנו הצפוני

אורי הורוביץ

בפרברים הדרומיים של ביירות התחוללה בימים האחרונים מלחמה של ממש. כל כלי הנשק הקונבנציונליים נטלו בה חלק: תותחים, מרגמות, טנקים, רקטות, מקלעים כבדים, רק לא מטוסים. היתה זו מלחמה, שבה נלחמו לוחמי החיזבאללה מול לוחמי אמל. עד עתה היא גבתה למעלה ממאה הרוגים ולמעלה ממאתיים פצועים. למעשה, כל דרום ביירות היתה במצור.

המלחמה פרצה על רקע לוקאלי. אנשי חיזבאללה רצחו שלושה אנשי אמל. אמל דרש מחיזבאללה, שיסגרו ערוצים. בחיזבאללה סרבו, והשאר ידוע. גם בראשית אפריל, כשארגון אמל „היכה" בדרום לבנון את לוחמי החיזבאללה, ההתחלה היתה על רקע לוקאלי: חטיפתו של הקולונל האמריקני איגנס, שנמנה עם כוח משקיפי או"ם בדרום לבנון. גם אז התפתחו סריקות אמל למציאת החטוף למלחמה של ממש בין הצדדים.

למרות הסיטואציה הלוקאלית, הרי הרקע האמיתי למאבק בין ארגון החיזבאללה וארגון אמל הוא אידיאולוגי, בין שתי גישות בעדה השיעית: החיזבאללה דוגל בהקמת רפובליקה איסלמית, נוסח פטרוניתה, איראן בלבנון. מבקש להשתלב במערכת הלבנונית, אף שהוא דורש חלוקה שונה של העוגה הלבנונית. זאת, על רקע קיפוח רב־שנים של עדה זו, לעומת הנוצרים והסונים.

בשנים האחרונות חשו אנשי אמל, שכוחם מתכרסם כל העת על־ידי החיזבאללה. כרסום זה הגיע לצמרת, כולל אחד מסגני ראש הארגון, נביה ברי. חיזבאללה, שבשנים האחרונות זוכה לסיוע נדיב מצד איראן, מצליח בעזרת סיוע זה (מדובר על סדר־גודל של 100 מיליון דולר) להקים מסגדים, מרפאות, בתי־ספר, ושירותים חיוניים נוספים. לעדה מקופחת זו, כל זה מתבטא בעליית כוחו של ארגון החיזבאללה בעדה השיעית — דבר שהוא למגינת ליבם של אנשי אמל.

הכרסום הנמשך של דומיננטיות אמל בעדה השיעית בא לידי ביטוי כירבות שהתפתחה לשימוש בכוח צבאי על־מנת להשיג הכרעה. חיזבאללה, שעמד למעשה מאחורי חטיפת איגנס, הוכיח לאמל שידו על התחתונה. כל מאמצי אמל להביא לשחרור החטוף, למרות שנשבעו לעשות כן, עלו בתוהו. בראייה שיעית טהורה, חיזבאללה ניצח את אמל, למרות שהאחרון כבש עמדות של חיזבאללה בדרום לבנון, תוך כדי חיפושים אחר הקולונל האמריקני החטוף.

מתקפה יחודית

הפגנת הכוח של אמל, בדרום לבנון ובבקעה, באה השבוע לידי ביטוי גם בביירות. יצוין, שמתקפת אמל בביירות הינה המשמעותית ביותר ובעלת יחוד משלה. שכן, זו הפעם הראשונה, שארגון אמל מאותת לכל הצדדים, שהוא אינו מהסס להיכנס לפרבר הדרומי של ביירות, המכונה („אלדאחייה" (הפרבר). זהו שינוי בפרמטרים של התנהגות אמל עד כה.

אמל העז הפעם לעשות מה שהסורים לא העזו, כאשר נכנסו לביירות בפברואר '87. מעוזי החיזבאללה בפרברים אלה היו עד כה בלתי חדירים. שם הוחזקו בני הערובה המערביים, ושם אין דריסת רגל לשלטון החוק, או לנציגות השלטון הלבנוני המרכזי. הפעם, אמרו באמל, לא עוד. גם הסורים שינו הפעם ממנהגם לא להתערב בקרבות בין אמל לחיזבאללה. זאת, למרות שאמל נחשב קליינט שלהם. הם ניסו להביא להפסקת־אש בין שתי הקבוצות היריבות, בשיתוף אירני.

עד כה האיראנים לבדם תיווכו בין שני הצדדים. לפני שבועיים אף כינסה השגרירות האיראנית בביירות את כל ראשי אמל, חיזבאללה וראשי כהני הדת של העדה, כדי להביא לשלום־בית. שלשום הסתבר, שתיווך זה לא עלה יפה. לסורים יש גם בעיה נוספת: המשך הקרבות בין אנשי אבו־מוסא לאנשי ערפאת במחנות הפליטים בביירות - מחנות הקרובים פיסית למקום שבו התחוללה השבוע מלחמה בין אמל לחיזבאללה. קרבות אלה מציבים את הסורים במצב לא נוח. הם נכנסו ללבנון וביירות בשנית, על־מנת להשקיט אותן. מה שמתרחש הוא ההיפך מזה: תדמיתם בבעלי הדעה מתכרסמת, והסורים אינם אוהבים זאת.

יצוין גם הקשר בין הקרבות בין חיזבאללה לאמל, לבין הבחירות הקרובות לנשיאות לבנון, שאמורים להתקיים בקיץ הקרוב. הגורם, שיכריע במאבק על ראשות העדה השיעית, יקבע במידה רבה גם את יחס העדה בבחירות אלה. אם ארגון החיזבאללה ינצח, אוי העדה השיעית לא תיטול חלק במערכת הבחירות, מאחר שחיזבאללה דוגל בהקמת רפובליקה איסלמית בכל לבנון. אם אמל ינצח, תיטול העדה חלק במערכת הבחירות ותשתלב בה, אולם תדרוש נתח גדול יותר בעוגה הממלכתית.

פועלת להפסקת־אש

אף שהקרבות בביירות אינם קשורים לפעולת צה"ל האחרונה מצפון לרצועת הביטחון, ובעיקר בקרב על מיידון — שם נהרגו עשרות מאנשי החיזבאללה - ישנו כנראה קשר פסיכולוגי, שאמל מנצל אותו. פעולת ה„טיהור", שנעשתה לפני חודשיים בדרום לבנון, והמכה שנתן צה"ל לחיזבאללה במיידון, ממריצים אותו לנסות לגבור על ארגון החיזבאללה גם בביירות.

בשלב זה לא ברור, מי מהארגונים יצא כשידו על העליונה. הפטרוניות, שכמובן מעוניינות בנצחון הקליינטים שלהן (סוריה ואיראן), לא נתנו למעשה דחיפה למלחמה זו. להיפך, הם אף הקימו אתמול ועדה מטעמם, הפועלת להביא להפסקת־אש. יחסי איראן וסוריה עדיין תקינים. כל זמן שהמצב הנוכחי יימשך, אין לסוריה אינטרס לקלקל אותם, על־ידי פגיעה בתומכי איראן בלבנון. יצוין,

(המשך בעמוד 8)

קרש־קפיצה לעסקנות

דני בירן

„הפורום הציוני של יהודי ברית־המועצות", בראשותו של נתן שצ'רנסקי, שם לו למטרה להיות מסגרת על כל עשרים וארבעה הגופים האחרים, המייצגים את עולי ברית־המועצות. אולם, הוא טרם זכה להכרה רשמית של ארגונים אלה.

הודעתו של שצ'רנסקי, כי „הפורום"

„הפורום הציוני של יהודי ברית־המועצות" — ארגון־גג לגופים המייצגים את העולים, בראשותו של נתן שצ'רנסקי — עשוי לפגוע בארגונים הקיימים

מתכוון להיות בראש וראשונה גוף מסייע בתהליכי הקליטה והביורוקרטיה של העולים, אינה זוכה להסכמה־רבתי. הצהרתו, כי כלולים בו מסורבי עלייה, אסירי ציון ועולים מכל זרמי הקשת הפוליטית, הוכחשה נמרצות על־ידי גורמים בשמאל. לכנס היסוד, שהתקיים בשבוע שעבר בירושלים, באו אנשים המשתייכים באופן אישי לארגונים אחרים, אבל גם בחוגי הימין לא שובע שצ'רנסקי נחת.

„שלא יתקבל הרושם, כאילו ששאר הארגונים מבקשים להם ארגון נוסף בראשותו של שצ'רנסקי, כדי שימלוך עליהם" — אומר דוד יפית, חבר ב„מועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ" — „הדבר החיוני לנו כיום, הוא הגברת המלחמה בנשירה וקידום נושא העלייה. קל יותר ליורדים להתבולל בארה"ב".

יפית תומך בתוכנית, שגיבש משרד החוץ, בהסכמת כל המשרדים המקורבים לעניין, להעביר את כל יוצאי בריה"מ דרך רומניה. בכך הוא מביע עמדה הפוכה לזו של שצ'רנסקי. שצ'רנסקי טוען, כי אין אפשרות להפריד את נושא הנשירה מתהליכי הקליטה עצמם. „היהודים בבריה"מ יודעים מה שנעשה כאן. רק שינוי המצב הוא שיביא את העולים חזרה לדרך העלייה. אם יבואו אלפים שכלל לא רצו להגיע לכאן, יתעוררו בהם רגשות של כעס ואכזבה".

בניסיון להבין את דעותיו אלה של שצ'רנסקי — דעות שחוצות גם מפלגות וגופים אחרים (במפ"ם, למשל, מתנגדים לרעיון הטיסות הישירות) — מאירים חוגים רשמיים את תופעת ההתארגנות החדשה מזווית שונה במקצת. יש להבין את המנטליות של הסרוביניקים, אומרים במשרדי הממשלה.

(המשך בעמוד 8)

על הפרק

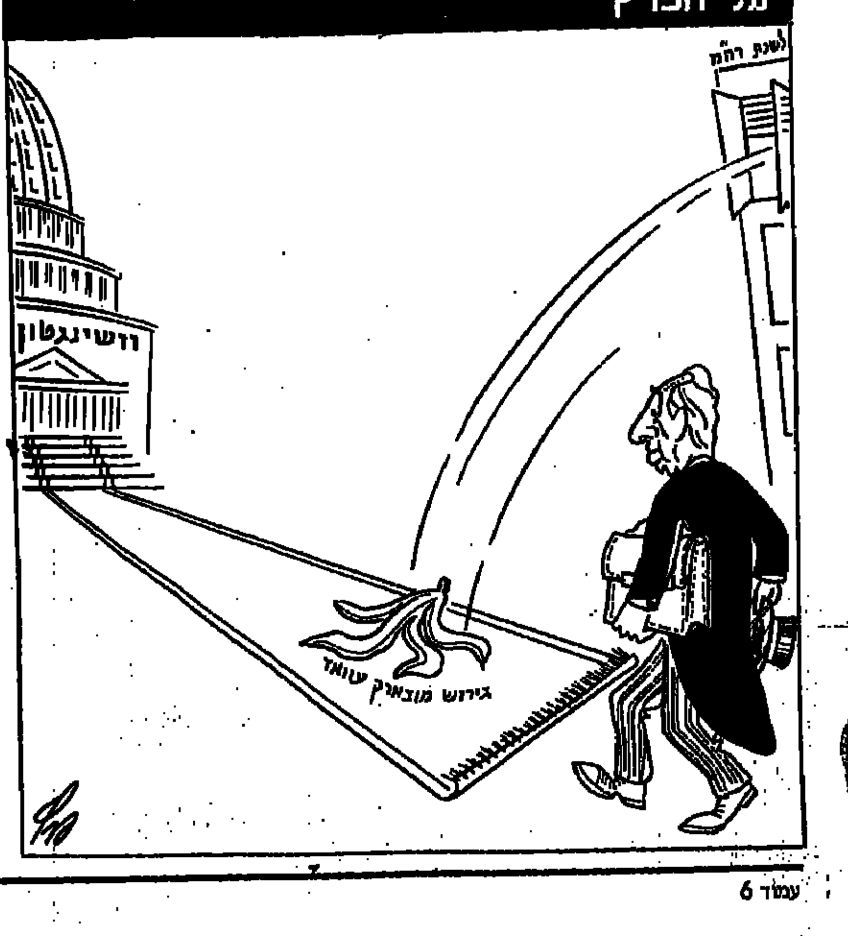

הסקופ שעורר סערה

כבר בשנות ה־50 יצא קצפו של הממשל בישראל על פירסום מידע מודלף. העיתונאי משה זייק סוקר בכתב־העת „קשר" היוצא לאור מטעם החוג ללימודי עיתונאות באוניברסיטת תל־אביב, את ההדלפות הבולטות שהסעירו את הממסד ב־40 שנות המדינה. אחת מתוך עשר ההדלפות הנבחרות — „על המשמר" ■ תזכורת

מהומה גדולה עורר ראש הממשלה בעקבות פרסום ב„על המשמר" ב־11 באוגוסט 1950, כי הוא (ד. בן גוריון) הציע בישיבת הממשלה ב־3 באוגוסט לשלוח עזרה צבאית סמלית לקוריאה.

ההצעה נשמרה בסוד כמוס ולאחר פרסומה על ידי יעקב (יאקו) פרחי, כתב „על המשמר" (חבר קיבוץ חצור, שלימים היה דובר משרד הבריאות) הניעה את יצחק שדה להציע למרכז מפ"ם לשגר משלוח עזרה רפואית לצפון קוריאה, כמשקל נגד להצעת בן גוריון בדבר משלוח יחידה צבאית סמלית לכוחות האו"ם בדרום קוריאה, בנוסף לסיוע הרפואי שישראל הציעה. אמנם בן גוריון הדהר בקול רם בהצעה זו, ואף שוחח על כן עם השגריר האמריקאי, אך הדליפה מישיבת הממשלה עוררה את זעמו והוא הורה למזכיר הממשלה, שהיועץ המשפטי לממשלה יערוך חקירה רשמית על נסיבות הדליפה.

למעשה, הביע בן גוריון דעות דומות בעניין קוריאה בשיחה עם השגריר מקדונלד, בפגישתם בירושלים ב־31 ביולי 1950. לפי דיווחו של מקדונלד, לוושינגטון, דיבר בן גוריון על ציוד „רבע מיליון חיילים בצה"ל, כדי שיוכלו לעמוד מול תוקפנות רוסית" ושיבח את הנשיא טרומן על עמידתו מול התוקפנות הקומוניסטית בקוריאה. אבל בדיווח אחר של השגריר מקדונלד סופר, כי הן טדי קולק והן ראובן שילוח ניסו להציג את דבריו של בן גוריון כאילו הם „הרהורים בקול" ולא מדיניות מגובשת. קולק אף אמר לשגריר ב־11 באוגוסט, הוא היום בו פורסמה הידיעה ב„על המשמר", כי רעיונותיו של בן גוריון ייתקלו בהתנגדות אפילו במפלגתו, לא כל שכן בשמאל. ידיעה זו עוררה גם ויכוחים ביחידה אחת של צה"ל, אשר לפי השמועה עמדה להישלח לקוריאה. בסופו של דבר הסכים בן גוריון עם חבריו בממשלה להסתפק במשלוח תרופות ותרכיזי פירות, כתרומת השתתפות לכוח האו"ם בקוריאה.

אחר חודשיים של חקירות, הגיש היועץ המשפטי לממשלה את הדו"ח הבא למזכיר הממשלה:

במכתבך מיום 31.8 ביקשתני בשם הממשלה לערוך חקירה ולהמציא דו"ח על פרסום ידיעה בעתון „על המשמר" מיום 11.8 על הצעת ראש הממשלה לשלוח עזרה צבאית סמלית לקוריאה, הצעה שנעשתה בישיבת הממשלה מיום 3.8.50 וזאת העלתה חקירתי:

א. הכתבה הנדונה נכתבה בידי מר פרחי, הכתב הפרלמנטרי של עתון „על המשמר" בירושלים. דבר הידיעה נודע לו ביום חמישי 10.8, כנראה בכנסת; אין אני יכול לקבוע מי מסר לו ידיעה זו.

ב. שוכנעתי שהידיעה לא הגיעה לאוזנים בלתי מוסמכות מפי איש מאנשי מזכירות הממשלה. הקצרן שרשם את פרטיכל הישיבה ביום 3.8 הצהיר בפני שלא גילה דבר לאיש, ודבריו נאמנים עלי. רצה המקרה והפרטיכל שנרשם בקצרנות לא הועתק במכונת כתיבה אלא אחרי הפרסום בעתון הנ"ל, באופן שיד הקצרנית המעתיקה לא יכלה להיות בפרסום זה.

ג. כבר למחרת ישיבת הממשלה ידעו כמה פקידים גבוהים במשרד החוץ על הצעתו הנדונה של ראש הממשלה. יש להניח שהם קיבלו את הידיעה משר החוץ או ממר אבן (אך לא הסתפקתי לשאול אותם לפני נסיעתם אם אמנם כך הדבר). כנראה תוך כדי התייעצויות משרדיות בעניין קוריאה.

ד. ביום 5 או 6 לאוגוסט נמסרה הידיעה על ידי אחד הפקידים הגבוהים במשרד החוץ לרמטכ"ל, אשר לפני כן לא ידע על הצעת ראש הממשלה או על כוונתו להציעה. הדבר נזכר בפגישה השבועית בין ראש הממשלה לבין הרמטכ"ל, בנוכחות מנהל משרד הבטחון וסגן הרמטכ"ל, רק ביום 10.8, וכנראה בישיבת המטה הכללי למחרתו ביום 11.8. מכאן שהידיעה לא יכלה להגיע מאתר מקציני המטה אל עתונאי זה או אחר עד ליום 10.8; אין גם להניח שהמטה הכללי ישמש מקור לידיעה כגון זו, אם כי לדברי הרמטכ"ל לא נמסר לו הדבר בסוד דווקא.

ה. מצאתי, אחרי שיקול, לא לחקור כל חברי הממשלה בדבר האפשרות של מסירת הידיעה הנדונה לזולתם. השרים שדברתי אתם, יש מהם שאמרו שלא סיפרו לאיש, ומהם שאמרו שייתכן וסיפרו, בסוד, לאנשים נאמנים עליהם אשר מתפקידם לדעת ולטפל בדברים. לא ראיתי תועלת בהמשכת חקירה כגון זו, מאחר שכבר בירותי שהידיעה היתה בידי מספר פקידים ונמסרה הלאה — לפחות על ידי אחד מהם; וכשם שנמסרה לרמטכ"ל, כך ייתכן שנמסרה, למשל, לחבר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, מבלי שמוסר הידיעה התכוון לגלות סודות לאדם בלתי מוסמך.

ו. מכיוון שעקבות פרסום הידיעה תובילוני לפרוזדורי הכנסת, לקחתי דברים עם כמה מחברי הכנסת ויכולתי לקבוע, שלפחות שניים מהם ידעו על דבר הצעת ראש הממשלה עוד לפני פרסום הידיעה ב„על המשמר". שוב לא עלה בידי לגלות מקור ידיעתם: אחד לא זכר מאין באה לו הידיעה, והשני אמר שהוא שמע „מחוגי הממשלה" ולא רצה לפרש.

ז. העולה מכל אלה הוא, שהידיעה הנדונה היתה נחלת רבים עוד לפני הפרסום בעתון, וקרוב לוודאי שראשית הפצתה היתה בידי חברי ממשלה ופקידיהם הגבוהים, קיבלתי כמה מן הידיעות שקיבלתי על מנת שלא אגלה שמות, ולא גיליתי בדו"ח זה (או בכלל) את השמות שהבטחתי לשמור בסוד.

ח. אחרי שחקירה זו וכל הכרוך בה העסיקתני לא מעט, ארהיב עוז בנפשי להוסיף שאין לדעתי למנוע מסירת ידיעות על מה שהתרחש בישיבות הממשלה, לא לפקידים האחראיים במנגנון הממשלה, ולא לפעילי המפלגות וחברי הכנסת הנוגעים בדברים. מכיוון שכך, אין גם אפשרות מעשית למנוע מקרים של נזילת ידיעות כאלה לאוזנים בלתי מוסמכות. בכדי לרסן במקצת את יצר הגילויים הסנסציוניים שבלב כל עתונאי, חושבני שאין דרך טובה, מזו לגלות בפניהם, באורח רשמי, את כל מה שאפשר לגלות ביתר אריכות ופרוטרוט, (להבדיל) על כל מה שאינו נמסר להם באורח, זה כעל סוד רשמי אשר פרסומו יגרור אחריו עונש.

בן־גוריון הציע לשלוח עזרה צבאית סמלית לקוריאה?

מאת כתבנו

ירושלים, יום ה', — נודע, כי בן־גוריון הציע בישיבת הממשלה שדנה בעניין עזרה לפליטים בקוריאה — לשלוח כוח צבאי סמלי. מאחר שראש הממשלה היה היחידי שתמך בהצעה זו, נתקבלה הצעת המשרה על שליחת עזרה רפואית.

יודעי־דבר סבורים, כי אם הסיכסוך בקוריאה יימשך זמן רב — הממשלה, שאמרה את הא' — תואלץ להגיד גם את הב'.

„על המשמר", 11 באוגוסט, 1950. בן־גוריון רתח מזעם

הם זזים לכיוון אחר

תוצאות בחירות הדמה, שהתקיימו בבתי־ספר תיכוניים ובאוניברסיטאות, משליכות את מפלגת העבודה אל קרשי האופוזיציה ■ יו"ר המשמרת הצעירה, אפרים זינגר, מדבר על „לדבר בראש אחד עם הצעירים" ועל „כוח ומוח", אבל הנוער זז, בינתיים, שמאלה או ימינה, הרחק מן „העבודה"

פרס. שותק ונטול־תנופה

רבין. מודתי חדיכוי לא זקוקים לו

רמון. בראש אחד עם הצעירים

ברעם. ממתן את רוע הגזירה

שלמה סלוצקי

אם ביום ה„שין" בנובמבר יהיה זה סוג התוצאות שיגיע למטה הבחירות של מפלגת העבודה בתל־אביב, אז מצפים לכולנו לפחות עוד 4 שנות לאוויים לשלום בראשות הליכוד, שכבר חילק לעצמו את התיקים.

הכוונה היא לתוצאות המרולדלות שמשיגה בזמן האחרון מפלגת העבודה בבחירות דמה בבתי־ספר תיכוניים, וכן בבחירות אמיתיות למרי באגודות הסטודנטים באוניברסיטאות. התוצאות האחרונות, שלא ירדו עדיין מהכותרות, הן אלה שהושגו ביום ד' שעבר בקמפוס הירושלמי, ושמצביעות על מה שעלול להתרחש ביום שלאחרי יום ה„שין". מפלגת הימין יוצאת כמפלגה גדולה, מפלגת העבודה, בצירוף השמאל, משיגה רוב קטן יחסית, אך המפלגות הקטנות מהמרכז וימינה מטות שוב את הכף ומשליכות את מפלגת העבודה לקרשי האופוזיציה.

יעקב לוי, המתמחה בסקרי דעת קהל, מנתח את תוצאות הבחירות וטוען: אי־אפשר להשליך מהבחירות באוניברסיטה לציבור הרחב, ולהתנהגותו ביום הבחירות. אבל כן ניתן לומר, שאם במפלגת העבודה לא יטו אוזן לסימפטומים של התופעה, שעליה מצביעות תוצאות אלו, התחזית הזו אכן יכולה להתממש."

אלא שלא צריך להיות מומחה לסקרים כדי לפסוק, שהדור הצעיר זז — בכוח — ימינה. עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, יכול לנסות למתן את רוע הגזירה ולטעון, שבניגוד לתוצאות באוניברסיטאות, יש באמתחתו אינדיקטורים אחרים, המצביעים על מגמה חיובית למפלגת העבודה, כמו בבחירות לארגון המורים ולעיריית תל־אביב. אבל זה לא ישנה את המציאות. כך יכול אורי בן חור, היו"ר היוצא של אגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית, לומר, שהוא „מצטער שציבור הסטודנטים מוותר על כיוון שפוי ומתושב, לטובת הפאתוס ולטובת האמוציות המיותרות."

כפי שהדור הצעיר אומר „זה מה יש". אך כיצד הופכים את „זה מה יש" הצעיר ל„זה מה שיש ועם זה צריך לנצח" של הסלגן הצבאי? שאלה זו נשאל אפרים זינגר (זיגי), יו"ר המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, זו שסיימה לפני שבוע את ועידתה הראשונה כהבטחה — „לתת לצעירים לדבר בשפה של צעירים".

זיגי: „אני בהחלט מודאג מהתוצאות האחרונות ואמשיך להיות מודאג עד ליום הבחירות בנובמבר. בניגוד למה שאירע עד חודש דצמבר האחרון, קשה היום להגדיר איפה אנחנו עומדים מבחינת התמיכה בנו, בציבור הצעירים. ההתקוממות גרמה להתנערות אידיאולוגית בקרב הציבור, ובמיוחד בקרב הצעירים. האנשים יצאו מההפירות, ואין לדעת לאן יגיעו, אם ימינה או דווקא שמאלה."

— כיצד אתה מסביר את העובדה שבבתי־ספר רבים, שבהם מתנהלים שני סיבובים של בחירות דמה, סיבוב ראשון לפני הופעת האישים מטעם המפלגות וסיבוב שני לאחר מכן, מפלגת העבודה יוצאת בדרך כלל נפסדת מהופעת אנשיה מול הקהל הצעיר, מלבד יוצאים מן הכלל כמו חה"כ חיים רמון, ולפעמים יש לציין — גם במקרה שלך?

„לגבי חיים רמון ולגבי, נראה לי שההצלחה קשורה לכך, שאנחנו מדברים אל הצעירים בראש אחד. לגבי התופעה הכללית של הופעת אישים מהעבודה, זה דבר שצריך להדליק נורה אדומה להנהגת המפלגה."

— מה אתה אומר להם „בראש אחד"?

„אני מדבר אתם על כל מיני נושאים: לאן המדינה צועדת, על הפלשתינאים ועל איזו מדינה הופכת להיות ישראל. אני מנסה להאיר את הזווית החשובה לנו, והיא — שאם אנו מעוניינים במדינה עברית, עלינו לשאוף למקסימום ביטחון ומינימום שליטה בעם אחר."

— במה שונה תוכן דבריך מזה של גורמים אחרים במפלגה?

„אין הבדל גדול בתכנים, אלא שנראה, שלצעירים חשוב מאוד לא רק מה שאומרים, אלא מי אומר וכיצד."

— אם נוסחת הפלא בידיכם, מדוע אינכם מעבירים אותה לקומה מעליכם, בבניין ברחוב הירקון 110, כדי שחברי הלשכה יראו ויראו?

„אנחנו מעבירים, אך אינני יכול לדבר בשמם ולהסביר. אם הם אינם מבינים את חומרת הנושא ונותנים בידינו כלים להתמודד אתו, כולל ייצוג רב יותר במוסדות וברשימה לכנסת."

— יצאתם לציבור בקמפיין שהמסר שלו „זזו עם כוח ומוח". כיצד מתיישבת סיסמה זו עם מדיניות ה„יד החזקה" של יצחק רבין בשטחים?

„לזה אנו בדיוק קוראים כוח ומוח. בניגוד לימין, איננו מדברים על הפעלת כוח בלבד, מבלי להציע פתרונות מדיניים, ואיננו מתנינים לשוך המהומות, כדי להציע פתרון. אנו מציעים אותו כאפשרות לשיכוך המהומות דווקא."

— האם לדעתך ציבור הצעירים בבתי־הספר ובצבא מבין את המסר של „כוח ומוח", וזז לעבר מפלגת העבודה? בינתיים, על סמך מה שהעובדות אומרות, יש הקצנה לימין ולשמאל, בקרב הצעירים.

„ראשית, יש תופעה מוכרת של חזרה למרכז המפה הפוליטית ככל שמתקרבות הבחירות, ויש לשער שתופעה זו תחזור על עצמה. לגבי ההשפעה של מדיניותה הבטחונית של מפלגת העבודה, ויצחק רבין כמבטא אותה, נראה לי, שבטווח הארוך תתרום לבסוף לשיפור מעמדה בקרב הצעירים ולרמת הצבעה גבוהה עבורנו."

„חלק ניכר מאותם הצעירים, שעליהם אנו מדברים, נולדו לתוך הסטטוס קוו, לתוך מדיניות של שלטון על עם אחר, ורק ההתקוממות גרמה אצלם להתנערות מחשבתית," מוסיף זיגי ואומר — „אותו דור צעיר נכנס לתהליך של הבנה, שהמצב, כפי שהוא כיום, אינו יכול להימשך. השאלה היא, כמה זמן יקח לאותו ציבור להגיע לאותה מסקנה המתבקשת ומקבילה בעיקרה, לתוכנית השלום של מפלגת העבודה. השאלה חשובה שבעתיים, כי אין לנו יותר מחמישה חודשים להגיע למסקנה, לפני שזו תיהפך לבלתי ניתנת להשגה לעוד ארבע שנים."

ראש דסק לענייני הווה: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר.

נכון לעכשיו, הליכוד

בניגוד לליכוד, מפלגת העבודה נמצאת חסרת־אונים בימים אלה, עול חידוד עמדות. כשלונה בבחירות — כך נראה — כבר רשום על הקיר

רוביק רוזנטל

פרס יצא בחשאי לאירופה, והוא מנסה להביא שלל דיפלומטי מן הגוש המזרחי. יתכן שנסיעתו תוציא אותו מאפרוריות בתלי משרד החוץ, שהרי עד אמש לא זכרנו שהאיש עומד לצאת לאיזשהו מקום או אם חזר מנסיעתו הקודמת. עכשיו, לקראת השעה הקריטית של בחירות 88', מתגשמת הרוטאציה ומגיעה לשלבה הסופי.

פרס אינו אלא שריונו נטול שיניים, חסר סמכויות, שרק כנפי המטוסים בהם הוא טס לא קוצצו, ושמיר הוא ראש־ממשלה, סרבן גאה ולוחם ללא חת בגויים. פרס היום נמוך, שותק, נטול תנופה, ואולי־אולי מהרהר בסתר ליבו על שגיאתו הגדולה, שהיא שגיאתה של מפלגת העבודה.

היום ברור, שפרס היה צריך להוביל את מפלגתו לפרישה מן הממשלה ולבחירות מוקדמות לפני שנה, לאחר שמיצה את מהלך הוועידה הבינלאומית עד שנפלה בקאבינט. כל הקופה היתה או לצידו. ראשית, הציבור האמין לו ולכוונותיו, ומעטים הבינו את טיעוניו המסורבלים של שמיר כנגד הוועידה. שנית, זו היתה התקופה שקדמה לאינתיפאדה, חצי שנה לפני השבר שחידד את העמדות לימין ולשמאל, והותיר מעט מרחב פעולה והשפעה למפלגה רבת־פנים ופרגמטית כמפלגת העבודה.

פרס היה שמור אז עדיין בתדמית ראש־הממשלה, ושמיר נראה עדיין פקיד רדום וחסר זהות. הליכה לבחירות אז היתה מבחינת מפלגת־העבודה בעלת משמעות גם מלפי שמאל — מפ"ם ור"צ, שלא היו מוכנות לבחירות, וודאי לא לבחירות בעקבות פירוק ממשלת האחדות על רקע תהליך השלום.

מפלגת העבודה לא עשתה את הצעד. המהרהרים יתנו להן את הקרדיט, שהיא שקלה את האופציה היטב והחליטה שלא לפעול באופזה. על סמך נסיון העבר, אני מוכן לתרום השערה, שחסיבה לכך שהצעד (שהובטח במפורש על־ידי פרס במהלך החודשים שקדמו להחלטת הקבינט) לא נעשה, היה מורך־לב אנושי פשוט. לא מורך־לב אסטרטגי, בנוסח „פירוק הממשלה ירחיק מאיתנו את העם", אלא מורך־לב פוליטיקני פרטי של פרס: כשלון בבחירות על רקע צער תגיע כמו פרידה מממשלת האחדות ייזקף לחובתו ללא מחילה מצד אנשי המפלגה. כשלון כבחירות „רגילות" — לכך כבר התרגלו אנשי המערך, אוהביהם ויריביהם.

והכשלון, כך נראה, הולך וקרב, רשום על הקיר ומסחיר. מפלגת העבודה הפסידה את מה שהיה לה בקיץ 87', ונשארה עם מה שהיה לה תמיד, או מה שלא היה לה. אין לה מנהיגות מעוררת כבוד, אין לה עמדות ברורות, היא אינה מושא טוב להזדהות. עדיפותו המועטה בסקרים על פני הליכוד היא סוציולוגית — עדיין יש למערך תשתית רחבה יותר מאשר לליכוד. בבחירות האחרונות, כאשר משני הליכוד איימו למוטט אותו והמערך נהנה מאוחה עדיפות סוציולוגית, הגיעו שתי המפלגות כמעט יתד אל קו הגמר. בבחירות האלה, אם לא תשתנה המציאות שינוי דרסטי, יתחילו שתי המפלגות את המרוץ יחד. בקו הגמר, נכון לעכשיו, יזכה הליכוד.

מבין מכלול הגורמים המציבים את המערך בעמדת השפל הנוכחית שלו, אי־אפשר שלא להצביע על האינתיפאדה כגורם מספר אחד. ההיסטוריונים של העתיד יצביעו על אירועי האינתיפאדה כעל שבר שני בחשיבותו בתולדות המדינה אחרי מלחמת ששת הימים, והשפעותיו על כל תחומי החיים בארץ עצומות. במישור הפוליטי הוא פוגע, בראש ובראשונה, במפלגת העבודה.

עמדת מפלגת העבודה ביחס לנעשה בשטחים עברה כולה לידי רבין ודוברייו, והיא מתמצית בטיעון המורכב והמשכנע לכאורה: לדכא את ההתקוממות ביד קשה, ולקדם את התהליך המדיני. אלא שהטיעון הרביני והאנאליטי סובל מחולשה פוליטית. יש זרוע העוסקת בדיכוי ההתקוממות, רבין הוא המכצע, אבל היא מיוחסת מבחינת רוחה ומקור תמיכתה לליכוד. מי שמזדהה עם דיכוי ההתקוממות ללא־תנאי, ומאמין באפקט שלה, אינו צריך את רבין, גם אם יראה בו שר־ביטחון פופולארי. שרון, שמיר ולוי ירינו — מי מהם יעשה זאת טוב יותר מרבין.

לעומת זאת, אין זרוע העוסקת בקידום התהליך המדיני. פרס אינו עוסק בכך, כי אין לו עוד כוח פוליטי, ומשום שבזבז את כל תחמושתו. שמיר אינו עוסק בכך, כי אינו רוצה. התיזה הרבינית, היפה כליכך לכאורה, נמוגה בסל האשפה של התיזות היפות. במציאות, מועל הליכוד בשתי הזרועות — תומך, כמובן, בדיכוי ללא תנאי ומבכל הכיוונים של המרי, ובולם את התהליך המדיני.

בניגוד למה שסבור רבין, מפלגת העבודה אינה הופכת אלטרנטיבה בעזרת טיעונו, אלא כלי־עזר לליכוד. ומה חושב פרסן איש אינו יודע. מהלכו המבריק האחרון היה להתערב במטבחו של יאנוש בן־גל בקיסריה, לצאת לדרך חיפה עם דמות ודישה בידו, ספק יונה ספק עורב, ואחח לחזור ולשכנע את הציבור שלמפלגת העבודה יש תעודת זהות כלשהי.

הליכוד תפס, שהאינתיפאדה היא תקופה של חידוד עמדות, והיא כיוון פעילותו והטעמותיו. חידוד העמדות מתאים לליכוד יותר מאשר דמות „ממאי"ב" שהחל ללבוש מאז קמה ממשלת האחדות. מפלגת העבודה אינה יודעת מה לעשות בימים של חידוד עמדות. אם לא תמצא תשובות במהרה, תבוא עליה בנובמבר הפתעה רעה ומרה.

המשכים

שיעים
(סוף מעמוד 6)

שההתקרבות המחודשת בין סוריה לאש"ף מביאה תחת חסות סורית גורמים, שהיו עד כה בירינות בלבנון: אמל והפת"ח. הפת"ח נהג להיעזר בלוחמי החיזבאללה בקרבות שהיו לו עם אמל. יתכן, שעתה תנסה סוריה להביא להתקרבות בין אמל לפת"ח, למרות ניגודי האינטרסים בין שני הארגונים.

למלחמה בדרום ביירות יש גם נגיעה עקיפה בישראל. גם חיזבאללה וגם אמל מכריזים עלינו מלחמה, בעיקר בכל הנוגע לרצועת הביטחון. הם דורשים פינוי מלא של ישראל מכל שטח לבנון. עם זאת אין ספק, שאמל מתון ופרגמטי יותר מהחיזבאללה. בחיזבאללה כבר מוכנים ליטול חלק בפעולות נגד ישראל — לא רק ברצועת הביטחון, אלא גם בתחומי ישראל. באמל מוטרדים יותר מבעיות קיומיות של העדה השיעית. אמל הפרגמטי, הקשור לסוריה, נראה ארגון שעימו אפשר יהיה להגיע בעתיד למודוס־ויוונדי כלשהו בדרום: לא כן החיזבאללה. למלחמה העזה המתחוללת עתה בדרום ביירות תהיה, ראשית, השפעה על דמותה הטבעית של העדה השיעית, ואולי גם השפעה על הנעשה בגבולנו הצפוני.

קרש־קפיצה
סוף מעמוד 8

במשך שנים רבות היו אנשים אלה קשורים בעסקנות ובפעילות ציבורית. עם עלייתם, קיים אצלם קושי של השתלבות בחיי השגרה, ומתעורר בהם הצורך לשוב גם כאן לפעילות שכזו.

מנקודת־מבט אחרת מעיר על כך גם שצ'רנסקי. לדעתו, המשך פעילותם של שמות ידועים מקרב אסירי ציון, יאפשר שינוי משמעותי בתהליכי הקליטה. הוא אינו מודע לכך, שחלק מעסקנים אלה נותק למעשה מחיי היום־יום, כאשר הושם מאחורי התיל של מחנות הכפייה. עם שובם אל המציאות והמעבר המהיר יחסית לישראל, חל אצלם חסר בהבנת העובדות והתהליכים המשתנים. מכאן נובעת, כנראה, גם פעילותו של שצ'רנסקי עצמו.

אחד העולים, מאלה השוהים כבר זמן רב בארץ, חולק על מגמותיו של שצ'רנסקי, באומרו כי בכל שתהיה המלחמה בביורוקרטיה מוצדקת כשלעצמה, היא אינה נחלתם של עולי בריה"מ בלבד.

מקור ממשלתי, שעימו שוחחתי, אומר כי "טוב יותר עשו אנשים אלה, אילו פנו וניסו להתקבל בארגונים שכבר קיימים". דוברים שונים מציינים, כי מבחנו של "הפורום הציוני" החדש יהיה במעשים. אך מעשים דורשים, כמובן, כסף. בקרב ראשי הארגונים של יוצאי בריה"מ קיים חשש, שתקציב ה"פורום" יבוא על חשבון תקציבם־הם. יש הטוענים, כי שצ'רנסקי כבר הגיע להסכמה עם ראשי הסוכנות ועם חבר הנאמנים בדבר חלוקת העוגה התקציבית, וכי הנתח אינו קטן כלל. בשלב זה ממלאים המופקדים על נושא זה בסוכנות פיהם מים, וקשה להציל מהם דבר.

מקור כספי אפשרי נוסף הוא מרכז המידע. זהו אירגון חוץ־ממסדי, שהוקם על־ידי מגרלבייך, וחברים בו אנשים בעלי זיקה לימין הקיצוני.

קבוצת העבודה של "הפורום" כוללת שמות, כמו יולי אדלשטיין מראש צורים, ליאוניד וולכובסקי מאפרת, אידה נודל, יוסף ביגון, שמואל אזרך המקורב למרכז המידע, ואחרים. האם יש כאן נסיון של אנשים אלה לנצל תמימות מסוימת של העומד בראשם, כדי לקדם את עניינים הפוליטיים? ימים יגידו, והם כנראה קרובים יותר מתמיד. התוכנית להעברת העולים דרך בוקרשט קורמת עור וגידים.

שר הקליטה, יעקב צור, מתייחס בזהירות רבה למועד תחילתה של התוכנית. "אינני רוצה ליצור אשלייה כי כבר בחודשים הקרובים צפויה עלייה של אלפים רבים" — הוא אומר, אך מרגיש כי המשרד החל להיערך כבר לפני חצי שנה והפעיל תוכנית־מגירה מותאמת לקליטה של עד 50 אלף עולים. "בכל שיבואו פחות, נהיה יותר גמישים באשר לרצונות השונים", מסייג השר את דבריו.

משרד הקליטה מתכנן פיזור העולים בדירות שכורות באותם מקומות, שאפשר יהיה להשיג דירות כאלה ולמצוא מקומות־תעסוקה עבורם. זוהי, כמובן, הסוגיה הבעייתית ביותר שבתוכנית. רבים מבין יוצאי בריה"מ הם מהנדסים, רופאים ומדענים ברמות־מחקר שונות, וקיים קושי לשלב אותם על־פי רמתם וכישוריהם. אמנם, משרד הקליטה משלם להם משכורות במשך כשנתיים־שלוש שנים ממועד קבלתם לעבודה במוסדות האקדמאיים. הוא סולל בכך את הדרך להמשך העסקתם במקומות אלה. השאלה היא, אם מה שטוב ל־100 מדענים מתוך כ־2500 שעלו בשנתיים האחרונות, יוכל להתאים לגלי עלייה גדולים יותר. עם זאת, שר הקליטה משוכנע כי ביסודה, זוהי הדרך הנכונה.

על רקע התפתחויות חשובות אלו, חוזרת ונשאלת שאלת המפתח: מה צורך להם, ליהודי בריה"מ, בגוף שיתחרה בפעילותם ובתקציביהם של הארגונים הקיימים ויעמיק את החששות והחשדות ביניהם. למי נחוץ ארגון, שישמש קרש־קפיצה לקידום שאיפות אישיות של עסקנים? נראה, איפוא, ש"הפורום הציוני של יהודי בריה"מ" נולד שלא לצורך. ספק, אם תהיה בהקמתו תרומה כלשהי לקידום עניינם של עולי בריה"מ.

רשות הקורא

"חדשות" וה־1 במאי

הקטע של יהודה להב ("על המשמר" 3.5.88), על הופעת עיתון "חדשות" ביום 1 במאי, כלל גם את המשפט הבא: "אף שעמוס שוקן אינו עורך "חדשות", הוא טרח, בהזדמנות זאת, לכתוב מאמר מערכת התום, בו הסביר כי ההסתדרות — אבד עליה הכלח".

אני מצרף כאן את מאמרי ומבקש לפרסם אותו יחד עם מכתב זה, כדי שקוראי "על המשמר" יוכלו להתרשם בעצמם אם אכן צודק יהודה להב בתיאור מה שאמרתי. אם יגיעו למסקנה שהוא טועה, אולי יקחו בערבון מוגבל גם את יתר הדברים המכפישים שכתב עלי.

עמוס שוקן, "הארץ"

הערת המערכת:
במאמרו של מר שוקן אכן לא נכתב כי על ההסתדרות אבד הכלח, ואף צויין בו כי "אין ספק שמאז הקמתה תרמה ההסתדרות תרומה מרכזית ונכבדה למפעל הציוני". המאמר קורא ל"הגדרה מחדש לתפקידה של ההסתדרות ולצירי פעולתה בעתיד". עם זאת קורא מר שוקן במאמרו לבטל את נוהג אי־הופעת העיתונים באחד במאי.

עם מי להידבר

אני שומע ברדיו שמפ"ם דנה באפשרות להידבר עם מנהיגי אש"ף על הסדר שלום וכו'. ואני שומע באותו רדיו, באותו בוקר, על קרבות עם מחבלי אש"ף בצפון ועל קורבנות יקרים בנפש מבין לוחמינו (כולל אנשי מפ"ם האמיצים והנאמנים). ואני תמה — מי המציא את הסיסמה מדברים בעיקר עם אוייבים?

לדעתי, זו טעות, שקר, וגם בגידה ביסודות הקיום. במלחמת העולם השנייה נחשב כבוגד כל מי שהציע להידבר עם היטלר בנושא כלשהו. ורק לאחר שהנאציזם הובס ונכנע ללא תנאים, רק אז הכתיבו לו את תנאי השלום, ולא לפני זה; אפילו לא שעה אחת קודם. ואצלנו, האוייב לוחם בכל החזיתות ובכל האמצעים שברשותו. והיהודים מפיצים בדותה שאין לה כל שחר, כי חובה להידבר עם האויב. שרים, חברי־כנסת, אנשי מפלגות, חוזרים על השקר הזה, עד שנהפך ל"נכס לאומי", פרי כאושים אידיאולוגי, הרסני ותבלני מבחינה לאומית ומוראלית.

החלטת מפ"ם להידבר עם אש"ף, תסתום את הגולל על מפלגה מפוארת ותכניס אותה לבידוד בוגרני בעם היהודי. אולם גם מבחינה רעיונית טהורה, מהו המצב בשטח —

אימפריאליזם מוסלמי חובק עולם;

פאשיזם ערבי בכל הממשלות. אין אפילו דמוקרטיה אמיתית וחופשית אחת בכל האימפריה המוסלמית;

לאומנות פיאודלית מגונות, מושחתת ומנצלת.

ועם הללו ושליחיהם, "לוחמי עצמאות פלשתין", מבקשת מפ"ם השפויה להידבר ולכונן שלום בר־קיימא. אני מציע לחברי מפ"ם לסגת מבעוד מועד מדרך הבגידה הרעיונית והמעשית, ולהידבר עם אש"ף רק לאחר כניעתו ללא תנאי לצדק היהודי והציוני.

עמי ליבנה, עין חרוד (מאוחד)

גם "כולנו"

הופתעתי למקרא דבריו של יורם בר ("על המשמר" 20.4.88) במדור "עמודאחורי", על עיתוני הילדים מבית "אצבעוני". הדברים ידועים והעורך אף הודה בפומבי כי עקב התחלופה הגבוהה של קוראי עיתוניו, הוא אינו רואה כל פסול בנוהגו לחזור ולפרסם במרווחים של כמה שנים זה מזה את אותם סיפורים, מאמרים, חידות וכו'.

גם האוריינטציה הפוליטית־ימנית הברורה של עיתוני הילדים הללו איננה דבר חדש. בהקשר זה נראה לי כי אם רוצה יורם בר לראות חינוך פוליטי ימני במיטבו, ייכבד ויעיין בגיליון האחרון (מס' 31) של "כולנו" האמור להיות ממשיכו של "משמר לילדים", ויגלה כי בעמ' 35 פרסמה אחת בשם סמדר (שיר?) תירון בשם "האם אתה ציוני", אשר לשאלתו העשירית, לעניין "זכותו של עם ישראל לשבת בארץ־ישראל", מוצעות שלוש תשובות אפשריות, שכל אחת זוכה לניקוד שונה, מן הנמוך ביותר, לתשובה "זכותם של היהודים לחיות בארץ משלהם, אבל גם לאחרים יש זכויות ואי אפשר להתעלם מקיומם", ועד לגבוה ביותר, לתשובה "אני מאמין בזכותנו לחיות בארץ־ישראל השלמה ולא אוותר על אף שעל".

יורם בר, אנא, דאג קודם לכך שילדינו לא ייחשפו לשטיפת־מוח ימנית וניצית על־ידי "כולנו", אשר לתומנו האמנו כי הוא עיתון שלנו וכו זה לא יקרה.

עו"ד יוסף ברד, תל־אביב

קריקטורה מרושעת

ידיעה מסוימת ב"על המשמר" מיום 2.5.88 הזכירה לי משהו.

... אותם חוכרי המיסבאות והכנסיות הם לא משלנו, הם לא יהודים כלל, איננו רוצים לדעת מהם... אנחנו והקוזקים אחים" — צעק יהודי שפניו מעוותות מפחד. "אתם אחים לקוזקים? יהודונים ארורים!" — נשמע קול מההמון — "למים אותם!" ואחר אחד נזרקו היהודים לנהר.

כך מתאר הסופר הרוסי הגדול גוגול את יחסי היהודים והקוזקים. וכמה דברים אמורים, בבמאי קולנוע ישראליים, משתתפי פסטיבל בינלאומי, שפרסמו בניו־יורק הצהרה בגנות מדיניות ישראל בשטחים ובזה גם פנייה לעמיתיהם האמריקנים להצטרף למחאתם.

כמה חבל שאמנים (ואגב, גם נתן זך ביניהם) אינם מרגישים שאותם הדברים, כשהם נאמרים בארץ, הם ביטוי להכרה מוסרית עמוקה. כשהם מושמעים בחו"ל, הם נהפכים לקריקטורה מרושעת נוסח גוגול.

א. ארליק, תל־אביב

תנו לאדרנלין לזרום

צדק אשר שילוני ("מפלגה בלי בימוי", "על המשמר", 2.5.88). חסרה האש בבטן, סליחה, טעיתי — אש יש, אך לא נותנים לה לצאת ולהיות מורגשת...

כמפלגה פוליטית — ולא רק כתנועה העוסקת בבנייה הפנים־ביתית שלה בסולידיות כל ימות השנה — העומדת מול ציבור בוחרים אכזרי, חשופה לאפשרות של כישלון, בפעם הראשונה אחרי שנים כה רבות, עליה להיות מוכנה לספוג מכות. אך עדיין מורגשים ההססנות והפחד מפני זעזועים. לא נותנים לאדרנלין לזרום.

האמת היא, שאני מפלגה מ ש ע מ מ ת. אני עד מאד לעליונותה של ההוראה "בציבעה לכת", שלא נשמח את עצמנו, אני עד לא מתוך לגבול הדק שבין האיר צבן במיטבו המלהיב ציבור, לבין שילהוב נוסח (להבדיל אלף הבדלות ויותר) בגין, לוי ושרון.

אך מפלגה מתחדשת צריכה לדעת, בפועל, איך להתקרב לגבול הדק ההוא על מנת לזכות במקומה תחת השמש, ולדעת גם לשמור על אופיה. זוהי הפוליטיקה במציאות המשחק האלקטוראלי, ועלינו להיכנס לזירה. ניכשל פה ושם, אך נצליח גם, ונפתח שוב את הכשרונות הפוליטיים שהתנוונו (סליחה, אך זו האמת) בעשרים השנים האחרונות.

נחדל מלהיות משעממים, ומתוך שפשוף חיוני בזירה, במגע רחב עם יריבינו (ולא רק בכנסת ובמשטח בית הדוקשה, שם החברים למדו ומוכיחים כי למדו את זה על בשרם), בבית העירייה, במועצת הפועלים, במועדון המתנ"ס, בוועדי ההורים, בתא המקצועי המקומי — אנו ניבנה והמפלגה תיבנה. האדרנלין יזרום, והתהליך הכימי יחל לפעול.

אהרון בן־יוסף, ראשל"צ

על גמילה ודיווח

לאחר קריאת כתבתה השחצנית של ורד לוי, "מלחמת חורמה ב...ערבים" ("על המשמר", 6.4.88), הנני מודאג מהירידה ברמתו של העיתון, המפרסם ללא הבחנה דיווח שטחי ומעליב בעקבות מסיבת עיתונאים על נושא חשוב כבעיית הסמים בישראל.

יום אחד קם לו יהודי צרפתי, לוסיין אנגלמאייר, שהקים באירופה ארגון־ענק לגמילה מסמים, ומחליט לעזור לישראל. כידוע, ישנם בישראל, לפי נתוני המשטרה, כ־200 אלף צרכני סמים, מהם כ־50 אלף המכורים לסמים קשים. ארגונו של אנגלמאייר, שטיפל באירופה בכ־30 אלף נרקומנים, מבקש להיחלץ לעזרתנו.

ורד לוי כתבת "על המשמר" "מדווחת" מתוך 50 השורות בכתבה, 9 שורות בדיוק עוסקות בנושא; היתר עוסק במה שאכלה ורד בבוקר ואיך התאכזבה מהתפריט, ובלבד שתספיק למרוח 2000 מלים כדי לסים את "כתבתה". והדובדבן — קביעתה כי אנגלמאייר הוא אדם טיפש. אכן, אבחנה מעניינת על אדם שהציל מסמים אלפי צעירים, ושכל עוונו הוא רצונו לשכנע אותנו כי המאבק בנגע הסמים הוא עניין של חיים או מוות למדינה.

אך לורד לוי אין עניין בעובדות ובתיאור השיטה החדשנית ותוצאותיה; חשוב לה יותר לצאת במלחמת חורמה נגד טאקטיקת שכנוע החשודה בעיניה. במה מדובר? אנגלמאייר קובע עובדה ברורה: 200 אלף צרכני סמים זו החלשה רצינית של מדינה במצב מלחמה. האם אסור לאיש השמאל להכיר בעובדה זו ובקיום אוייבים סביבנו?

עכשיו שימו לב לתרגיל של ורד לוי, המסכמת כך: "הילחמו בסמים, ובאותה הזדמנות גם בערבים". כאן היא כבר מרחיקה לכת עד לסילוף מכוון של דברי אנגלמאייר, וכל כך למה? כי היתה מרוגזת בגלל המזנון הסגור לרגל פסח?

איזו רמה, איזו הגינות מקצועית מול שעיתונים אחרים, משום־מה, ידעו לשלוח עיתונאים שדווקא כן הקשיבו למר אנגלמאייר, כך שהציבור בישראל יידע להעריך את העזרה המוצעת על־ידיו.

האם מדובר כאן בחוסר ניסיון עיתונאי, או בשמיעה סלקטיבית האופיינית לקנאות? ומה על העירנות של העורך?

ואגב, "הטיפש" אנגלמאייר פיתח בניקרגואה רשת של מרכזים לגמילה, כמו גם של עזרה סוציאלית, קואופרטיבים ליצירת מקורות פרנסה. "טיפשותו" אף הרחיקה לכת בארץ עד לקבלת ערבים נרקומנים מישראל לגמילה במרכזים שלו...

א. שמואל, סאסא

משק עולמי

ארגנטינה שוב במשבר

לארגנטינים סיבות טובות לחיות עצובים וחסרי תקווה, בעקבות הכשלונות הכלכליים והחברתיים שהנחיל להם שלטונו הדמוקרטי של הנשיא אלפונסין. עצבות זו באה לידי ביטוי במאמרים רבים בעיתונות הארגנטינית, פרי עטם של סופרים, אנשי ציבור, כלכלנים וסוציולוגים, הממחישים את חוסר האונים הכמעט כללי שאחז בציבור הארגנטיני לנוכח אי־יכולתו של מימשל אלפונסין לפתור במכה אחת את בעיותיה של ארגנטינה, כפי שקיוו הבוחרים שנתנו לו את קולם בסוף 1983, כנשיא הדמוקרטי הראשון בחמישים השנים האחרונות.

בחודשיים האחרונים הציפו את ארגנטינה שביתות, שהקשה שבהן, לא בגלל פגיעתה הכלכלית אלא בשל אופיה הסמלי, היתה שביתת עובדי ההוראה הארגנטינים, דווקא במלאת 100 שנים למותו של הנשיא סרמיאנטו, מייסד שיטת חינוך החובה של ארגנטינה עוד במאה ה־19. מורה בעל ותק של עשרות שנים מביא היום הביתה לא יותר מ־65 דולר.

מיסוי על סיגריות לתשלום משכורות המורים

באינפלציה הדוהרת ובפיחות המהיר שפגע במטבע הארגנטיני, אוסטראל, שהונהג במקביל לשקל החדש של ישראל, משכורות המורים איבדו מזמן מערכן, משכורות כל העובדים בארגנטינה. רק לאחר מאמצים רבים, והבטחות מצד הפרוניסטים ומפלגתו הראדיקלית של אלפונסין, הוטלו מסים על סיגריות, כדי לאפשר העלאת משכורות למורים. יתר שביתות העובדים הוכיחו שציבור הפועלים בארגנטינה חש כי הוא נסוג, ולא התקדם, עם בוא השלטון הדמוקרטי.

למרות שהממשלה מאשימה את האיגודים המקצועיים הפרוניסטים בהכרזת שביתות כלליות בעלות צביון פוליטי, האיגודים טוענים, ומוכיחים שרמת השכר של העובדים ירדה בכ־30 אחוז בשלושת החודשים האחרונים בלבד, מול אינפלציה דוהרת. לעומת אינפלציה של 82% אחוז ב־86 הגיעה האינפלציה ב־87 ל־175 אחוזים, ואם מחשבים האינפלציה ב־12 החודשים המסתיימים בסוף מארס השנה, מגיעה האינפלציה בארגנטינה ל־210 אחוזים. כבר היום צופים שהדהירה האינפלציונית תימשך הלאה, ובמלוא הקצב. רמת החיים של העובדים נמוכה היום, על־פי הדעה המקובלת בארגנטינה, ב־70 אחוז לעומת הרמה המקבילה ב־1974, עם ראשית השלטון הפרוניסטי. משמעות הדבר, שהפועל יכול היום לעמוד בקושי ברמת חיים שהיא כדי מחציתה מהרמה שהיתה קיימת לפני 15 שנה. וכל זאת, כאשר החוב החיצוני הגיע כבר ל־54 מיליארד דולר, לעומת 46 מיליארד ב־1983, כאשר אלפונסין החל לכהן כנשיא. בינתיים שילמה ארגנטינה, על־פי אומדנים מקובלים, קרוב ל־20 מיליארד דולר ריבית ותשלומי חובות, כפי שפרסמו כלכלנים בכלי תקשורת ארגנטיניים.

לנוכח המצב הזה, ובהעדר השקעות שיאפשרו להגביר את קצב הפיתוח של כלכלת ארגנטינה, קצב שהינו, אגב כמעט אפסי בשנים האחרונות, קיבל הנשיא אלפונסין במהלך ביקורו האחרון באיטליה ובספרד מיליארדי דולרים בריבית נמוכה. כספים אלה נועדו להשקעות הדרושות לחידוש תשתית הציוד התעשייתי הארגנטיני, המתאים יותר לשנות ה־50 וה־60 ולא למדינה תעשייתית מתקדמת במונחים אירופיים. נשיא ארגנטינה פתח בחודשים האחרונים במבצע פומבי של חנוכת מפעלים חדשים. ההישג המרכזי של שלטון אלפונסין עד כה הוא השלמת בנייתה של תחנת כוח המייצרת 670 קילווט חשמל, בדרום ארגנטינה. תחנת הכוח נבנתה בארה"ב, בטכנולוגיה ישראלית, ובטקס נכח גם שר האנרגיה משה שחל. הממשלה מקווה לכסות את 900 מיליון הדולר עלות התחנה על־ידי המחיר הנמוך של האנרגיה שהיא תפיק, אשר נועדה לקדם את פיתוח הדרום הרחוק בארגנטינה.

מאבדים את הצביון האירופי

בשבועות האחרונים נפגש אלפונסין עם נשיאי ברזיל ואורוגוואי וחתם עימם על הסכמים חדשים לשילוב הכלכלי והמסחרי של שלוש המדינות. בעת ביקורו בברזיל, חנכו שני הנשיאים תחנה המופעלת באנרגיה הגרעינית בסאן־פאולו, שנבנתה בסיוע טכנולוגי ארגנטיני.

אולם הישגים אלה אינם יכולים לחפות על פשיטת הרגל של ארבע פרובינציות ברחבי ארגנטינה, אשר הכריזו על כך לאחר שאין באפשרותן עוד לשלם חובות במאות מיליוני אוסטראלים. מוראטוריום החובות והתשלומים של אותן הפרובינציות עשויים לגרור בעקבותיהם למצבים דומים ומחאות נוספות. בכל אופן, הדבר בא לביטוי מוחשי ביותר בשגשוגם של בעלי מקצועות שנראה היה כי חלפו מן העולם. הארגנטינים מקפידים היום, יותר מאשר אי־פעם בעבר, לתקן את הנעליים למשל, חוזר ותקן. אפילו גרביים ישנות אין משליכים סתם, אלא מביאים לתיקון. לאור עליית המחירים, וחוסר יכולתן של השכבות הנמוכות לחדש את החליפה המסורתית של תושב בואנוס־איירס, הוסרו המיגבלות שהתירו רק ללובשי חליפות להיכנס למקומות ציבוריים, כגון מסעדות, תיאטראות ואולמות קונצרטים.

הרקע לכך הוא כלכלי, ולא ניסיון להידמות לארה"ב. במשך שנים התגאו הארגנטינים בהיות תרבותם בעלת צביון אירופי. בעבר נראתה בואנוס־איירס, לפחות בצורתה החיצונית, כמו פאריס. כיום מדגישים כמה סופרים גולים ששבו לבואנוס־איירס את המראה החדש, בציינם כי רחובות העיר עם צביון לאטינו־אמריקני. סופר אחר מציין: "זה כמו שוק פרסי. עכשיו רואים בבואנוס־איירס, בכל מקום, בעלי מרכולת ושווקים ניידים. זאת כבר איננה ארץ אירופית". הרקע, כמובן, האבטלה הגוברת והולכת, חוסר יכולתם של האנשים להתקיים במשכורת אחת ואף שתיים למשפחה. לפחות במישור הכלכלי, משטרו של אלפונסין, וארגנטינה, נתונים במשבר עמוק.

יהודה צור

הקהילייה האירופית

הכי חזקים

ספרים

ב־1 בינואר 1989 אמורים להתבטל כל המכסים על מוצרי תעשייה ישראליים ב־12 מדינות הקהילייה האירופית, ובאותו יום יבוטלו כל המכסים המוטלים בישראל על יבוא ממדינות השוק המשותף — מדגיש עו"ד איתן אפשטיין בעבודה מקיפה, תחת הכותרת "השוק האירופי המשותף," שפורסמה באחרונה על־ידי משרד א. רפאל ושות' עורכי דין.

אפשטיין מציין, כי בתאריך היעד 1.1.89 יזכו גם מוצרים חקלאיים, טריים ומעובדים, בהנחות של ממש במכס, עד שהמכסים עליהם יבוטלו כליל, כעבור חמש שנים.

בהסכם הראשון בין ישראל לנציבות השוק, משנת 1964, הצהירו שני הצדדים על כוונתן לשתף פעולה במטרה להגיע להורדת מכסים שתביא להגברת הקשרים. ישראל זכתה אז בהורדות מכסים על מוצריה התעשייתיים והחקלאיים באירופה. שיעורי המכס על יבוא מוצרים ממדינות השוק לישראל נותרו גבוהים. בשנת 1970 נחתם הסכם שני, הסכם העדפה, שהיה בתוקף חמש שנים, לפיו הועדפה תוצרת ישראל בהיות מדינה הזקוקה לטיפוח וסיוע. במאי 1975 נחתם ההסכם המסכם עם נציבות השוק, שקבע נוהלי שיתוף פעולה וקשרים מסחריים, לפיו כל המכסים היו אמורים להתבטל במאי 1985. הביטול נדחה, לפי בקשת ישראל, לינואר 1989.

הפרלמנט האירופי, דחה באחרונה אישור של הקלות במכס על תוצרת חקלאית ישראלית במחאה על האירועים בשטחים. הפרלמנט, שנבחר לראשונה ביוני 1979 והמונה 520 חברים, משמש כיום ככלב להחלטות נציבות השוק המשותף, הזרוע המבצעת בקהילייה האירופית. הנהגת כמה שלה, הדמוקרטים והסוציאליסטים, המחזיקים רוב בפרלמנט, משתפים פעולה מעבר לאינטרסים של כל מדינה, וקשה להניח שישראל תזכה באישור אם לא יחול שינוי רדיקלי במצב בשטחים.

מטרות השוק, כפי שמונה אותן עו"ד אפשטיין, הן:

● ביטול תשלומי המכס ואמצעים אחרים בעל אופי דומה, המונעים תנועה חופשית של סחורות בין המדינות החברות. ● מינוי מכס אחיד לכל המדינות; ● הסרת המכשולים שיש בהם כדי למנוע תנועה חופשית של עובדים, שירותים והון בין מדינות החברות; ● הפעלת מערכת להבטחת התחרות החופשית ברחבי מדינות השוק. כן נוצרו בשוק המשותף נוהלי תיאום למדיניותן הכלכלית של המדינות החברות, ויצירת אמצעים לאיזון בין מאזני התשלומים שלהן, על־ידי קירוב ותיאום חוקי המדינות החברות. לצורך פעולה תקינה של השוק המשותף פועל בנק אירופי להשקעות, ככלי עזר להתרחבותה הכלכלית של הקהילייה, וקרן סעד אירופית, לשיפור הזדמנויות תעסוקה ברחבי הקהילייה ולהעלאת רמת החיים של תושביה. כל החישובים בשוק נערכים באמצעות מטבע אירופי, "אקו", המבוסס על ערך ממוצע של המטבעות האירופיים.

הקהילייה האירופית מונה 320 מיליון נפש, והם הגוף הכלכלי החזק בעולם.

חיים מרגלית

עורך: לוי מורב

רפואה מונעת
שקל נקוב

אילו חולק ביום העצמאות ה־40 פרס אנטי־ישראל, הוא היה מגיע ללא ספק לכל הגורמים המעורבים במשבר המתמשך במערכת הבריאות שלנו. בראש וכראשונה זכאית לפרס ממשלת ישראל, שאינה מוצאת לא את הזמן ולא את היכולת לדון בנושא במטרה ברורה לפתור את המשבר ולהפסיק את הביזיון המכוער הזה, שכבר גרם לאובדן חיי אדם, על־פי עדותם של הרופאים עצמם.

האחריות אולי אינה מתחלקת שווה בשווה בין שתי המפלגות הניצות המרכיבות את הממשלה הבלתי אפשרית הזאת (המכונה, משום־מה, ממשלת אחדות לאומית), אבל איש מראשי שתי המפלגות אינו יכול לטעון לידיים נקיות. לראש הממשלה, לממלא מקומו, לשר האוצר ולאחרים הנושאים באחריות עליונה, יש זמן לכל דבר. רק לעניין הזה, הממרר את חייהם של עשרות ואולי מאות אלפי אזרחים ובני משפחותיהם, אין הם מוצאים פנאי.

חשבונות אישיים קטנוניים

נכון שהעניין מורכב מאין כמוהו. חלק מהגורמים לסיבוכו נובע מסיבות אובייקטיביות, אבל המניע העיקרי לתסבוכת הוא תוצאה מעירוב של עניינים אידיאולוגיים ופוליטיים. נושאי דגל המאבק הם, מצד אחד, שר האוצר, הנאבק בחולים באמצעות הרופאים, תוך שהוא מתעטף באיצטלה של שמירה על מסגרת התקציב ועקרונות "ליבראליים". ומצד שני שרת הבריאות, ההסתדרות והנהלת קופת־חולים.

יש מקום לטענה כי חלקה של הממשלה במשבר גדול יותר משל האחרים. לא אכנס כאן לחלוקה מדוקדקת של אחוזי אחריות; אין לכך חשיבות מעשית. הנקודה המרכזית היא, שכל הצדדים עשו שגיאות, וממשיכים לעשות אותן מתוך עיקשות, פוליטיקה קטנה, אידיאולוגיה חסרת פשר, חשבונות אישיים קטנוניים וגם, סתם טיפשות. בכל מדינה נורמאלית היתה ממשלה האחראית למשבר בהיקף כזה עפה מזמן. בכל מדינה נורמאלית, היו פותרים את המשבר מזמן. בריאות איננו עניין זניח או שולי. בריאות הציבור הוא נושא לא פחות לאומי ובטחוני מאשר הצטיידות חיל הים, או מגירושו של אורח אמריקני המטיף לאי־אלימות.

וזהו אבסורד, שממשלה שהצליחה (ולא ניכנס לשאלת המחיר) להוריד את האינפלציה ממאות אחוזים בשנה ל־16%, אינה מצליחה למצוא את הרצון והכוח לפתור את משבר הבריאות. אפשר אומנם במו"מ מורכב, מסובך, ממושך ונבון, להגיע לפיתרון של פשרה שיהיה מקובל על כל הגורמים המעורבים. אבל הצדדים חייבים לרצות להגיע לפתרון. הפיתרון הוא כאן בארץ, ולא בשמיים. הצדדים חייבים להתיישב ולדון עד שייצא עשן לבן מחדר הישיבות.

שר האוצר, והפקידים הבכירים במשרדו, אינם יכולים להמשיך ולשחק את הנעלבים בגלל שהנהלת קופת־חולים חתמה על הסכם עם רופאי הקופה ללא הסכמתם ושיתופם. שר האוצר צריך להשתחרר מהקיבעון האידיאולוגי של העדפת הרפואה הפרטית וחיסול הרפואה הציבורית, או מהכוונה להשיג רווח פוליטי הכרוך בהחלשת קופת־חולים, כאמצעי לפגיעה בהסתדרות. הרופאים חייבים להשלים עם כך שתקציב המדינה מתוח ושלחריגות ממנו יש השפעות שליליות. עליהם גם לזכור, כי לחששו של שר האוצר מפני התמוטטות הסדרי השכר בסקטור הציבורי יש בסיס, ואין זאת גחמה גרידא. הנהלת קופת־חולים חייבת להבין שאי־אפשר לעשות מיתחם; שבלי האוצר אי־אפשר להגיע להסכמי שכר, ויהיו טובים ככל שיהיו.

בטיפול במשבר יש להפריד בין הטווח המיידי לטווח הבינוני והארוך. כשם שהאוצר מצא סיבה לאכול את העוגה ולהותיר אותה שלמה בנושא שכר האחיות, כן ניתן למצוא דרך לכלכל לרופאים, של קופת־חולים ושל משרד הבריאות, שכר הוגן מינימאלי. רמת השכר המשולמת היום לרופאים ולעובדים האחרים במערכת הבריאות הנתונים בסכסוך (פרט לאחיות) היא בלתי מוסרית, ומה שחמור לא פחות — בלתי יעילה. היא מעודדת רפואה אפורה ושחורה. היא הורסת בשיטתיות את התשתית של הרפואה הציבורית בישראל, תשתית שאין לה תחליף. לא "אסותא" ולא המרכז הרפואי הפרטי בהרצליה יכולים להחליף אותה. יש מקום לרפואה פרטית בישראל, כשם שיש מקום למסחר פרטי ואפילו לבנקאות ותעשייה פרטיים. אבל הרפואה הפרטית, מעצם טיבה וטבעה, יכולה לעסוק רק בשולי הבריאות — בניתוחי אף, בקוסמטיקה וקצת במעקפים.

פריצת תקנים ואוטונומיה תקציבית

עיקר הנטל של בריאות האזרחים ימשיך להיות מוטל על המערכות הציבוריות הקיימות, ואת של קופת־חולים הכללית וזאת של משרד הבריאות והעדיפות בטווח המיידי, תובה למצוא דרך ליישום הסכם קופת־חולים בדרך שהאוצר יוכל לחיות איתה. בשלב השני, שלא תחת לחץ העיצומים, ההשבתות וצווי החירום צריך לעבור לטיפול רחב ועמוק יותר.

לא אנסה להציג כאן פתרונות ברמת המיקרו. אנסה להציג כמה עקרונות כלליים. אין מנוס מגידול מסויים במספר התקנים בצוואר הבקבוק של המערכת, כמו למשל, רופאים מרדימים. החשש מחריגה מהתקציב קיים, אבל ניתן לפרוש זאת על פני שנות תקציב אחרות. אפשר כמובן לנסות ולטפל בצד ההכנסות, כגון, אם מותר להעלות רווחות כאוב, המשך גבייתו של מס היסף.

כיוון אפשרי ושוב אחר הוא מתן אוטונומיה תקציבית לכל בית־חולים ומרכז רפואי, על בסיס של תקציב סגור, כך שכל חיסכון של בית החולים יאפשר לו להשתמש בכספים שנחסכו לחידוש ציוד שהתבלה, לשיפוצים, לקניית ציוד רפואי מתקדם ועוד. ניסיון מצטבר רב ערך קיים בתחום זה בארה"ב, אפשר ומותר לנצל אותו. אם הממשלה רוצה להגיע למצב של אפס תקציב לקופת־חולים ומינימום לבתי החולים הממשלתיים, הגיע הזמן לשנות את מבנה הפרמיה שמשלמים המבוטחים לקופות החולים, כל הקופות. המס האחיד צריך להביא בחשבון גם את הכנסתו של המבוטח, או את ההכנסה המשותפת של שני בני הזוג יחד, במקרה ששניהם מבוטחים. שינוי כזה יבטיח את הפרוגרסיביות של המס.

כיוון אחר הוא מתן אפשרות, בנושאים שאינם כרוכים בהצלת חיים, להקדמת תורים לאלה המוכנים לשלם במיטב כספם. תפישת הרפואה השוויונית נכונה מעיקרה, אבל כמו כל עניין עקרוני אסור לה להילכד בגישה נוקשה וסכמטית. אחרי הכל, המרפאות האזוריות והשכונתיות והרפואה המונעת ממלאים תפקיד הרבה יותר מרכזי בחייהם של רוב המבוטחים, מאשר ניתוח לתיקון האף.

נדמה לי, שבסופו של עניין עדיף להסתדרות ולקופת־חולים לוותר כליל על שלושת האחוזים שהאוצר מואיל בטובו לנדב להם. (בזמנו של שמחה ארליך המנוח, 1977/78, הגיעה השתתפות הממשלה בתקציב קופ"ח ל־33%). ויתור כזה יבטיח עצמאות ארגונית ומקצועית, ובסופו של חשבון גם פוליטית. כך ימצא עצמו שר האוצר עושה מעשה בלעם, שבא לקלל ונמצא מברך.

לוי מורב

נפט

"לא־אופ"ק" ואופ"ק — שידוך שנכשל

מחירי הנפט נפלו בשבוע שעבר ב־2 דולרים לחבית, מכ־18 דולר ויותר לפחות מ־16 דולר החבית. מומחים צופים, כי מחירי הנפט ימשיכו ליפול. באפריל 86 נמכרה חבית נפט בכ־9 דולרים לחבית ויש כל הסיכויים שבקיץ ימכרו חבית נפט במחיר דומה. נפילת המחירים היא תוצאה ישירה של כשלון הבנה ההיסטורי שהתקיימו לפני שבוע בווינה, בו נפגשו שרי הנפט של מפיקות הנפט שאינן חברות באופ"ק ("לא־אופ"ק") עם שרי הנפט של חברות הארגון.

יוזמי הכנס היו שר הנפט של ונצואלה, ארטורו הרננדז גריזואטי (לוונצואלה כושר תפוקה כ־3 מיליון חביות ליום), ושר הנפט של מקסיקו, פרננדו היריאט (4 מיליון חביות ליום). על סדר היום היתה הצעה ברורה: הבנה בין כל המפיקות בעולם, במגמה לעצור את נפילת המחירים. לדעת היוזמים, הדבר אפשרי, אם כל מפיקה תקטין את התפוקה ב־5 אחוזים. העולם מוצף בנפט, הבריזון כושר התפוקה עצום, ויש להחליט על תפוקה קבועה לכל המפיקות בעולם.

בשנת 1980 עדיין עמדה הצריכה העולמית על כ־60 מיליון חביות ליום, למרות המחירים האסטרונומיים — 38־40 דולר לחבית — בגלל המהפכה של חומייני באיראן ואחר־כך הפלישה העיראקית לאיראן. אופ"ק סיפק אז כ־35 מיליון חביות ליום. כדי שהתמונה תהיה נכונה, יש צורך להוריד מ־66 מיליון החביות את הצריכה במדינות הגוש הקומוניסטי, שעמדה אז על 14.5 מיליון חביות ליום. בריה"מ מספקת ממקורותיה את כל הנפט שצורכים בגוש המזרחי. הצריכה בעולם הלא־קומוניסטי היתה אז 45.5 מיליון חביות (מכמות זאת סיפק אופ"ק יותר מ־75 אחוז.

בעיקר להיגיון

בעקבות מדיניות החיסכון כולל ירדה הצריכה העולמית ל־47 מיליון חביות ליום. הירידה בצריכת נפט במשך 18 שנים נאמדת ב־25 אחוז. הצריכה במדינות הלא־קומוניסטיות 35 מיליון חביות ליום, מזה אופ"ק 17 מיליון חביות ומדינות לא־אופ"ק 18 מיליון חביות. כתוצאה מההיצע הגדול, העולה על הצריכה, היה המחיר הממוצע ברבע הראשון של 87 — 16 דולר לחבית. עם בוא הקיץ צפו המומחים ירידת מחירים בשיעור של 2 דולר לחבית. את הירידה הזאת ניסו למנוע שרי הנפט של ונצואלה ומקסיקו, וזה לא הלך.

מדוע לא התקבלה ההצעה ההגיונית, לפיה כל מפיקה תוריד 5 אחוזים מתפוקתה, והינו 1.7 מיליון חביות ליום בסך־הכל, כאשר 13 חברות אופ"ק היו צריכות לקצץ את תפוקתן ב־800 אלף חביות ליום. קיצוץ הגיוני מאד, ירידת מחירים. אך, כידוע, היגיון הוא מצרך נדיר, ובמיוחד באופ"ק.

המגרעות — חברות הנפט האמריקניות

יש להדגיש, כי המדינות ה"עניות" של אופ"ק — אלג'יריה, אינדונסיה וניגריה, מרובות האוכלוסין, שכל מטבע החוץ שלהן מקורו בנפט — היו מוכנות לקיצוץ ולהסכמה עם מפיקות לא־אופ"ק בעלות האוכלוסיה הגדולה, כמו מקסיקו, מצרים וסין. המתנגדים לקיצוץ היו "עשירות" אופ"ק — סעודיה ובנות־בריתה בחצי האי ערב והניצים איראן ועיראק.

שר הנפט של סעודיה, שייך הישאם נאצר, הודיע כי ארצו אינה מוכנה לשום קיצוצים. הוא טען, כי הסעודים "למודי ניסיון", וכל הקיצוץ יוטל עליהם. נאצר מכיר את אופ"ק, ויודע שאין לסמוך על 'עניות' הארגון, ובוודאי שלא על איראן ועיראק. אלג'יריה הציעה פשרה: במקום 5 אחוזים רק 2.5 אחוזים. גם לכך לא הסכימו.

הכנס ההיסטורי נפח את נשמתו תוך הבעת תקווה כי בעתיד יחזור ההיגיון לראשיהם של שרי הנפט, והצדדים ישובו וייפגשו. המרוויחים מכשלון הכנס הן חברות הנפט האמריקניות, שעשו בכל שביכולתן כדי להכשילו, והצליחו. המרוויחים האחרים הם הצרכנים, והנהנים ממחירי הנפט הנמוכים.

חיים מרגלית

חדשות המשק

רבעון ראשון 88

רווחי בנק לאומי הוכפלו ל־46 מיליון ש"ח

● הבונוסים לעובדי בל"ל עשויים להגיע השנה ל־3,000 ש"ח לעובד

הרווח הנקי של בנק לאומי ברבעון הראשון של 88 הוכפל, לעומת הרבעון המקביל אשתקד, והסתכם ב־46 מיליון ש"ח. התשואה נטו על ההון העצמי, בחישוב שנתי, הגיעה לכ־11 אחוז, לעומת 6 אחוזים ברבעון הראשון של 87.

מועצת המנהלים של בל"ל החליטה להקצות סכום של כ־26 מיליון ש"ח לתשלום בונוסים לעובדים ל־88, לעומת 22 מיליון ש"ח ששולמו ב־87. הבונוס ישולם לעובדים, אם הרווח הנקי בכל 88 יסתכם ב־180 מיליון ש"ח. אם הרווח השנתי יגיע ל־90 מיליון ש"ח, תשולם לעובדים מחצית הבונוס. משמעות ההחלטה היא, כי עובדי הבנק עשויים לקבל השנה בונוס של כ־3,000 ש"ח בממוצע לעובד.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס גדל ברבעון הראשון רק ב־26 אחוז, לעומת הרבעון הראשון של 87. השיפור הניכר ברווח הנקי הושג בין השאר בעקבות חלק הקבוצה ברווחי חברות־בנות, שבשנה שעברה הסב לבנק הפסד של 12.4 מיליון ש"ח והשנה רווח של כ־800 אלף ש"ח. נוסף על כך קטנו ההפרשות לחובות מסופקים, מ־60 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 87 ל־50 מיליון ש"ח ברבעון הראשון השנה.

הנהלת הבנק מציינת, כי השיפור ברווחיות הושג בעיקר הודות להרחבת העסקים — למרות ששיעור הריבית שגבה הבנק בשקלים לא־צמודים היה נמוך בכ־10 אחוזים בממוצע משאר המערכת.

במאזן הבנק נרשמה ירידה של 2.4 אחוזים לעומת סוף 87 והוא הסתכם ב־40.5 מיליארד ש"ח. הירידה שחלה בכמה מסעיפי המאזן מוסברת בכך ש־60 אחוז ממאזן הקבוצה נקובים במט"ח, מרביתם בדולרים, וחלק זה הושפע מהמשך הקפאת שער החליפין. ההון העצמי של הקבוצה גדל בכ־2 אחוזים והסתכם ב־1.76 מיליארד ש"ח.

אורי נחשון

תענוג ועבודה על הים

השנה יבלו 5000 ישראלים בסיורי תמריץ באוניות־פאר בים התיכון — מסר אתמול דוד גרבורג, מנכ"ל חברת "מלחי קרוז", בפגישה עם כתבים כלכליים שהתקיימה על סיפונה של ה"אקילה לאורו", העוגנת בנמל אשדוד. לדבריו, סוכנות ישראלית ידועה למוצרי אלקטרוניקה ארגנה לעובדיה הבכירים סיור באיים הקאריביים.

רוב החברות המזמינות סיורי תמריץ מנצלות את השהייה המשותפת על הספינה לגיבוש צוות העובדים, על־ידי העברת ימי עיון והדרכה בשיטות עבודה חדשות. סיור בן 7 ימים, מחוץ לעונה, עולה 640 דולר. בעונה מחירו 990 דולר.

רוב החברות מעדיפות סיור בים התיכון. לדברי מנכ"ל "מלחי קרוז", סיור ימי המשלב ימי עיון זוכה בהקלות מס ובכך משלמים תענוג ועבודה.

חיים מרגלית

ירידה ביבוא

תפנית משמעותית במגמת יבוא מוצרי הצריכה לישראל חלה בחודשים האחרונים, לאחר עלייה רצופה ביבוא מוצרי הצריכה והמוצרים בני־הקיימא.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, כי בחודשיים האחרונים ירד יבוא מוצרי הצריכה ב־17 אחוזים ויבוא המוצרים בני קיימא ב־16 אחוזים, למרות שמדובר דווקא בחודשי החגים, שבהם יש עלייה בצריכה הפרטית ובקניית מוצרים בני־קיימא.

עוד עולה מהנתונים שפורסמו, כי בחודשיים האחרונים חלה גם ירידה של 2 אחוזים ביבוא תשומות הייצור וירידה של 9 אחוזים ביבוא נכסי ההשקעה, מה שמבטא ירידה גם בתחום שעלייה בו מעידה על צמיחה במשק.

למרות נתונים אלה, בסיכום כולל של ארבעת החודשים האחרונים מוצרי צריכה וב־24 אחוזים ביבוא בני קיימא, בשל העלייה התלולה ביבוא זה בחודשיים הראשונים של השנה.

דובר הלמ"ס מסר, כי בחודש אפריל חלה ירידה ביבוא כל מרכיבי הצריכה, כולל מוצרי המזון ומוצרי צריכה השוטפים, יבוא מכוניות נוסעים וכן יתר המוצרים בני הקיימא — מקררים, מכונות כביסה, מדיחי כלים, טלוויזיות צבעוניות ומכשירי וידאו.

ג.ל.

מבזקים כלכליים

פת"ח עולה — ריבית עולה

■ בנק לאומי מפעיל תוכנית חדשה — פת"ח עולה — פיקדון לתושבי חוץ לתקופות של שנתיים ומעלה, המבטיח ריבית מינימום היכולה רק לעלות. התוכנית היא להפקדות בסכומים של 25 אלף דולר עד 100 אלף דולר. הפקדונות הדולריים יהיו בריבית משתנה מדי שישה חודשים, עם ריבית מינימום ומובטחת לכל אורך הפיקדון. שיעורי הריבית שייקבעו מדי שישה חודשים לפקדונות של שנתיים ומעלה, יהיו גבוהים יותר מאלה הנקבעים לתקופה של שישה חודשים בלבד. בבל"ל טוענים, כי נמצא שרוב פקדונות תושבי החוץ מופקדים לתקופות קצרות, אך בפועל הם מאורכים אוטומטית לתקופות ארוכות יותר, והוכיחו עצמם לאורך שנים כאחד המקורות היציבים ביותר של מט"ח במשק הישראלי. (א.ג.)

גידול של 50% ברווחי בנק לפיתוח

■ הרווח הנקי של בנק לפיתוח ולמשכנתאות ברבעון הראשון של 88 הסתכם בכמיליון ש"ח, גידול של 50 אחוז לעומת הרבעון המקביל אשתקד. תיק ההלוואות של הבנק, מקבוצת בנק דיסקונט, הגיע ל־755 מיליון ש"ח, גידול של 2 אחוזים לעומת סוף 87. התשואה נטו על ההון העצמי, בחישוב שנתי, מגיעה לכ־11 אחוז. בבנק נוקטים כיום מדיניות של התקשרות עם יזמים וקבלנים, במטרה לסייע בידם בבניית דירות, באמצעות הלוואות ישירות לקבלנים ועל־ידי מתן ערבויות לרוכשי הדירות. (א.ג.)

הליכוד עלה, ההשקעות ירדו

■ מאז עליית הליכוד לשלטון, לפני עשר שנים, ירדו ההשקעות במשק ב־50% לעומת המצב שהיה קיים בארץ קודם לכן. בשנות ה־60', בזמנו של ספיר המנוח, הופנו להשקעה 22%־25% מהמקורות שעמדו לרשות המשק. בשנות ה־70' ירדו ההשקעות ל־20% ואילו בשנות ה־80', מאז עלה הליכוד לשלטון, ירד שיעור המקורות המופנה להשקעה ל־12% בלבד בממוצע שנתי — קובע הכלכלן שמואל בהט.

2 מיליון דולר בפלסטיק גניגר

■ 2 מיליון דולר הושקעו באחרונה בהקמת אגף ייצור של יריעות תלת־שכבתיות בקיבוץ גניגר שבעמק יזרעאל. זהו ייצור ראשון כסוגו בארץ של יריעות תלת־שכבתיות, המיועדות בעיקר לחממות ולמנהרות. היריעות יוצרות סינון יותר של האור והשימוש בהן הוכיח כי הן משפרות מאד את היבולים ומצמצמות את המחלות — כך נמסר לשר התעשייה אריאל שרון בביקורו במפעל לחנוכת האגף החדש.

פיתוח היריעה החדשה נמשך כחמש שנים, וכבר בשלבי הרצה נרשמו ביקושים רבים למוצר החדש. מפעלי גניגר מייצרים כיום בהיקף של 15 מיליון דולר בשנה, מהם 7.5 מיליון דולר צפויים לאגף החדש. מתוך כלל הייצור של האגף החדש צפוי השנה יצוא של 3.5 מיליון דולר של יריעות תלת־שכבתיות לארה"ב, אירופה ואוסטרליה.

מבט ראשון

אדמה וצריחי טנקים

דורית קדר

במוזיאון „יד לבנים" בפתח־תקווה מוצגת תערוכה גדולה מאוד בשם „עצמאות וקוממיות בראי האמנות הישראלית". זו הזדמנות לבקר במוזיאון זה, שאינו על המפה מבחינת התעודה התקשורתית. זאת, על־אף אוסף רציני מאוד, שיש בבעלותו, של אמנות ישראל, כמו גם חללים ענקיים, חטובים ונוחים לתצוגות רציניות.

המוזיאון חייב להדור לדרך המלך ולא להתפשר יותר על תערוכות גרועות. כך — להתחיל לנוק, כחלל פוטנציאלי רציני וטוב. כמובן, שהדבר קשור במימון ובמוכנות מצידה של העיריה, ואנו מקווים לטוב. כל זאת, בזמנים טרופים אלה, שבהם יש הקצנות נוראות של הימין במפה הפוליטית — ימין שמתכחש בצורה מעוררת בעתה לבעיה הדמוגרפית הריאלית והבוערת בארץ, המצריכה פתרונות מדיניים מידיים; ימים, שבהם גם השמאל הקיצוני הופך מגוחך על־ידי הצגתנו כאוכלי־נבלות והצגת הצד שמנגד — ככבשים אומללים שאינם מטילים חלילה אבנים וברזלים וסלעים וכל הבא ליד...

בזמנים אלה אולי כדאי לרדת למוזיאון ולראות בכמה דמים עלתה מדינה זו — וכפי שהללו מתוארים באמנות לאורך מלחמות ישראל. כיתובים היסטוריים מלווים את הציורים עצמם. חבל שאין קטלוג וחבל שאין עבודת־אוצרות, שמשלבת את הצד התעודי עם הצד האמנותי. (זרמים והלכי רוח שהשפיעו במהלך השנים על אמנות ישראל) ושהייתה מסננת החוצה מספר עבודות לא טובות דיין.

„שומרים" של שרגא וויל עדיין שמים לעצמם מסווה של צמחי השדה על קסדה מאולתרת או שהם בדרך לקרב עם נשק מינימלי דרוכים בתוך אוטובוס אולי מהרהרים אם יחזירם בכיוון ההפוך.

קרבות שהתחוללו על יפו ליעקב אייזנשר, כאילו נלקחו הם מתוך אחת הסצנות הבושיות, עיר של הבערות, עיר של חלונות תלושים ואנשים מהלכים כה כרוחות רפאים, אולי מהפחד שפקדם מכל סוף שבקירות הבתים המאיימים. פחדים של מוות מהמלחמות הקשות גם אצל קוסונוגי כאשר אדמה וצריחי הטנקים עולים בלהבות ועשן והופכים למערבולת איומה. אי־ידיעה ומיסתוריון אופפים את „הדקר" למרדכי מיטלפונקט — אחת היצירות היפות בתערוכה - עבודה בחמר מעובה, המסמל את דקר בצבעי ברזל ובמינימום של אמצעים פיגורטיביים.

מוות של חברים לנשק כפי שמתואר בשחור ודרמה גרוטסקית על־ידי שמואל עוברית. „מתחת לגדר התייל" שכוב הפצוע של גרשון קניספל, אולי כבר מת הגוף זרוק על האדמה, הראש פונה קדימה, אגרוף בפרופורציות מוקצנות שראש, מעין אובייקטיזציה של דיכוי מאמץ אחרון.

„יזכור" ליחיאל קריזה מסווה בתוכו את פני המתים, שכבר הפכו חלק ממרקם התמונה. הם מתגלים לעין הצופה אך ורק לאחר התבוננות מאומצת. משה שמיר מציג אף הוא „פצוע". בדומה לקניספל — עיוותו הפיזי של הפצוע הופכו אובייקט, ממתן את תוויו האנושיים, ועל כן מעצים את הטרגיות שבמצב. יהושע גרוסברד מציג שריונית באמביוולנטיות. זו יכולה להיות מעין אנדרטה, קבר נופלים רכים באמצע החולות והחמריות החוקה — בדומה למיטלפונקט — רוצה לתת מימד נוסף של מסה, על אמירה פלסטית „הפלישה" לאריה לובין מורה על התוקפנות באמצעות ריבוי אפקטים צורניים, שהושאלו מהקוביזם למטרות לאו דוקא צורניות טהורות, אלא דוקא להרגיש את התכנית.

בסמיכות לנושא המלחמות והקוממיות — מוצגים נופים: „החריש" לדוד הנדלר, ירושלים כפי שרואים אותה חנה לוי ואמנית מצוינת, שמציגה מדי פעם במוזיאון חיפה, וחייבים להתייחס אליה ביתר רצינות, לודביג בלום, או אפילו גור אריה על האוריינטליזציה התום ורוח ההגרה שהביא עימו לארץ הקודש". היסוד האגדי שבנופי לבנון ליד מראות עזה של יצחק פרנקל, או ציור „צרפתי" מלא חיים של צבי שור (תערוכת־קבע משלו מוצגת תמיד במוזיאון זה באולם סמוך לאולם העיקרי).

· דיוקנאות של נשיאי ישראל מוצגים כפסלים. המעניין ביותר הוא הפסל הפרימיטיבי של שושנה חיימן — „אחרון הל"ה", וזה של זאב בן צבי — „מתי סוג טוקנין" (דרך אגב הפסלים פוגמים בראייה הכוללת והיה צריך לקבצם בצורה שונה ומושכת יותר את העין).

באולם שני בקומה השנייה — עזובות ציורי נופלים. חדר קטן מרגש עד מאוד דווקא בעקבות רמה אמנותית כה ברורה, המתקיימת כאן. משום־מה רבות הן העבודות, שבהן ניתן ממש לחוש שהצעיר יהיה נופל פוטנציאלי. הן חדורות קדרות, אווירה של התכנסות, של הרהור מופנם ובדידות, כאשר מדי פעם יש אף ביטויים לחרדה גדולה.

מסך ראשון

דינאמיקה קבוצתית בסינית

גיורא מנור

„פאנשן", מאת דיוויד הייר, לפי ספרו של וויליאם הינטון, בימוי: לז ואטרמן, מעצב: באני כריסטי; בביצוע סדנת התיאטרון הלאומי הבריטי, עם השחקנים מיכאל בופינג, ויגמנט איבהחים, סאלי אדוארדס, בזין קיגאן, דס מקאליר, מגי מקארתי, קיליאן מקיקנה, סטוארט פורטר ומארק וויליאמס — במסגרת פעולות „המועצה הבריטית" בישראל.

את השאלות בעלות הוותק בתנועות הסוציאליסטיות היא, האם יכולים אנשים חסרי־השכלה, שאינם מסוגלים לנסח ניסוחים מפולפלים כהרגל הוגי־הדיעות המרכסיסטיים למיניהם, לנהל את חייהם בהתאם לעקרונות הקולקטיביות והצדק החברתי, או שבעצם יש תחילה „לחנך" אותם, במלים אחרות, להוריד עליהם פקודות מטעם השלטון, שיהיו „מאושרים בעל־כורחם".

המחזה, שקבוצת השחקנים הבריטית מביאה לנו, עוסק בשאלה, איך להביא לידי שינוי יסודי ל„פנשן" שבכותרת, מלה שפירושה „מהפך" או „שינוי בתנוחת הגוף", משמע תמורה בחייהם של כפריים סינים אחרי שחרורם מהכיבוש היפאני והמהפכה הקומוניסטית נגד הגנראל יסימו צ'אן קיי־שק, בערך בתקופה בה נוסדה מדינתנו, החוגגת עכשיו את יום הולדתה ה־40 בקול ענות חלושה.

„האם היה לך פאנשן" — חוזרים ושואלים אנשי ה„קאדרים", כלומר פעילי המפלגה, את אנשי הכפר, כמעט כנוסח של „כבר לא כואב" של רופא השיניים אחרי הטיפול. הפאנשן העיקרי כאן הוא, האם־קבלת פיסת קרקע משלך? האם חדלת לחיות קבצן, אריסו של בעל־האחוזה? (אגב, לתמורה זו, האמורה לחול בחייך אחרי המהפכה, התכוונתי בכותרת רשימתי הקצרה על המופע שראתה אור בעיתוננו ביום ד' שעבר, אלא שכדרכן של ביקורות והכתבות ברגעים המעטים שבין סיום ההצגה לסגירת הגיליון, לא הגעתי לדון בה.)

כדי לקרב את השאלה הסינית הזאת אלינו, ננסח אותה בצורה שונה: האם אפשר לקיים קיבוץ עם כל קבוצת אנשים, או שמא דרוש לשם כך חינוך ממושך ותודעה ברורה של עקרונותיו?

הקשישים בינינו יזכרו, ששאלה אקדמית למדי זו — הרי כיום רוב חברי הקיבוצים הם בניהם, וצורתה שונתה לוויכוח הנצחי בין הגשמה עצמית ליעילות משקית, שאין למעשה סתירה ביניהם, אבל הם משמשים סמלים לה — היתה פעם למחלוקת בין ה„שומר הצעיר", שטען לבסיס רעיוני וחינוכי כמרכיב הכרחי לבין „הקיבוץ המאוחד", שרצה קיבוץ גדול ופתוח, בו כל אחד, יהיה הרקע שלו מה שיהיה, מוזמן להצטרף. מאנשי „הקיבוץ הארצי" נדרש „רקע תנועתי", כלומר ביסוס אידיאולוגי.

במלים אחרות, הייתכן סוציאליזם פרימי־טיבי? מה קורה אחרי שבעלי הרכוש רכושם נלקח מהם, ומחולק בין כולם, האם או נעשים העניים לבעלי רכוש חדשים, המנסים עכשיו לנצל כפי שהם עצמם נוצלו קודם על־ידי זולתם? והמנהיגים החדשים מחלקים ביניהם את ההטבות, כך שהפאנשן הוא רק החלפת מנצלים ישנים בחדשים?

מבלי להיכנס לשאלות הכבדות של תולדות המשטר הסיני, על מהפכת התרבות הרוסנית שלו, תקופת פריחות 100 הפרחים והשינויים האחרונים שחלו בארץ הענקית, אפשר לומר שהיינו עדים לפאנשן מסוג אחר לגמרי, אנגלי מאוד. קבוצת שחקנים זו, שאיש מחבריה אינו „שם מפורסם", הצטיינה בצורה פיזית שונה מאוד מרמות השחקן האנגלי המסורתי. לא גברים ונשים גבוהי קומה, רזים ובלונדים, אלא תערובת שלמה של דמויות, בלבוש כמעט אחיד, כחול כמובן, של בגדי עבודה. אבל גם לא דמויות ססגוניות של פרולטריון קוקני או צפוני. הדמויות משורטטות בקווים ברורים, המשחק נמרץ, השחקנים מחליפים תפקידים — כמובן הבימתי ובמשמעות החברתית באותו — בוריות.

איזה הבדל בין הפקה זו למוסכמה של תרבות הבימה הבריטית, כפי שרבים רגילים לראותה בסדרות המצוינות של הטלוויזיה הבריטית. כשבשנות ה־50 הופיעו על הבימה הלונדונית ג'ימי פורטר, אליסון ויתר דמויותיו של ג'ון אוסבורן ב„הבט אחורה בזעם", היה בזה משום מהפכה. מה שנותר מהמסורת התיאטרונית הוותיקה, היא הטכניקה המצוינת של הדיבור הבימתי. אפילו בסערת הוויכוח, בסצינות אלימות של מכות (מבוימות בידע בימתי משכנע ובכל זאת מסוגנן), אף מלה אינה הולכת לאיבוד. הנימוס הקריר נעלם, אבל לא העמידה האיתנה אחרי מה שהשחקן משמיע.

ויש מין פאנשן גם בכך, שהמועצה הבריטית מזמינה מחזה שאינו עוסק בחומר ספרותי אנגלי, שיש בו אפילו יותר מרמז על הפאנשן הטרי, שמנסה להנהיג „גברת הברזל" תאצ'ר, על־ידי ביטול הישגי מדינת הסעד, שהעניקה ביטחת בריאות וסעד חברתי לשכבות החלשות בבריטניה הגדולה מאז ממשלות הלייבור שלאחר מלחמת העולם השנייה, המטילה מס־גולגולת שווה על מיליונרים ופנסיונרים, תשלום עבור עזרה רפואית והחזרת החינוך הפרטי ליושנו.

„פאנשן" אינו, כמובן, תעמולה קומוניסטית, אם כי לא אתפלא אם יימצא מישהו במשרדי „המועצה הבריטית" בלונדון, שיחשוב כך...

ההצגה ביקורתית למדי וכולה תיאור מרתק — אם כי לפעמים דידקטי מדי — של דינמיקה קבוצתית.

„הביקורת העצמית", אותו טקס השפלה, האהוב כל כך על המשטרים הקומוניסטיים, מהווה כאן גורם מרכזי. האיכרים מתלוננים ואני, כצופה, יכולתי בהחלט להזדהות עם

„פאנשן"

טענותיהם, על ריבוי האסיפות. לסוציולוגים יש כאן כר נרחב ללימוד תהליך יצירת מנהיגות חדשה, בחלל שנוצר עם סילוק בעלי השררה הישנים, המוחלפים בחדשים, אבל לא כל־כך שונים מקודמיהם.

הסופר והמחזאי הצליחו לתאר בצורה מציאותית את הדילמה של „דמוקרטיה מודרכת", שהיא סתירה מהותית, כי ה„קאדרים", נציגי המפלגה, מנסים לשכנע את האיכרים והפועלים לומר את דעתם, אבל רק בתנאי שינחשו מה מבקשים מהם להגיד.

למטרה זו משתמש הבמאי באירוניה. וזו מצילה את ההצגה מהרצינות הגרמנית של המחזות הדידקטיים של ברכט, לז'אנר שבו הוא ניסה את כוחו לא אחת בראשית דרכו כמחזאי בעל מודעות פוליטית. בוודאי אין זה מקרה, שהפקה אחרת של היחידה החינוכית של התיאטרון הלאומי מציגה את „האם" של ברכט על־פי גורקי. כנראה יש גם „מאפיה שמאלנית" ב„בריטיש קאונסיל", כמו אצלנו בטלוויזיה, להבדיל...

הבמאי לא נפל בפח הסיניות — כלומר לא עסק באקזוטיקה, אלא השאיר את הדמויות באנגליותן, והרמזים בתלבושת אינם אלא בגדר תבלין, כי זו קודם־כל הצגה מאוד אנושית. חולשות ואנוכיות משחקות תפקיד חשוב יותר מאידיאולוגיה. נקמנות, עריצות ביתית גם בביתו של מנהיג מקומי, הדוגל כביכול בשוויון־זכויות הנשים, האשמות ושימוש בכוח שלטוני ברוטאלי, כל אלה ממלאים תפקיד מרכזי בהתרחשויות.

למעשה יחידה חינוכית זו של התיאטרון הלאומי הבריטי היא מין „אמנות לעם". קבוצות קאמריות, שתפקידן להביא לבתי־ספר ומקומות מרוחקים תיאטרון מקצועי טוב. ההצגה היא דוגמה מצוינת לעבודה רצינית ורמה אמנותית מעולה.

תיאטרון

כור היתוך בתנאי לחץ

„לילה במאי" מאת א.ב. יהושע, בתיאטרון החאן

המלחמה בחוץ נספגת בבית פנימה — בתמונה: אורה מאירסון ויהודה אלמגור

עידית פורת

„לילה במאי", מחזהו הראשון של א.ב. יהושע, שנכתב ב־1968, חוזר לבמה בשלישית. שנה לאחר שביים אותו רוני ניניו לתסכית רדיופוני, הוא נבחר לביימו בחאן. ניניו, בנם של במאי „הבימה" אברהם ניניו ז"ל ושל חנה בן־ארי ז"ל, מי שהיתה עורכת, מפיקה ותסריטאית בכירה בקול ישראל, למד קולנוע וטלוויזיה בניו־יורק. התפרסם בעיקר בזכות בימויו המזהיר ל„עקידה" של עירא דביר, שהועלה בתיאטרון עכו והופק מאוחר יותר בטלוויזיה. „לילה במאי" הוא המחזה הראשון שמעלה ניניו בתיאטרון הרפרטוארי.

אלמנטים דוקומנטריים

עלילת המחזה, המכנס אלמנטים היסטו־ריים־פוליטיים־חברתיים, מתרחשת בלילה שבין ה־22 לבין ה־23 במאי, הלילה בו הכריז נאצר על סגירת מיצרי טיראן. מכאן ואילך הפכה המלחמה ודאית.

במרכזה של הדרמה מערכת יחסים סבוכה של משפחה ירושלמית: עמיקם (אילן חזן) בעלה הראשון של תרצה (אורה מאירסון) חוזר ארצה בעקבות הלך רוח המשבר על המלחמה. אבי (יהודה אלמגור) אחיה של תרצה, נרגש מהידיעה על שובו של עמיקם, והוא מזמין אותו להיפגש בירושלים בביתה של תרצה, המתגוררת עם בעלה הנוכחי — אסף (טוביה טאבי) ועם אמה (דבורה קידר) שדעתה טרופה עליה. נוכחותן של שתי דמויות נוספות: נועה, (גילי בן איזליו) ידידתו הצעירה של עמיקם, ונעמי (עליזה רוזן) בעלת גלריה המאכסנת את אבי בביתה, מגבירה את האבסורד שבכינוס המשפחתי, כמהלכו נספגת המתיחות המדינית־חברתית שמחוץ אל פנים הבית.

בשנת 1969, כשהועלה המחזה לראשונה בתיאטרון „בימות", נטה יוסי יזרעאלי בבימויו לייחס חשיבות מירבית לאספקטים הדוקומנטריים שבמחזה, עובדה שיצרה רידוד מסויים במורכבותו של הטקסט. שתים־עשרה שנה אחריו, הועיל מרחק הזמן לתפיסת הבימוי של עמית גזית, שהעלה את המחזה בשנית בתיאטרון חיפה בשנת 1981. למיצער, גם אז נמצא המחזה אקטואלי והימים ימי מלחמת לבנון. אולם גזית, שהמיר קטעים מן השפה הפיוטית והמסוגננת של א.ב. יהושע לשפה קליטה ויומיומית יותר, טען, כי טעות לראות ב„לילה במאי" מחזה דוקומנטרי, וכי סכנת המלחמה משמשת רק רקע וקטליזטור להתפתחותה של הדרמה המשפחתית.

מחזה משפחתי נטו

על במה קטנה ואינטימית בוחר ניניו לראות ב„לילה במאי" מחזה משפחתי נטו. „במרכז הדרמה", אומר ניניו, „קשר בלתי מתממש של אח ואחות. קשר חולה. קשר של תלות. קשר היכול לבוא לידי מימוש רק באמצעותן של הדמויות הסמוכות להם. האח והאחות (אבי ותרצה), הם הכוח המניע את העלילה".

— איך אתה מגדיר את המחזה?

— „לילה במאי" הוא מחזה ריאליסטי לכל הדעות. אולם יש בו סממנים סוריאליסטיים הבאים לידי ביטוי בשגעונותיה של האם הזקנה, שאינה מבחינה בין מציאות לבדיון. תפקידם של אלה הוא להעלות את המחזה מעל לרמת הריאליזם היבש, שיש בבית ובחוץ".

— וכיצד בא הדבר לידי ביטוי בבימויך?

— מבחינתי, ניסיתי להשתמש בכמה שיותר אמצעים תיאטראליים, ובכמה שפחות אמצעים דוקומנטריים. חוץ מן החדשות המודיעות על סגירת מיצרי טיראן, העדפתי לייחס דוקומנטציות אחרות (המופיעות במקור) לעולמן הפנימי ולהזיותיהן של הדמויות".

— אם כך, מהי החשיבות שאתה מייחס דווקא לחדשות?

— החדשות על סגירת מיצרי טיראן והמועד הספציפי בו בחר א.ב. יהושע לעגן את עלילת המחזה, הם שעושים אותו לישראלי. אילו היה מועלה המחזה במקום אחר, לא היה ערך לספציפיות".

— וכיצד אתה משלב בין שתי התימות — זו ההיסטורית וזו של יחסי המשפחה המעורערים?

— למעשה, כשעמיקם חוזר לביתה של תרצה, הוא מביא איתו את המלחמה שמחוץ — פנימה: את הלילה בין ה־22 לבין ה־23 במאי, את הריגוש והפחד, המניעים את המגע אח־אחות מחדש, היוצר איזשהו כור־היתוך שבו מסיכות מוסרות, יחסים נעשים הרבה יותר ברורים. עכבות שונות נסתרות".

— מה היו שיקוליך לגבי הליהוק?

— „ניתן לי חופש מוחלט בבחירת השחקנים. לקחתי שלושה שחקנים מחוץ לחאן — את עליזה רוזן, דבורה קידר ואת טוביה טאבי. השאר שחקני הבית. אורה מאירסון (תרצה) היא טיפוס תירצאי — ירושלמי כל־כך. בפניה יש את השילוב בין שבירות, צער ומועקה. יהודה אלמגור, המשחק את אבי, הוא אלמגור מיוחד מאוד. זהו אבי, שיש בו ניגודים חריפים מאוד בין ציניות וליצנות — אלה המסיכות שלו, לבין כאב ובכי מאוד עמוקים, שקשה להם לצאת החוצה".

ענין אדמיניסטרטיבי

ההצגות הראשונות של „לילה במאי" בימים אלה, דהיינו בחודש מאי, מבחינתו של החאן העיתוי הוא גימיק בלבד. „עניין אדמיניסטרטיבי טהור. על אף זאת נראה שהאירועים האחרונים נותנים למחזה משנה רלוונטיות.

המסך עולה כסף

ביטוח שייקספירי

יותר ויותר הופכת האמנות בבריטניה לאמנות הנתמכת על־ידי אנשי עסקים

ויליאם שייקספיר לא יכול היה להעלות את מחזותיו בלא תמיכה כספית מצד אצילים אנגלים. וכיום מתנוסס על פרסומות חברת שייקספיר המלכותית, ליד שמו של שייקספיר, גם שמה של חברת ביטוח...

להקת תיאטרון מפורסמת זו היא רק אחת מבין מוסדות אמנותיים רבים באירופה, שחברות גדולות מעניקות להם תמיכה כספית. אך בעוד שממשלות מעלות על נס את היתרונות שבעידוד האמנות על־ידי עולם העסקים, הרי ישנם מוסדות אמנות שאינם מרוצים מנוכחות מסחרית בעולמם: „השפעת השיפוט המסחרי בענייני אמנות מסכנת בימינו את האמנות, יותר משעשתה זאת השפעתן של ממשלות מעולם", אמר פיליפ הדלי, מנהל „תיאטר רויאל", השוכן באחד האיזורים העניים ביותר של איסט־אנד הלונדוני; „האמנויות זקוקות ליציבות כספית, אך התמיכה הפרטית הזאת עלולה להתבטל עקב קפריזה של יו"ר של חברה".

לפי דו"ח של מועצת אירופה מחודש ספטמבר יש לבנקים ולחברות באיטליה מסורת רבת־שנים של מימון מוסדות אמנות, ובמדינות אירופיות רבות, כגון בריטניה, מערב־גרמניה, צרפת והולנד, קיימות עתה תוכניות לעידוד עסקים לתמוך באמנות, ואפילו שוודיה, בעלת המסורת של תמיכה ממלכתית באמנות, התחילה לגלות עניין במימון פרטי.

בבריטניה קיימת זה 3 שנים תוכנית ממשלתית, שנתונה גם לניהול גוף בלתי־תלוי, המשתתף בסכום שווה בתמיכה הניתנת על־ידי חברה בפעם הראשונה למוסד אמנותי, ובשליש תמיכה של תורמים ותיקים. מאז נוסדה אבס"א (התאחדות לתמיכת עסקים באמנות.) לפני 12 שנים, הצטרפו אליה 220 חברות, וב־1987 הגיעה תמיכת העסקים באמנות בבריטניה ל־52.5 מיליוני דולרים, לעומת מיליון אחד ב־1976.

החברות גילו, שתמיכה באמנות מאפשרת להן להעלות את קרנן בעיני הציבור במחיר נמוך לאין־ערוך מזה של הפרסומת: „אנו עוסקים בעידוד אמנות מטעמים עסקיים גרידא", אמר דייוויד צ'ארלטון, מנהל ענייני התמיכה בחברת „מוביל יו קיי", „רצוננו לקשור שמנו בכישרון ובאיכות". „מוביל" מוציאה חצי מיליון דולרים בשנה על פרוייקטים אמנותיים, לרבות להקת תיאטרון משלה, התחרות לכתיבת מחזות, ועונת קונצרטים שנתית עם כוכבים.

מוסדות אמנות מסויימים בבריטניה חוששים, כי ממשלת בריטניה מעודדת תמיכה פרטית באמנות, כדי שתוכל לקצץ בתמיכתה שלה באמנויות ובספריות, שב־1987 הגיעה ל־600 מיליוני דולרים, טענה ש„מועצת האמנות של בריטניה" דוחה אותה באומרה, כי הממשלה הגדילה את תמיכתה ל־3 שנים הקרובות ב־17 אחוזים...

אך ישנן טענות, כי הממשלה מגזימה בחשיבות התמיכה הפרטית במוסדות אמנות, ושלמוסדות אמנות קטנים אין ההכשרה והזמן הדרושים לחזור אחרי תומכים פרטיים.

צד שלילי נוסף לתמיכת עסקים באמנות היא סכנת הצנזורה העצמית — „גורם אשתו של המנהל" — שתיאטרונים וגלריות מפעילים על עצמם כדי להיות בטוחים הם מראים מה שלדעתם אנשי העסקים מבקשים לראות.

זוהי לפחות, דעתו של מנהל „תיאטר רויאל", הדלי, שלתיאטרון שלו קהל רב־גזעי, והמעלה תכופות יצירות חדשות ושנויות במחלוקת. הדלי אומר, כי על אף העובדה, ש„תיאטר רויאל" היה הראשון שהעלה מחזות, שהם כיום מפורסמים, כ„הוי איזו מלחמה נחמדה" או „טעם של דבש", עולם העסקים עדיין ממאן לממן את הפקותיו. „דוגמה קלאסית לכך היה המקרה, כאשר מנהל בנק גידש מגייס־כספים שלנו בטענה, שאנו מציגים מחזות נגד מארגרט תאצ'ר"...

אך לדברי האיש, שסידר אשתקד את תמיכת „חברת הביטוח המלכותית" ב„חברת שייקספיר המלכותית", אין תמיכה פרטית באמנות בבחינת „חגורת הצלה", אלא שותפות עיסקית לטובת שני הצדדים.

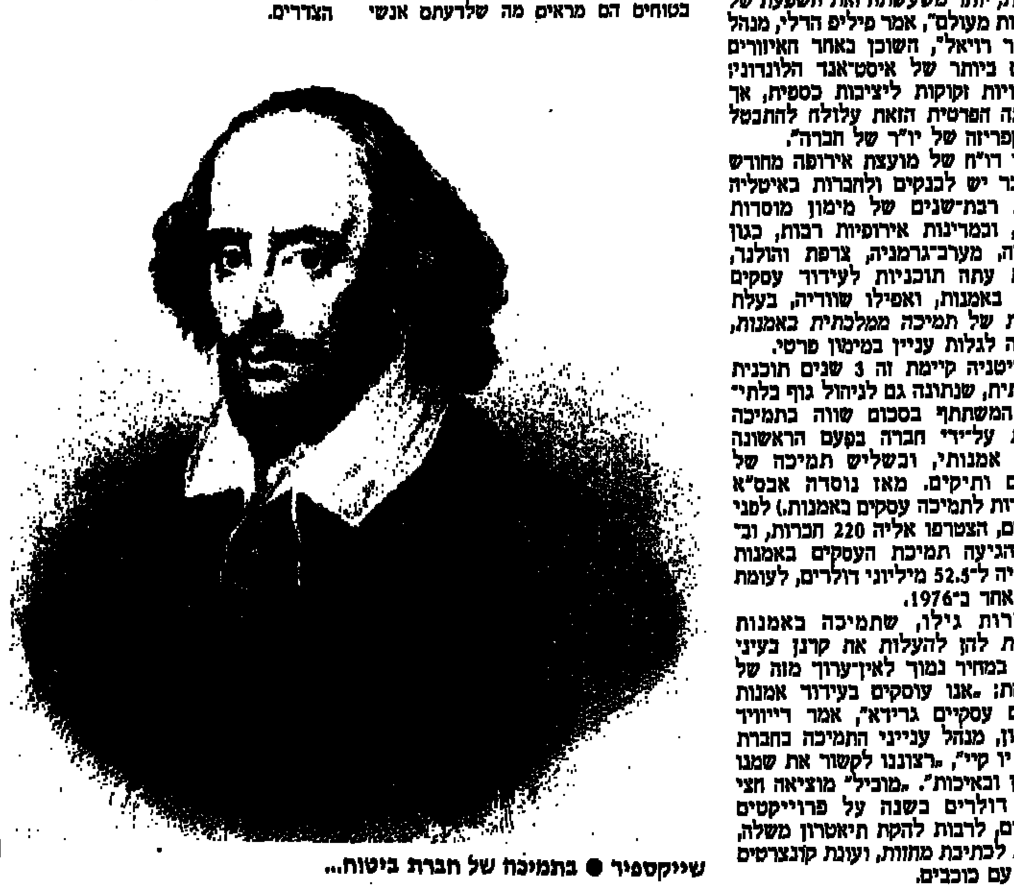

שייקספיר ● בתמיכה של חברת ביטוח...

מאמנות פופ לאמנות נאצית

קשה להאמין שפטר לודוויג, ה„אטוטרוקוט" המפורסם ביותר של האמנות בגרמניה, נהפך למטרה לשנאה. האיש התמיר, שצבר את עושרו בעזרת אימפריה של שוקולדה המטיר כסף, מתנות והלוואות לרוב על 27 מוזיאונים בשתי הגרמניות, בשווייץ ובאוסטריה. הוא רכש לעצמו יחס־כבוד נרחב בזכות תמיכתו בעבר באמנים בני־זמננו כאנדי וורהול, יוזף בויס ואנזלם קיפר.

הצרות התחילו בראשית שנות ה־80, כאשר לודוויג התחיל לסייר במזרח־גרמניה ובבריה"מ, וקנה מאות תמונות של אמנים מוכרים רשמית. אך כאשר אמר, שמן הדין להוציא את האמנות הנאצית מן המרתפים, שבהם היא מונחת, ולהציגה ברבים, הוא עורר סערת־רוחות של ממש. הפרשן קלאוס שטק הביע ב־1986, במאמר בשבועון הגרמני „די צייט", דאגה על התערבותו של לודוויג במדיניות התרבות: „משפחת לודוויג תובעת לא רק את תוספת היוקרה שמעניקה התמיכה באמנות. לפנינו דרישה הולכת וגוברת — ובלתי־דמוקרטית מכל וכל — לשליטה באמנות", כתב: „דרישתו של לודוויג להציג אמנות נאצית במוזיאונים שלנו אינה אלא הדוגמה האחרונה ליומרה המקוממת הזאת".

הקש האחרון, ששבר את גב הגמל בעיני המבקרים, היתה הזמנתו אצל ארנו ברקר, אחד הפסלים החביבים ביותר על היטלר, לפסל את ראשו ואת ראש אשתו. „העסקים שלו עם מלחך־פינכה עלוב זה של הנאצים, לא זו בלבד שמעוררים ספק במידת ההבנה שמגלה הוא באמנות, הם בעקיפין גם מזיקים לשמם של תומכי אמנות אחרים", כתב השבועון „שפיגל".

לודוויג מואשם כיום בהכתבת הטעם האמנותי בגרמניה, באהדה לנאצים ואפילו בחנופה בפני המנהיגים הקומוניסטים במדינות הגוש המזרחי, כדי לקדם שם את מכירות השוקולדה של החברה שלו — האשמות שהוא דוחה אותן בכל התוקף.

קניות שמרניות

„מטרת האוסף שלי ושל רעייתי היא לסגור פערי הבנה", אמר לודוויג באוזני מראיין מטעם „רויטר"; „אין ברצוננו לכפות את דעתנו על הצופים, אלא לאפשר לכל אדם ליצור לעצמו דעה משל עצמו".

את אהבתו לאמנות קיבל לודוויג בבית הוריו בעיר קובלנץ על נהר ריין. הוא למד תולדות־האמנות באוניברסיטת מיינץ, ונשא לאשה את חברתו ללימודים אירנה מונהיים. הרווחים של קונצרן השוקולדה של לודוויג איפשרו לבני הזוג לאסוף דברי אמנות. קניותיהם הראשונות היו שמרניות ברוחן: קרמיקה עתיקה, כתבי־יד מאויירים, ספלונים פרה־קולומביאניים וכלי חרסינה. בשנות ה־60, נסעו לארה"ב וגילו שם את אמנות הפופ, שנולדה באותה תקופה. תמיכתו של לודוויג באמנות הפופ, ואחר־כך באמנות בת־זמננו בגרמניה, עוררה כלפיו יחס כבוד מצד הביקורת. אך הוא עצמו מתגאה במידה שווה בהתלהבותו כלפי האמנות שמאחורי מסך הברזל.

„התפיסה, כי אין לקבל אמנות־מטעם כשלעצמה, הינה מגוחכת. לו היה כן, יכולנו לשכוח את רוב תולדות האמנות. „אמנות חופשית" התחילה רק במחצית המאה הקודמת. הנה למשל, הקתדרלה של קלן; היא נבנתה מטעם הכנסיה הקתולית".

„אי־הצגת אמנות קומוניסטית אף היא מין צנזורה — ההיפך מזה שצריכה להיות, לדעתי, חברה חופשית".

לעומת זאת אומר ק. רורברג, לשעבר מנהל המוזיאון ע"ש לודוויג בקלן, שפוטר ב־1984: „תכופות ממש בכיתי, כאשר חשבתי אילו יצירות ממדרגה ראשונה היינו יכולים לרכוש בכסף, שלודוויג מוציא על הקניות התמוהות שלו".

אשר לאמנות הנאצית, אומר לודוויג: „אינני חסיד של האמנות הזאת. עובדה היא שבכל האוסף שלי אין שום יצירה מן התקופה הזאת בגרמניה. אני רק מתנגד למשפטים קדומים, למשל שכל הקומוניסטים הם שדים, ושלא כדאי לראות שום דבר שנוצר בתקופה הנאצית".

„רויטר"

התכתרה באיטליה – במחזור האחרון, בשבוע הבא

נאפולי הפסידה לפיורנטינה 3:2 ומילאן סיימה 0:0 עם יובנטוס

● ליגות באירופה

ההכתרה בליגה האיטלקית בכדורגל נדחתה למחזור האחרון, לאחר שמילאן סיימה במגרשה בתיקו אפס עם יובנטוס, ואילו נאפולי, ללא דייגו מאראדונה הפצוע, הפסידה בפירנצה לפיורנטינה — 3:2. והארגנטינאי הבין־לאומי הוותיק ראמון דיאז כבש שני שערים לפיורנטינה.

למילאן — 44 נקודות, לפני נאפולי — 42; רומא — 36 וסמפדוריה — 35. מעניין לציין שהפרש השערים של מילאן ונאפולי זהה — 29 (13־42) של מילאן, ו־54־25 של נאפולי.

· מילאן זקוקה לתיקו בקומו כדי להבטיח את זכייתה בתואר, בעוד שלנאפולי נותר רק לקוות להפסד מילאן, ולנצחון־בית על סמפדוריה.

הבין־לאומי הוותיק, גאטאנו שיריאה, בן ה־35, חגג את הופעתו האחרונה ביובנטוס כמשחק־אלים, ועל־לכך ספג כרטיס צהוב.

תוצאות נוספות: טורינו — רומא 0:2; קומו — ורונה 0:1; אבלינו — אמפולי 0:1; צ'סנה — אינטר 2:2; פסקארה — אסקולי 0:0; סמפדוריה — פיזה 0:0.

תיקו לבריז' – נצחון לאנטורפן אוחנה לא שיחק בגנט

אלי אוחנה, וכמה שחקני־מפתח נוספים בקבוצה מכלן, נעדרו ממשחק־הליגה בנוצא־רישבת בגנט, שם סיימו בתיקו 1:1. אוחנה וחבריו נשארו בחוץ כדי לנוח לקראת המשימה הקשה מול אייאקס אמסטרדם, מחרתיים בשטרסבורג, בגמר גביע־אירופה למחזיקות־גביע.

גנט מהתחתית הוליכה משערו של ואן מיידלו, ורק בדקה ה־80 השווה פול טוריינס, בן ה־36.

המוליכה, פ.צ. בריז', סיימה גם היא בתיקו (1:1) את משחק־החוץ שלה באנטוורפן, נגד ברשוט. הרני ברילה היקנה יתרון לבריז'. ההולנדי הבין־לאומי טאמאטה השווה כעבור 72 דקות.

לבריז' — 49 נקודות, לפני אנטוורפן — 47 ומכלן — 46.

האלופה אנדרלכט ניצחה את קורטרייק — 0:2, ומדורגת רביעית, עם 43 נקודות. אנטוורפן ניצחה בחוץ את סרקל בריז' — 1:2.

● פורטוגל: פורטו צועדת לקראת זכייתה בתואר האליפות, לאחר שסיימה בתיקו אפס עם פנאפיל. גם האלופה, בנפיקה ליסבון, נפרדה בלא שערים עם בראגה. לפורטו — 56 נקודות מ־33 משחקים, לפני בנפיקה — 47; בואוויסטה ובלננשש — 40 כל אחת. ספורטינג ליסבון הפסידה במגרשה למאריטימו — 1:0.

בראש צועדת אראו, עם 29 נקודות, לאחר שניצחה 0:1 את סנט גאלן, ומקדימה בנקודה את נויישאטל. סרבט ג'נבה, במקום השלישי (25), הפסידה ללוצרן — 2:0. אנגבוים ולוזאן נפרדו בתיקו 1:1.

● הולנד: האלופה, פיליפס איינדהובן, סיימה את משחקי הליגה בנצחון־חוץ — 0:4 על ד.ס. 79, בעוד שסגניתה, אייאקס אמסטרדם, הפסידה לחרונינגן — 2:1. נצחונות־חוץ השיגו דרכוס על פיינורד רוטרדאם — 1:4, וטוונטה אנסחדה על ספארטה רוטרדאם — 1:5.

● שוויץ: במשחק המרכזי בפלייאוף גברה גראסהופרס ציריך על האלופה, נויישאטל — 0:1, אך מדורגת חמישית.

מיוריקס – רק 7.82 מטר

בעל מדליית־ארד באליפות העולם בקפיצה לרוחק, האמריקני לארי מיוריקס, קפץ בטוקיו רק 7.82 מטר, וסיים שני, אחרי הקנדי ברונו סוריץ — 8.19 מטר.

האלופה האולימפית, האמריקנית אוולין אשפורד, ניצחה בריצת 100 מטר בזמן של 11.23 שניות.

הרומני סורין מאטיי קפץ לגובה — 2.36 מטר, לפני שיאן העולם לשעבר, הסיני זו ג'יאנהואה — 2.22 מטר.

בריצת 5000 מטר סיימו האחים קאסטרו מפורטוגל במקומות הראשונים, כשדומינגו קבע 13:31.23 דקות, והקדים בעשירית את אחיו, דיוניצ'ין.

שיאן העולם ב־110 מטר משוכות, רנאלדו נהמאייה מארה"ב, ניצח בזמן חלש לגביו — 13.73 שניות, לפני הסיני ויצ'נג — 13.85 מטר.

מצרים – מרוקו 1:3

מצרים עלתה לסיבוב הבא בגביע־העולם במונים באיזור האפריקני, לאחר שניצחה בקזבלנקה את מרוקו — 1:3.

בבריסל הכניעה פינלנד את בלגיה — 1:4, ברבע־גמר האיזור האירופי.

אירלנד ניצחה את קפריסין — 0:3 בקורק, אירלנד.

● הטניסאית הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני זכתה בטורניר ברומא, כשניצחה במשחק־הגמר את הקנדית הלן קלסי — 1:6, 1:6, 7:6. גם התואר במינכן נפל בידי ארגנטינה, כשגיירמו פרז־רולדאן ניצח בגמר את השבדי יונאס סוונסון — 5:7, 3:6.

● טניסאי ניגריה ניצחו בלאגוס את הונגריה 0:5, באיזור האירופי־אפריקני בגביע דייוויס. נורבגיה הכניעה את מונאקו — 1:4.

● הרץ ארנסטו טוללה מלהיסוטו, ניצח במרתון מינכן, כשעבר את המרחק בשעתיים ו־12:55 דקות. בין הנשים ניצחה ז'נט מאייאל מבראזיל בזמן של שעתיים ו־42:34 דקות.

גוברים הקולות להדחת המאמן הלאומי

פרשת־קליין — מחר בישיבת סיעת הפועל באיגוד הכדורסל

יצחק ויסהוף

רלף קליין, המאמן הלאומי של נבחרת ישראל, התנצל אמנם על שהוציא את הביטוי „פונליטם מטרייה", לאיש מזכירות המשחק בדרבי תל־אביב בכדורסל, בשבוע שעבר, אך אישים שונים במרכז הפועל לא מוכנים לעבור על־לכך לסדר־היום.

מחר עומדת להתכנס סיעת הפועל באיגוד הכדורסל לדיון בהתפרצות המילולית חסרת־התקדים של רלף קליין. יו"ר הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל ורכז הכדורסל במרכז הפועל, איתן חתר, אמר אתמול כי למרות התנצלות של קליין הוא לא יכול לומר מה יקרה מחר בישיבת חברי הפועל: „יש לי דיעה נחרצת בנושא, ואני שומר אותה לעצמי עד לדיון מחר".

בינתיים גוברים הקולות במרכז הפועל לבטל את מינויו של קליין לתפקיד המאמן הלאומי והאחראי על כל הסגלים של ישראל.

גם מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, תבע אתמול לנקוט פעולה נגד המאמן.

30 ניחשו 14

30 משתתפים ניחשו 14 תוצאות נכונות בשבת בטוטו וכל אחד מהם יקבל 28.867 שקל.

908 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבל 355 שקלן 10.740 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 30 שקלן 70.956 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 4 שקלים; הפרס החמישי לא יחולק ויועבר למחזור הבא בגלל ריבוי משתתפים.

שרון מדורגת במקום הראשון

המתעמלת רוויטל שרון, מדורגת במקום הראשון, בתחרות בין־לאומית בהתעמלות, המתקיימת בהולנד, במסגרת ההכנות למשחקים האולימפיים.

לשרון — 37.80 נקודות, בתום היום הראשון של תרגילי החובה, והיא מקדימה ישראלית נוספת, פרנסין גארט, שלה — 37.50 נקודות.

דנבר – סיאטל 96:115

דנבר־נאגטס עלתה לחצי־הגמר בפליי־אוף בליגת האן.בי.איי., לאחר שניצחה במשחק החמישי את סיאטל־סופרסוניקס — 96:115.

דנבר ניצחה 2:3, בסיכום חמשת המשחקים ביניהן.

נבחרת הנשים – הבוקר לטורניר האירופי באיטליה

יצחק ויסהוף

נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל תצא הבוקר לטורניר שבאיטליה, שם תחל ביום רביעי במשחקיה באליפות אירופה, דרגת ב'.

ישראל תתמודד במשחק־הבכורה שלה עם נבחרת רומניה ביום רביעי ב־11 בבוקר. למחרת תשחק ישראל נגד איטליה המארחת (8 בערב) ביום שישי, ב־4 אחה"צ, נגד שבדיה. בשבת נגד פולין (4) וביום ראשון תסיים את הטורניר במיפגש עם הולנד (6).

עשר כדורסלניות ייצאו לאיטליה: ענת דרייגור (קפטן), רונית דימנט, אירים דינרמן, זיוה רון, אורלי גרוסמן, אורלי קסטן, לימור מזרחי, אלומה גורן, אריאלה וולף וגלית יהודה.

מאמן הנבחרת הוא מארק ולצר, עוזרת המאמן — יעל פייקרש, ראש המשלחת — יעקב מנקין; מנהלת — נירה קונפורטי והפיזיותרפיסטית ורדה שגיב.

השופט הבין־לאומי רוד הגן יגיע לטורניר רק ביום שלישי, הגן ישפוט הערב במשחק הדרבי התל־אביבי, בין הפועל ומכבי.

דרבי־הגמר השני, הערב ב־8.30, העלה הברומטר לשיאו

משחק שלישי? — תלוי בהפועל
מכבי: לא פוחדים מאוסישקין

מיקי ברקוביץ: „יהיה משחק קשה ביותר; לא אביא מספריים כדי לגזור את הרשתות; אם ננצח ודאי שיימצאו כאלה באולם" ● פרישמן: „הפועל ת"א חייבת להכתיב את הקצב" ● וינקרנץ: „האולם הביתי מוסיף בטחון" ● המשחק יועבר בשידור ישיר בסינרמה

● כדורסל

יצחק ויסחוף

האם יגזור מיקי ברקוביץ, קפטן קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א, הערב את רשתות הסלים באולם הפועל תל־אביב לאחר שקבוצתו תזכה בנצחון שני, או, שהפועל ת"א תצליח לגמול ליריבתה על הפסדה (78:76) במשחק שנערך ביום חמישי ותכפה משחק שלישי ומכריע? הערב, בשעה 8.30, יתנהל מאבק ללא־פשרות בדרבי השני באולם באוסישקין. להפועל ת"א יש הרבה יותר מה להפסיד מאשר למכבי ת"א, המוליכה 0:1, במאבק של „הטוב משלושה משחקים".

לצלילי משרוקיותיהם של שני הבין־לאומיים, דוד דגן וראובן נירנבניק, יזנקו מול יותר מ־2000 הצופים שחקני שתי הקבוצות התל־אביביות הכבירות.

מכבי ת"א עשוייה לבצע שינוי בחמישייה הפותחת שלה, כשמוטי ארואסטי הוותיק, שחקן־הנשמה של הקבוצה, יחליף את חן ליפין. ארואסטי, אם יפתח, ישתף פעולה עם וילי סימס, דורון ג'מצ'י, קן בארלו וקווין מאגי.

הפועל ת"א תתכנס על החמישייה הרגילה שלה, עם עמוס פרישמן, חיים זלוטיקמן, לינטון טאונס, קארל איימוס ולאוואן מרסר.

אמש ערכו שתי הקבוצות אימונים מסכמים לקראת המשחק המכריע. הפועל ת"א התאמנה באולמה הביתי, ברחוב אוסישקין, בעוד שמכבי ת"א ערכה את האימון בהיכל הספורט ביד־אליהו.

ברקוביץ: משחק שקול

בשולי המגרשים צפו אוהדים רבים. המתח הורגש היטב, אך השחקנים, יחד עם המאמנים רלף קליין (מכבי) ומשה וינקרנץ (הפועל), השתדלו לעסוק באימון בלבד, ולא להסחף לאווירה המתוחה בחוץ.

בתום אימון מכבי ת"א אמר קפטן הקבוצה, מיקי ברקוביץ: „אני מקווה כי המשחק הערב יסיים את העונה".

לאחר־מכן הוסיף מיקי: „לא אביא מספריים לגזירת רשתות הסלים. זה לא מתפקידי. אני צריך לשחק, וטוב. הלוואי שנגיע לרגע של המספריים. יהיה משחק קשה ביותר. הפועל ת"א היא קבוצה ברמה שווה לזו של מכבי ת"א. שחקנים עם נסיון רב כמו שלנו, ואין הבדלים רבים בין הקבוצות. אנו ביתרון של 0:1. להם יש יותר מה להפסיד, אבל אני קונה את התוצאה של המשחק הקודם, אפילו באותה תוצאה".

פרישמן: לשחק בשקט

עמוס פרישמן: רכז וקפטן הפועל ת"א אמר: „המשחק תלוי בנו. אמנם מכבי ת"א היא קבוצה מעולה, אך משחק רגוע של הפועל ת"א יאפשר לנו להכתיב את הקצב. אני מאמין באוהדים שלנו שיסייעו לנו במשחק. בסך־הכל הקבוצה שתעשה פחות טעויות היא זו שתנצח".

במכבי ת"א לא חוששים מהמשחק ומאוהדי הפועל ת"א. איציק כהן, שקיבל אשראי כמשחק הראשון בין שתי הקבוצות, ולא איכזב אמר: „האולם באוסישקין לא מפחיד אותנו. עברנו כבר אולמות גרועים יותר. זה משחק פיזי, ולדרבי יש לו חוקים משלו".

מוטי דניאל הרגיש: „העובדה שהפועל ת"א לא נוצחה העונה באולמה לא מחסנת אותה. המשחק הערב יהיה הגמר האמיתי".

מאמן הפועל תל־אביב, משה וינקרנץ, מאמין גם הוא באולם הביתי: „האולם יתן לנו בטחון, אבל אסור לשכוח לרגע שאנו מתמודדים נגד מכבי ת"א, והיא קבוצה טובה מאד. נשאף להעביר את ההכרעה ליד־אליהו".

המשחק יועבר בשידור ישיר ברדיו. גם הסינרמה תעביר את המשחק לאוהדים שלא יצליחו להידחס לאולם באוסישקין. מחיר הכרטיס לסינרמה — 25 שקל — זול בהרבה ממחיר הכרטיסים לאולם הפועל ת"א, שהוא מ־80 שקל ומעלה.

הדרבי החל בהוצאות אויר מגלגלי מכוניות...

יצחק ויסחוף

הדרבי התל־אביבי בכדורסל של החל כבר אמש בתום אימון קבוצת מכבי תל־אביב, שנערך בהיכל הספורט ביד־אליהו. האויר מגלגלי מכוניות־הנוסע של יו"ר מחלקת הכדורסל, שמעון מזרחי, ונו"ר הועדה המקצועית, הוצא, והשניים, יחד עם יתר חברי הנהלת הקבוצה, עמדו שעה ארוכה להחלפת הגלגלים.

יוגופלסטיקה — אלופת יוגוסלביה

קבוצת יוגופלסטיקה ספליט זכתה באליפות יוגוסלביה בכדורסל, לאחר שניצחה במשחק הגמר בפליי־אוף את אלופת אשתקד, פרטיזן בלגראד — 67.88.

יוגופלסטיקה זכתה בעבר בתואר האליפות ב־1971 וב־1977.

יוגופלסטיקה הודחה העונה ברבע־הגמר בגביע־קוראץ' ע"י הפועל ת"א.

● במשחק־הגמר הראשון בפליי־אוף בצרפת הכניעה לימוז' את שילה — 78:92.

נבחרת הנערות בכדורעף־להונגריה

נבחרת הנערות של ישראל בכדורעף תצא היום לטורניר הקדם־אירופי בהונגריה. כמה כדורעפניות מצטיינות ישארו בארץ בגלל בחינות הבגרות.

ישראל תשחק מחרתיים עם הונגריה; ב־12 במאי: רומניה; ב־14 במאי — שוויץ וב־15 במאי — תורכיה.

כוכבי־עבר בטורניר קט־רגל אמש באולם אוניברסיטת תל־אביב: מימין — יצחק ויסוקר, מיקו בלו וגיורא שפיגל. וצלום: אנדרה ברוטמן

בטורניר קט־רגל: מודל 88 עדיף על מודל 70...

יוסף חכם

במתיחות משחקי אס"א ה־20 ותקיים אמש באולם האוניברסיטה טורניר קט־רגל מרתק. במשחק המרכזי גברה נבחרת כוכבי הליגה על נבחרת מכסיקו־70 — 2:5, לאחר 2:3 במחצית.

היו אלה כוכבי מכסיקו־70, שהוליכו בדקה הראשונה — 0:2, משערים של גיורא שפיגל ויצחק שום ש„גנבו את ההצגה". אולם עד למחצית דאגו נסים כהן, כצמד שערים, ומשה סיני לכך שהנבחרת העכשווית תוליך במחצית — 2:3.

במהלך המחצית הראשונה הכשיל שוער כוכבי הליגה, עומר סביאן, את ג'ורג' בורבה, ואת „הפנדל" החמיץ גיורא שפיגל.

במחצית השנייה הבקיעו נסים כהן ודניאל בראיילובסקי עוד שני שערים וקבעו בסיום — 2:5.

בשורות כוכבי הליגה שיחקו גם משה (קיש) רומנו ושלום רוקבן הלהטוטן.

במשחקים המוקדמים גברה נבחרת מכסיקו־70 על קבוצת עתונאים — 0:6 (0:4), משערים של גיורא שפיגל (2), דוד קרקו (2) ויצחק שום.

במשחק נוסף גברו כוכבי הליגה על העתונאים — 0:2. את השערים הבקיע משה רומנו. שפט בהצלחה בכל המשחקים הבין־לאומי צבי שריר, לעיני 600 צופים.

כשחקן המצטיין של הטורניר הוכתר נסים כהן מבית"ר ת"א וזכה בכרטיס טיסה זוגי ללונדון. כמלך־השערים הוכתרו נסים כהן וגיורא שפיגל.

הינחה אלי ישראלי.

● כדוריד

בגביע: הפועל ראשל"צ — מכבי רחובות 22:27

מער מרנקל

במשחק־השלמה ברבע־גמר גביע־המדינה בכדוריד, שהיה אמש בהיכל הספורט העירוני בראשל"צ, גברה קבוצת הפועל ראשל"צ על מכבי רחובות — 22:27 (8:10).

שערים להפועל ראשל"צ: ורד 7; דורון דיין 6; פרי 3; קושניר 3; רון 3; רפאלי 2; אקרמן 2 ושלום כהן 1.

למכבי רחובות: בלדר 7; זיו 6; קיבץ 4; רובינשטיין 3; מרינה 1 ושמחי 1.

שפטו גרוסמן ולוי, לעיני 100 צופים.

בחצי־הגמר תתמודד הפועל ראשל"צ עם מכבי קרית־שרת/חולון ומכבי ראשל"צ תשחק עם הפועל רמת־גן.

● שחייה

תוצאות טובות בחנוכת בריכת גבעת־השלושה

תחרות חגיגית לפתיחת בריכת־השחייה במרכז הספורט בקיבוץ גבעת־השלושה היתה אתמול.

במשחה ל־100 חתירה הצליח רז דר מהפועל בית־ברל לקבוע בגילאי 16 זמן של 55.02 שניות, לפני אליאב טל מהפועל נתניה — 55.76 שניות. ערן דורון ממרכז ויסגל קבע ב־100 מטר חזה — 1:09.28 דקה. בין הבנות, באותו משחה, קבעה נעמה מישר מהפועל עמק־הירדן — 1:20.25 דקות. ב־200 מטר מעורב אישי ניצחה מישר — 2:33.43 דקות.

בתחרות השתתפו 150 שחיינים.

● התעמלות

מתעמלות קרית־ביאליק בלטו באליפות הפועל

מתעמלות הפועל קרית־ביאליק בלטו באליפות הפועל שנערכה במכון וינגייט.

האלופות: דרגה ה' — מור טל (ראשל"צ) — 37.60 נקודות; דרגה ד' — מיכל שתף (קרית־ביאליק) 39.00; דרגה ג' — קרן להב (קרית־ביאליק) — 37.85; דרגה ב' — מיכל פרי (פ"ת), ודרגה א' — רוית המרשמיט (קרית־ביאליק).

● המנויסאי שחר פרקים, סגן אלוף ישראל ושחקן גביע־הדיוויס שלה, וכן אילנה ברגר, אלופת ישראל, יצאו בסוף השבוע ליפאן, שם יטלו חלק בתחרויות הבית האסיאני הקדם־אולימפי בטניס.

עוד שני שיאים בין־לאומיים בתחרויות האתלטיקה

גולדווסר שבר השיא הישראלי בריצת 400 מ' משוכות — 51.18

אריה גיטלים

„אתלטיקה כבר איננה בדיחה, כמו שהיתה עד עכשיו. אנו האתלטים הצעירים מבטיחים שנהיה חזק על המפה בתקופה הקרובה" — דברי אילן גולדווסר, ששבר אמש את השיא הישראלי ב־400 מ' משוכות, בתחרות הבין־לאומית בהדר־יוסף, והעמידו על 51.18 שנ' (הקודם, שלו — 51.77).

הישג זה של גולדווסר בלט ביומה השני והמוצלח של התחרות, בה הושגו שני שיאים ישראלים בין־לאומיים: בקפיצה לגובה ע"י הסקוטי ג'ס פרסונס, שניתר לגובה 2.26 מ', וההולנדי אמיל מלארד שקפץ לרוחק — 8.21 מ', תוצאה שלא תוכר בגלל רוח גבית חזקה מהמותר, אך בקפיצתו השישית והאחרונה, נחלשה הרוח, והוא קבע — 8.13 מ'. הישגו זה מקנה לו זכות לייצג את הולנד במשחקים האולימפיים בסיאול. התוצאה מהווה גם שיא הולנדי.

פרסונס, שקבע את השיא בגובה, נחת רק לפנות בוקר, נח קצת ומיהר לתחרות.

איתי אילוז התקדם צעד נוסף לשיאו של מני רוונברג (21.00) ב־200 מטר, כשקבע — 21.25 שנ', שיפור לשיאו האישי — 21.43 שנ', אותו קבע לפני שבועיים בארה"ב.

יחזקאל חליפה, הלומד עם רב קרמר בארה"ב, שיפר את הישגו בריצת 5000 מטר — 14:01.17 דק', וסיים שני.

קולין ג'קסון מוולס, מנצח ריצת 110 משוכות, ושני ב־100 מטר, ניצח בריצת 200 מ' בזמן של 21.19 שנ'.

ההונגרים ג'וזף ברסקי ניצח בריצת 800 מ' ובן־ארצו אישטון קניפל סיים שני באותה ריצה.

בין הנשים בלטו הרומניות. מאריאטה אילקו ובת־ארצה, ליליאנה נאסטסה, ניצחו בקפיצה לרוחק, וניקולטה קרוצשו, מנצחת ה־400, זכתה גם ב־200. בין הרומניות הצליחו להסתנן הגרמניות.

התוצאות:

● גברים: 200 מ' — 1. קולין ג'קסון (וולס) 21.19; 2. איתי אילוז (ישראל) 21.25; 3. בינו איקר (גרמניה) 21.81. 800 מ' — 1. ג'וזף ברסקי (הונגריה) 1:54.92; 2. אישטון קניפל (הונגריה) 1:55.38; 3. דב קרמר (ישראל) 1:55.77. 5000 מ' — 1. אילו אלנה (רומניה) 14:00.03; 2. יחזקאל חליפה (ישראל) 14:01.17; 3. עמית נאמן (ישראל) 14:55.65. 400 משוכות — 1. אילן גולדווסר (ישראל) 51.18 (שיא); 2. מרטין בורקל (צפון־אירלנד) 51.56; 3. פיליפ ביאטי (גרמניה) 52.38; 4. יהודה מורלי (ישראל) 52.70 (שיא נוער). גובה — 1. ג'ס פרסונס (סקוטלנד) 2.26; 2. צפריר מינצר (ישראל) 2.10; 3. רוגל נחום (ישראל) 2.07. רוחק — 1. אמיל מלארד (הולנד) 8.21; 2. יואכים אסנמכר (גרמניה) 7.46; 3. אורי ברקאי (ישראל) 7.20. כדור־ברזל — 1. יואב שרף (ישראל) 14.71; 2. עופר גרשון 14.19; 3. שי צור 13.28. כידון — 1. עמי ברן 55.68; 2. יוסי פינברג 53.84; 3. בנצי פליטמן 51.76. פטיש — דני נמט 46.62; 2. ברן 34.

● נשים: 200 מ' — 1. ניקולטה קרוצשו (רומניה) 24.07; 2. אורית קולודני (ישראל) 24.47; 3. פטרישיה וולש (צפון־אירלנד) 25.54. 800 מ' — 1. ליוויה אוקוניקי (רומניה) 2:05.15; 2. אילנקה אופריטה (רומניה) 2:09.80; 3. בריגיטה נולטה (גרמניה) 2:12.25. 400 משוכות — 1. הלן מקלקלין (צפון־אירלנד) 58.04; 2. ברברה גלינג (גרמניה) 58.95; 3. פועה נייגר (ישראל) 61.10. רוחק — 1. מאריאטה אילקו (רומניה) 6.59; 2. ליליאנה נאסטסה (רומניה) 6.45; 3. אורית אוקר (גרמניה) 6.42; 4. סיגל גונן (ישראל) 6.16. כדור־ברזל — 1. צילה אשר (ישראל) 12.89; 2. שגית סגל (ישראל) 11.53; 3. ליאת ויגדור (ישראל) 11.32.

בסיום התחרות השיב אריה סלונצקי, יו"ר איגוד האתלטיקה, לשאלות העתונאים וציין כי אין עדיין מינימום אולימפי והאתלטים המצטיינים חייבים להיות כבר התקדמות.

שיאן גולדווסר

חולון ביצעה מהפך וניצחה בגליל — 87:89

מחסף שחל במחצית השנייה הצעיד אמש את כדורסלני הפועל חולון למקום השלישי בפליי־אוף לאחר נצחון שני, הפעם בכפר־גלעדי, על הפועל הגליל־העליון — 87:89.

במחצית הראשונה גילו כדורסלני הגליל יכולת משכנעת, ובמיוחד הצטיין וין פרימן. המארחים הוליכו 24:29 בדקה ה־11, ובמחצית היה יתרונם ברור — 46:57.

לאחר ההפסקה חל המפנה, בעיקר בגלל פרימן, שמשחקו הפך גרוע והוא איבד שבעה כדורים.

החולונים, שלא רצו להגיע למשחק שלישי, ביצעו מהפך ובדקה ה־34 כבר הוליכו האורחים — 75:76. במיוחד הצטיין שמואל זיסמן, בעבר בגליל וכיום בחולון, שקלע ארבעה סלי 3 נקודות.

המתח גבר לקראת הסיום. ברוך ליף, עופר פליישר ואבי מזרחי הצליחו להחזיר לגליל את היתרון בדקה ה־38 — 84:87. זיסמן הישווה ל־87:87, וג'יימס טרי קלע סל נצחון 45 שניות לסיום. לגליל לא היה מענה.

שפטו: ברוך זלינגר וג'וף אבור־ערב, לעיני 1000 צופים, בכפר־גלעדי.

● להפועל חולון קלעו: אורנג' 23; דאוסן 18; זיסמן 17; בורמור 15; אלימלך 10; טרי 4 ובוגין 2.

● להפועל הגליל־העליון קלעו: ליף 23; פליישר 19; פרימן 18; הנפלד 10; מרטין 8; מזרחי 6 ומטלון 3.

אליצור נתניה חמישית — 109:116 נגד מכבי ר"ג

דוד בבר

קבוצת אליצור נתניה הורגה אמש במקום הד5 בפליי־אוף בכדורסל, לאחר שניצחה גם בגומלין את מכבי רמת־גן — 109:116, לאחר 46:63 במחצית.

המשחק אמש, שנערך בנתניה, היווה הכנה טובה לכדורסלני אליצור נתניה לקראת גמר הגביע.

ביום שני, בשבוע הבא. שתי הקבוצות שיחקו אמש בצורה משוחררת, ללא מתח, ולמעשה לא היו הגנות במשחק.

יתרונה של אליצור נתניה לא הועמד בספק אף לרגע, אם־כי לקראת הסיום הצליחה מכבי רמת־גן לצמק, אך לא היה בכוחה להפוך את התוצאה.

קארל נברסון היה הבולט בשורות אליצור. הוא ריכז היטב, מסר, קלע והנהיג מהתופסות במשחק. לצידו בלטו: פיל לוקהאט במחצית השנייה, ותווה ויטמן, במחצית הראשונה.

במכבי רמת־גן היה סטנלי מאיר משכמו ומעלה, בעיקר במחצית השנייה, ולצידו הצטיין הארולד קילינג, בעיקר לפני ההפסקה.

היתרון הגבוה ביותר במשחק לזכות אליצור נתניה היה בדקה ה־23 — 52:80. מכבי רמת־גן לא נבהלה, והצליחה לצמק בדקה ה־38 עד כדי 5 נקודות — 103:108. סטיב לוקהאט ותווה ויטמן לא איפשרו להם להמשיך במתקפה.

● לאליצור נתניה קלעו: נברסון 29; לוקהאט 27; ויטמן 23; קרמן 16; גורן 7; מלוביק 6; ברכה 4 ופיד 4.

● למכבי רמת־גן קלעו: מאיר 34; קילינג 24; בינו 15; רכליס 12; אורדיטי 12; שוורצמן 8 ושילר 4.

שפטו: אסא קמינר ושי שטריקס, לעיני 150 צופים, בנתניה.

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על־פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה במחוז בנייה 15.33% במקום 14% המותרים. והיינו: בניית תוספת מגורים בקומה א' ועליית גג. על החלקה 36 בגוש 18148 רחוב נחלת אשר 23 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה — נהריה

חוק התכנון והבנייה — 1965
מרחב תכנון מקומי
עירון — ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה — 1965, כי הוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה מס' א/88/04 בגוש 20345 חלקה 28—27, מגרש 28/2+27, ע"ש כאלד מוחמד אגבאריה מכפר א.א. פחם, שבאישורה יש הקלה/סטיה מהוראות תוכנית מתאר מס' ג/470.

מהות ההקלה/הסטיה: הקלה בתוספת קומה ללא חריגה באחוזי בניה מותרים. ניתן לעיין בבקשה הנ"ל בוועדה בימי ובשעות קבלת קהל.

כל מעוניין רשאי לעיין ולהגיש התנגדות לבקשה הנ"ל לוועדה האמורה תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

תאריך: 11.4.88 — דרויש סמור, יו"ר הוועדה המקומית, עירון

עזבון המנוחה יונה שפירא ז"ל

הזמנה לנושים לפי סעיף 98 לחוק הירושה התשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה, כי עו"ד מרקוס מנדל מרח' דרויאנוב 5, תל־אביב, נתמנה כיחד עם רו"ח מיכאל סולומון מרח' בורכוב 4 רעננה, כתאם לצווים שניתנו ביום 19.4.85 וביום 10.7.84 בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו בתיק עזבונות 3053/84, לנהל עזבונה של המנוחה יונה שפירא ז"ל, ת.ר. 1282982, שנפטרה בגרמניה ביום 16.4.84 ומענה האחרון היה ברח' שלוה 15 הרצליה פיתוח.

כל נושי העזבון הנ"ל מוזמנים בזה להודיע בכתב את תביעותיהם לחתומים מטה תוך 3 חודשים מיום פרסום הודעה זו. לאחר תום המועד הנ"ל לא תתקבל כל תביעה.

מרקוס מנדל, עו"ד מנהל עזבון
מיכאל סולומון, רו"ח, מנהל עזבון

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז מרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פתח־תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מספר פת/1241/16".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב פתח־תקוה, רחוב ניסין, גוש 6365 חלקות 76. עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי מאזור תעשיה לשטח ציבורי פתוח עבור שביל.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז מרכז — 27.4.88

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממחסן למשרד בקומת המרתף לתקופה של 5 שנים ברחוב ליונגוד מס' 148 גוש 7078 חלקה 144.

תיק בנין 7/187־148
בקשה מס' 871485

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון לפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה בקו בנין צדדי להקלה להגדלת יחידת דיור ולבניה על הגג בהקלה בתכנית הרצוג 1680 ברחוב מיקולוב במ' 19 גוש 6956 חלקה 117.

תיק בנין 3/186־029 — בקשה מס' 871113

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון לפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580, חלקה 201, רח' הגליל, מבוקשת הקלה 6.5% משטח המגרש — והיינו 118.5%, במקום 112%. מבוקשת הקלה בקו בניין צדדי 10% — והיינו 3.60 במקום 4.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/229.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה בשעות ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ, יו"ר הוועדה לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 39 בגוש 8240 רח' ניל' 27 בחריגה, מבוקשת כהקלה עד 6% בניה ת.ב.ע. 1485.

את התכנית מס' 51/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה פתח־תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מספר פת/6/1238".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב רחובות, רחוב כץ פינת רח' טננקין, גוש 6715 חלקות 82, 83.

עיקרי הוראות התכנית: א. לקבוע הוראות בדבר איחוד וחלוקה מחדש עפ"י פרק ג' סימן ז' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965. ב. לקבוע הוראות בניה באיזור מגורים ב'.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז — 27.4.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
מרכז

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה כאישור שר הפנים שינוי תכנית מתאר מקומית, הנקראת „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ממ/1099/2".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6728 חלקות 216 (חלק) 7193, מגרש א' גוש 6692 חלקות 10, 9, מגרשים 214—220 א', גוש 6729 חלקות 1, 5 יהוד, רחובות קרושי מצרים, הרצל, מקלב, קבוץ גלויות.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: הפרת חלק מאזור מגורים ג' לאזור מגורים א', הפרת חלק משטח ציבורי פתוח לאזור מגורים א', שינוי תוואי דרך, קביעת קוי בנין והוראות בניה לאזור מגורים ג'.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3126, התשמ"ה, עמ' 408 ובעתון בוקר מתאריך 5.11.84 ובעתון ערב מתאריך 5.11.84 בשפה העברית ובעתון 5.11.84 בשפה הערבית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדו במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. זהבי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז — 15.4.88

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(כו) בתכניות ביתהית ללקוי שמיעה 08.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת בוקר. 08.15 אורחות (ר' מ') בג"צ וכו'. 08.40 ראשית הקריאה בלי מורות: בניים קורוק. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ר', ריצופים וכו'. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 רגע עם דודלי. 11.00 ערבית כרובית (ר' ה') דין (א) לג'ודאה 11.15 אנגלית ז'. 11.30 גיאוגרפיה של א"י. פני הארץ: שלוש גבעות וכו'. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד שנים אחוזין: ורמינוס 1 וכו'. 13.00 גיאוגרפיה כללית (ר' ט') אמריקה הצפונית: מישורים ורמות. 13.30 אנגלית ויא' יב') Hello Israel Art and Atmosphere. 13.45 צרפתית (העשרה). 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 מגע: כבשים וחזירים. 14.35 רכבת ההפתעות. 15.00 קשר משפחתי. ארוזה רותם, בת 11, אינה יכולה ואינה רוצה להשלים עם גירושי הוריה. על נושא זה ואחרים משוחחים ארוזה, הוריה ושני אחיה, אושרי בן השלוש עשרה ואופיר בן השמונה (תצי עם אחי יותם). 15.35 יוצא מן הכלל: ועיצורים א'. 15.55 מאחיים שניות למכללת אתנה. 16.00 המובטרים. פרק 7: יחסים מיוחדים. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 שתיות * שידור ישיר מתחת־ימי מים סוף. 18.00 ורבוכים. 18.25 פסוק של מקום: מבט אל „ירושלים עיר פרוזות". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 19.10 טקס השבעת נשיא המדינה שידור חי (עברית וערבית). 19.50 חדשות וערבית. 20.10 אחי טום: הפרק האחרון: פני מוזמנת להעיד במשפט הפרסה, ועדותה מכריעה. עם תום המשפט מנסים פני וטום לברוח, אבל אביה תופס אותם ושולח את פני למנזר. טום, מתוך ייאוש, מתגייס לצבא ויוצא למלחמה. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 שוניות (המשך השידור מ־17.30). 22.10 ראה הפניה: 22.10 זה הזמן תכנית אירוח שבועית מנחה: רם עברון. 23.00 רמינגטון סטיל. הפרק העשירי „סטיל גונב את ההצגה". רמינגטון ולורה מסתבכים עם שחקנית מזרקת. 23.50 פסוק של יום. חדשות הלילה ומוסף הספורט „חצי פינה".

ערוץ 2

18.30 מוכנים היכון בוס „מחוה". 19.00 תופשים אמריקה. 20.00 מסע בחלל. פרק 12: מפגש וויאג'ר 2 בשבתאי. 20.30 בטעם צרפתי. 20.00 אוסף להיטים של „מיפלס 42" שירים של ריחוד ריוזיד, ולהיטים חדשים ברצף. 21.30 ג'ורי קולינס בהופעה חיה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה: 1. אלבינוני: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור לאבוב, תו, כלי קשת וקונטינואו (ה. הוליגר/ להקת אי מוזיצ'י). 09.00 קונצרט בוקר: 1. יאנאצ'ק: „נעורים" שישיה לכלי נשיפה; 2. דבוז'ק: קונצ'רטו בסי מינור לצ'לו ולתזמורת אופ. 104 (ל. הארל/תז. פילהרמונית ו. אשכנזי); 3. מוצרט: סימפוניה מס. 38 ברה מג'ור („פראג"); 4. אריאגה: רביעית כלי קשת מס. 1 ברה מג'ור (רביעית פניקס); 5. הנדל: אודה לסנטה צ'צ'יליה/ ס. לוט וא. גלנסון. 11.57 פינת השיר, משירי גבריאל פרייל. 12.00 מן הפרטיה, רובר דה ויזה: סוויטה לגיטרה. הידן: רביעייה לכלי קשת אופ. 103 בסי במול מג'ור בטהובן: סונטה מס. 5 לצ'לו ופסנתר כלה מג'ור. הינדמית: סונטה לקרן ופסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה: באך: קונצ'רטו בלה מינור ל־4 פסנתרים ותזמורת: סונטה לפה מג'ור לפסנתר וכנור, ק. 1547 שומאן: רביעייה בדו מינור לפסנתר וכלי קשת; ברהמס: ואלסים על שירי אהבה, אופ. 52; דבוז'ק: סוויטה צ'כית אופ. 39. 15.00 עשה לך רב, הכנר אריק פרידמן, חוקר של התקליטים. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם, החו. המקרית של לואו/לורינס פוסטר מוצארט: הפתיחה ל„נשואי פיגרו" קונצ'רטו בלה מג'ור ק. 488 (רדו לופוא) שניטקה: קונצ'רטו גרוסו מס' 1 ל־2 כנורות צ'מבלו וכלי קשת; פרוקופייב: סימפוניה קלסית. פרגמנטים. באום. וה. וגוזלים קלא קלדרון „שמחתי באומרים לי". 18.00 דגש על הביצוע. 19.00 בין תכרים, יצירות ישראליות (חדשות לקרן שלמה יופה, ברתוני הלפרין ומאיר דיומן וחברי החז. הפיל. הישראלית/ריקליס: משה גסנר (מאומשים) קונן: 4 מיניאטורות הומוריסטיות. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם, משבוע העוגב בנירנברג. ג. ב. אנריה: כאן ברמשק העוגלה סטפני לגרין, הן אלוין. (סולנים: מקהלת מונטוורדי מהמבורג). 23.00 מוזרי יצירות.

רשת א'

07.30 ודירקול 08.05 תנה, עם בני תגל. 09.05 סלודיה, שירות מידע. 10.05 שירקוד, מחולות ושירים. 11.05 מנהי בוקר, מגישה גרעון הוה. 12.05 מקורב יסתיכגי. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.00 בראש צעיר, מגזין—יומי לילדים. 15.30 —האוניברסיטה הפתוחה, פילוסופיה של המדע סימפוזיון (חלק ראשון). 16.05 גיל הניגונים. 17.10 צבעי הקשת: שירי עמים. 18.00 מיגוון ערב. 18.05 סיכום השנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל ארס כוכב, עם האסטרולוג אילן מכר.

רשת ב'

07.00 הבוקר זהו. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת מגזין יומי בישור ורקוד על בגס: להמרי הסיבה, פלמ"חדאלי, פזור בנתיבי הקדמות ומפגש רעיון. 13.05 בחצי היום, חדשות ומתנות. 14.06 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות.

14.30 בת צהיב, הזי והזמיר. 15.05 שירים ושעירים. 16.05 קראתי ספר. קוראים כילילדים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגע יסם. 18.06 סקה תופסית, בנוח שבות לעניני הינוך. 18.45 היום בספירס. 19.00 היום היה. 19.35 דין ודברים. מגזין לעניני תק וכשבה. 20.15 חגיבת פלמ"חדראל. כנס לוחמים עצרת חגיגית בבנייני האומה בירושלים. 22.05 קפר ראשו, חידונים גנוונים בהשתתפות המאזינים עם קמוליק רוזן. 00.15 ג'אז חגור, עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. האומנות והוצרות בימי הביניים בושגי יסוד באומנות ימי הביניים. מרצה: פרופ' נורית כנעקירוד. 06.30 מוקדם עיר. 07.07 שבע אפס שבע. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי מבית שמש. 09.15 אלה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי מהר ציון. 10.15 עשר, שירים עבריים. 11.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי ממשר הגיא. 11.15 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי מרמת רחל. 13.15 דו רה יומי. 13.55 40 לאחוד עם דוד דיין. 14.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי מבטובה. 14.15 פגישה יומית, עם אורלי ינר. 15.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי מקסמן. 15.15 שירים לחג, עם ארז טל. 16.05 על המפלס יושבת עיר, שידור חי מקריית ענבים. 16.15 ארבע אחרי הצהריים. שירי פלמ"ח וירושלים. 16.54 באוסף מילולי. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שיחות עם חיילות בשכם. 18.45 משדר עולמי, מבאזין גלי צהל לעניני הע. 00.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני. 03.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 שירים מכאן, שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב, גלי עטרי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. האומנות והוצרות בימי הביניים ומושגי יסוד באומנות ימי הביניים. מרצה: פרופ' נורית כנעקירוד. 22.05 על הדבש ועל הכיסאק. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. 23.55 שיחת חצות, עם עורא דלומי, מוכיר קיבוץ ראש הנקרה.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליגה מהמותן. 20.05 צער וחצי, תוכנית הספורט הכוללת דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל ופרשנים באולפן. 21.57 הודעות לחיילים. 23.05 קול הג'אז הוה, עם רני קרפל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 08.05 גימלים, עם מיכל שכואלי. 10.05 רכרים טובים. 11.05 שבעים מי יודע. 12.05 אהבה יומיומית, עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול, עם מנחם פרי. 14.06 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית, עם יקיר אביב. 18.06 היה היו עם קובי ברקאי. 20.05 סמני דרך.

21.05 קצת אחרת עם אורלי בורו 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

- 9.30, 7.15, 4.30
- אפתר: המסיבה ויטנאם — 5, 7.15, 9.40
- אורלי: כוכבת ירח — 7.15, 9.30
- בן־יהודה: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.30
- בית ציוני אמריקה: יוסף של החכא — 7.15, 9.30
- גת: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
- גורדון: המאבק לבגרות — 7.00, 9.30
- דקל: חכוד — 5, 7.00, 9.30
- דרייב אין: ברדוק — 7.45
- סקס — 12.00
- הוד: רב מכר — 5, 7.15, 9.30
- לימור תדיש: עסקי פרא — 4.30, 7.15, 9.30
- סיילת 1: סטכמבר — 7.25, 9.40
- סיילת 2: שם המשחק — 7.20, 9.40
- סיילת 3: מוכת ירח — 7.15, 9.30
- פאר: מועדון לבכרים — 5, 7.30, 9.30
- פאריס: לירדי איב — 7.15, 9.30
- רב־חן:
- חן 1: הול סטריט — 5, 7.30, 9.30
- חן 2: אימפריית השמש — 5, 7.25, 9.45
- חן 3: הקיסר — 2, 4, 7.40, 9.45
- חן 4: מעקב צמוד — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
- חן 5: זר סומר עלי — 11, 2, 5, 7.10, 9.40
- שחף: חנה סנש — 4.30, 7.00, 9.30
- תל־אביב: ברדוק — 5, 7.15, 9.30
- תכלת: הקיסר האחרון — 6.30, 9.15
- לב:
- לב 1: תופסה בכמר — 2, 5, 7, 10.00
- לב 2: עסקי מספחה — 2, 4.30, 7.15, 9.30
- לב 3: מלאכים בשמי ברלין — 2, 5, 8, 10.00
- לב 4: הכבצר הנמחר — 2, 5, 7.30, 10.00
- מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00, 9.00

רמת־גן

- אוחיה: שאלה של שפיות — 4, 6.40, 9.30
- לילה: עם המסחק — 7.15, 9.30
- רב־גן:
- גן 1: מעקב צמוד — 5, 7.20, 9.40
- גן 2: ז'אן דה פלורט — 6, 9
- גן 3: וול סטריט — 5, 7.30, 9.40
- גן 4: הקיסר האחרון — 6.15, 9.15

ירושלים

- אדיסון: חנה סנש — 4.30, 7.15, 9.30
- אורנע: עיניים שחורות — 4.30, 9.15
- רון: ארוני המנהל — 4.30, 7.00, 9.00
- בית אגרון:
- בריאן כוכב עליון — 18.00
- גרנסי החוק — 19.45
- סיפור בדגוג — 21.45
- כמיר: מוכת ירח — 4.00, 7.00, 9.30
- אוריכל: וול סטריט — 8.30
- מיטשל: העולם עם גארם — 7.00, 9.15
- סמדר: תופסה בכפר — 7.00, 9.15
- תבירה: סנור לדגל שיטוצים
- עדן: ברדוק — 4.30, 7, 9.00

תיאטרון ירושלים: להתריעית ילדים — 19.45, 21.45

חיפה

- אורה: עסקי פרא — 7.00, 9.15
- חן: המסיבה ויטנאם — 4.10, 7.00, 9.00
- עצמון 1: ברדוק — 4.10, 7.00, 9.15
- עצמון 2: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.15
- עצמון 3: חנה סנש — 4.10, 7.00, 9.15
- רון: כוכבת ירח — 4, 6.30, 9.00
- רביאר:
- רביאר 1: מעקב צמוד — 6.45, 9.15
- רביאר 2: הקיסר האחרון — 6.00, 9.15
- רביאר 3: שאלה של שפיות — 6.50, 9.15
- אורליו: ללא מוצא — 7.00, 9.15
- קרן אור המודרש:
- לעבר הבתולים — 4.30, 7.00, 9.15
- פאר: וול סטריט — 5.00, 7.30, 9.10

נתניה

- שרון: ז'אן דה פלורט — 5, 7, 9.15

חולון

- סבוי: ברדוק — 5, 7.15, 9.30
- מגדל: אי אפשר לקנות אהבה — 7.00, 9.00
- ארמון: זאב ברלת — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

- עצמאות: ברדוק — 5, 7.15, 9.10

הרצליה

- היכל: סנור — 7.15, 9.30

פתח־תקוה

- היכל 1: חנה סנש — 6.00, 9.15
- היכל 2: ברדוק — 5.00, 7.15, 9.30
- היכל 3: הקיסר האחרון — 6.15, 9.30

עפולה

- בעתמרון: חיזור גורלי — 9.00

ראשון־לציון

- רון 1: חנה סנש — 9.00
- רון 2: מוכת ירח — 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ב', 9.5
סאלח שבתי: 10.00, 20.30
אנשים קשים: 20.30
גן ריקי בבימרתף: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת

יום ב' 9.5 בשעה 20.30
חקירה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב 3, חולון

חולון
ארגון — הפרין 52

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ג 28

נתניה
גבע — שער הגיא 14

פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר

רמת־גן
קופ"ח — המיתר 35

תל־אביב
שלמה המלך — שלמה המלך 78
קופ"ח השל"ה — השל"ה 7

חיפה
יבנה — אבן סינא 2

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

- ● בית החולים ע"ש סיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
- ● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
- ● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
- ● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
- ● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
- ● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

- ● בית לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק - עיניים: משגב לדך - נשים בקור חולים, ילדים, א.א.ג. הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדיה הדסה הר"צ - פנימית

מוקד קופת חולים כללית

הטלפני יחסור מידע טלפוני בימים א'—ה' בין 08.00—20.00. בימי ו' 15.00—08.00. טלפונים: 433500, 433500־03.

יד ביד - אוזן קשבת במלחמה לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים — 02־348858. ת"א — 226027 (24 שעות). חיפה — 04־229488 (11.00—20.00). גליל מערבי — 04־922222.

קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב', ג', ה' — 828753.

„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־321680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לעיניים שליד המכון לרפואת עיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין 21.00—15.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת עיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 03־285823, 294669.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרפואה ואזור המרכז, טל' 03־5232452 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־327171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־5461113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913899.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מוקרים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 104.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111; צפת — טל' 920333־067; עכו־נהריה — טל' 065־93554; טבריה — 101; נהריה — טל' 04־823333; ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057־74767; אילת, בגוש דן, טל' 03־510848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק ודיזנגוף:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'—ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 11.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.03, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

* הרכבה תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

● תובע לאפשר השלמות לימודי האיסלם בירדן

הקאדי השרעי של עכו, שייח' מוחמד חובשי, יצא בקריאה לשר־הדתות, זבולון המר, לאפשר ל־סטודנטים מוסלמים מישראל להשלים את לימודי האיסלם באו־ניברסיטאות ברבת־עמון.

כן קורא שייח' חובשי לאפשר למוסלמים מישראל לבקר אצל קרובי משפחותיהם ברבת־עמון ולאפשר לעלות ל„אל־עומרה" במ־שך כל ימות השנה.

קריאתו של שייח' חובשי באה נוכח המחסור באנשי דת מוסל־מים בעלי כישורים מתאימים.

קאסם זייד

● יוסי קוצ'יק — מנכ"ל משרד־הקליטה

הממשלה אישרה אתמול את מינויו של יוסי קוצ'יק למנכ"ל משרד־הקליטה.

יוסי קוצ'יק (36) הוא בעל תואר ראשון במדע המדינה וביחסים בינלאומיים ובעל תואר שני במינהל ציבורי. בעבר שימש כיועצו של יגאל אלון וכסמנכ"ל דור ההמשך בהסתדרות הציונית. משנת 1984 משמש כיועץ בכיר לשר־הקליטה. הוא מחליף את מאיר שמיר שהתמנה למנכ"ל משרד החקלאות. מינויו יכנס לתוקף ב־1 ביולי.

דני בירן

● אחד מפצועי הפשיטה שוחרר מביה"ח

הפצוע הראשון מנפגעי פעולת צה"ל בלבנון שוחרר אתמול מבית־החולים רמב"ם בחיפה.

הפצוע הגיע לבית־החולים במצב קל ואתמול החליטו הרופאים לשחררו.

סגן מנהל בית־החולים רמב"ם, ד"ר צבי בן־ישי מסר, כי בימים הקרובים ישוחררו פצועים נוספים ומצבו של הפצוע קשה הולך ומשתפר.

יואב אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
יהוד
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, כאישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' יה/6069".

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6711, חלק מחלקות 120־124, 146, 151, 162, יהוד.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: ביטול קטע דרך, והסדרת רחבת סיבוב, הרחבת כבישים קיימים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3409 התשמ"ז, עמ' 350 ובעיתון נוטר הנוסה מתאריך 23.11.86, ובעיתון ערב חדשות מתאריך: 23.11.86 בשפה העברית ובעיתון כיתר נוסף על המשמר מתאריך 23.11.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצירוף שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

תאריך: 2.5.88

מצוד אחר חיים גורש החשוד ברצח שלום טוויל

המשטרה סבורה שהחשוד מצוייד בנשק אוטומטי והוא מסוכן לציבור

יואב אביב

המשטרה עורכת מצוד נרחב זה חודש ימים אחר חיים גורש החשוד ברצח תושב מושב מאור שלום טוויל.

גורש הוכרז לפני שנים אחדות כבלתי שפוי בדעתו לאחר ששב מחוץ לארץ, שם גוייס לשורות אש"ף. לאחר הגשת כתב־אישום נגדו הוא הוכרז כבלתי כשיר לעמוד לדין.

המשטרה סבורה שהחשוד ברצח מצוייד בנשק אוטומטי והוא מסוכן לציבור.

שלום טוויל נרצח ב־9 באפריל השנה סמוך לשעה 8.30 בערב ליד ביתו שבמושב מאור. המנוח ובני משפחתו עמדו לעזוב את ביתם לשמחה משפחתית כשלפתע פילח את האוויר צרור יריות ושלום טוויל נפל מתבוסס בדמו. תושבים שניסו להזעיק עזרה גילו להפתעתם כי כל הטלפונים במושב מנותקים.

מהחקירה הראשונית של המש־טרה נודע כי חיים גורש והמנוח שלום טוויל היו מסוכסכים ביניהם. החשוד ברצח התגורר בעבר יחד עם אשתו במושב מאור והוא עזב את המושב לאחר שנפרד מאשתו. מאז ליל הרצח עלה חשד כי חיים גורש הוא הרוצח. המשטרה הפעילה מיד לאחר המקרה אמצעים מיוחדים ומלבד כלבי גישוש ויחידות מיוחדות שניסו להתחקות על עקבותיו, הופעלו גם מסוקים בחיפושים אחריו.

לגורש עבר פלילי וכבר ריצה עונש מאסר. לפני שנים אחדות הוא יצא לחוץ לארץ שם גוייס לשורות אש"ף. מיד לאחר שחזר ארצה הוא נתפס על־ידי כוחות הביטחון והועמד לדין. אולם חוות דעת פסיכיאטרית קבעה כי הוא בלתי שפוי בדעתו ואינו יכול לעמוד לדין.

המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בלכידת חיים גורש.

חיים גורש הוא בן 38, גובהו 175 ס"מ, מבנה גופו בינוני, שערו שחור מתולתל, עיניו חומות וגוון פניו כהה. כל היודע דבר העשוי לסייע ללכידתו מתבקש להתקשר לטלפון מס' 06־328881 או לתחנת המשטרה הקרובה למקום מגוריו.

מנהלת „טללים" טוהרה למרות שעדים מרכזיים לא נחקרו

שלי יחימוביץ'

התפתחויות חדשות ומתמיהות התגלו בפרשת חקירת ההתעללויות ואי־הסדרים הכספיים במעון למפגרים „טללים" בדימונה.

בשבוע שעבר פרסמה פרקליטות מחוז הדרום הודעה יוצאת דופן המטהרת את מנהלת המעון, חנה וייצמן, משורה ארוכה של חשדות, בהם התעלמות מהתעללויות שהיו במוסד ואי־סדרים כספיים. הפרקליטות הודיעה כי המשטרה בדקה את הטענות ביסודיות רבה ומצאה כי אין להן יסוד.

מאז התבררו כמה עובדות מתמיהות בנוגע לחקירת המשטרה. מסתבר, כי לפחות עדה חשובה אחת נחקרה אחרי שהפרקליטות פרסמה את ההודעה. עדים מרכזיים אחרים לא נחקרו כלל, ביניהם רכז חברתי של המוסד, שהגיש בעבר דו"ח מפורט למשרד־העבודה־והרווחה וכו תיאור חמור על אודות הנעשה במוסד.

פרט נוסף: אחרי שנסגר התיק ופורסמה הודעת הפרקליטות, ביקר בביתה של וייצמן ראש צוות החקירה, בירך אותה בחמימות ושתה אצלה שעה ארוכה, הפעם כאורח פרטי, שהרי החקירה הסתיימה.

ממשטרת מרחב הנגב נמסר בתגובה: אנו שמחים על החלטת הפרקליטות, לא נתייחס לרכילויות, לא נכון שעדים נחקרו אחרי סגירת התיק.

פזית בראון מאריאל הורשעה בהריגת בעלה ביריית אקדח

עתיים

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב הרשיע אתמול את פזית בראון (25) תושבת אריאל בהריגת בעלה דבר בראון ביריית אקדח, במהלך סכסוך שמריין בין השניים על רקע של בעלות על מצלמה. השופטים אדמונד לוי דחתה את מתן גזר־הדין למועד אחר.

בכתב־האישום מגוללת התביעה את עובדות המקרה. הנאשמת החליטה ביום ה־27.10.87 לעזוב את ביתם המשותף, בעקבות סכסוך שנתגלע ביניהם. כעבור שלושה ימים, בשעות הצהריים, החליטה הנאשמת לשוב אל ביתה ושם פגשה בבעלה שעסק אותה עת בטיפול בחיות הבית שלו. הנאשמת נטלה עימה תיק וכו חפציה האישיים ומצלמה. היא ניסתה להגיע באמצעות תחבורה ציבורית אל בית הוריה ברמת־גן, אך בשל השעה המאוחרת לא השיגה אוטובוס והחליטה לשוב לביתה באריאל. בעלה דב ז"ל שאל אותה היכן נמצאת המצלמה והנאשמת השיבה כי המצלמה שייכת לה ואין היא מסכימה שיקח אותה. הבעל החל מחפש את המצלמה בתיקה של הנאשמת ובתגובה נטלה הנאשמת מתוך נרתיק אקדח מסוג תופי, שהיה מונח על מדף בחדר המגורים, כיוונה אותו לעברו של בעלה ואיימה עליו באמצעותו, כדי שיפסיק לחטט בתיקה. בתגובה, הניח דב בראון את התיק והנאשמת חזרה למטבח כשהיא ממשיכה להחזיק בידה את האקדח. כעבור זמן קצר ניגש בעלה את הקיר הסמוך והסיר תמונה שהיתה תלויה עליו. בתגובה לכך הרימה הנאשמת את האקדח שהיה בידה וירתה לעברו ירייה אחת שפגעה בראשו. כתוצאה מהפגיעה מת דב בראון זמן קצר לאחר מכן.

בכתב האישום נאמר, כי הנאשמת ירתה לעבר בעלה בהיותה במרחק קצר ממנו ובהיותה ערה לסכנה הצפויה ממעשיה ותוך חוסר איכפתיות לתוצאה גרמה ברשלנות פושעת את מותו.

מגמה מעורבת במניות

גלגלי הבורסה

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.16%. המניות החופשיות עלו ב־0.03%, בעוד ש־מניות ההסדר ירדו ב־0.28%.

בפועל היתה אתמול מגמת שערים מעורבת במניות החופשיות. כנסחרות ב„משתנים" שררו ירידות שערים, בעוד שבאחרות היו פי־שתיים ויותר עליות, מאשר ירידות. מכל שעריהן עלו 182, 100 ירדו ו־138 נשארו בלי שינוי. המחזור בהן התקרב ל־11.2 מיליון ש"ח.

במניות ההסדר היה עודף היצע גדול. ההיצעים הסתכמו ב־2.1 מיליון ש"ח והביקושים — ב־383 אלף ש"ח. משעריהן עלו 4, בשעה ש־7 ירדו ו־12 נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־2.1 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו ירידות שערים עד 1.5% בצמודות למדד ב־100% ונושאות ריבית בשיעור 3% לשנה. בנושאות 4.25% ריבית היו עליות שערים עד 1%. בצמודות ב־80% למדד שררה יציבות, בסוג „ברירה כפולה" היו עליות עד 3%.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 **הועדה המקומית לתכנון ולבניה**

„המרכז"

רחוב וולפסון 10, פתח־תקוה — טל. 902051

הודעה לפי סעיף 149 לחוק

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל„שימוש חורג", „הקלה" ו„תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן —

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
סביון	1113	6498	האורנים		מנשה ורינה יפה	610/148	הקלה בשטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה עד 6%
גני תקוה	325	6720	סמטת גבעון	16	משה ועדית שקי	633/18	הקלה בשטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה עד 6%
גבעת שמואל	260	6189	פרץ	35	בוכליל ויקטור	1065/94	הקלה בשטח הבניה עד 6% במספר הקומות בקוי בנין צדדיים עד 10%
כוכב יאיר	316	8909			גיא פרנקל	316/102	הקלה בשטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה עד 6%
באר יעקב	99	3785	גבעת חומר		סטולר מאיר	1046/22	הקלה בשטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה עד 6% + מספר הקומות
גבעת שמואל	548	6189	בר־אילן	15	ג'דבי אליהו ומלכה	1140/94	ניצול שטח מגורים ומבנה עזר של יח"ד שניה ליחידה אחת
נוה מונוסון	135	6504	שוהם	17	ליס אילן	186/139	ניצול שטח מגורים ומבני עזר של יחידת דיור השניה ליחידה אחת
באר יעקב	60	3831	רב קוק	5	דני יאסו	100/22	הקלה בשטח הבניה עד 6% ובמספר הקומות
גני תקוה	284	6720	סמטת בית שאן	2	מימון דוד	465/18	הקלה בקו בנין צד ושטח כיסוי הקרקע
גני תקוה	159	6720	ים המלח		גבאי ראובן	599/18	הקלה בשטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה עד 6%
גני תקוה	309	6720	תגליל	19	דוד קרן	1144/18	הקלה במספר הקומות בקוי בנין צדדיים ואחורי עד 10%
נוה מונוסון	327	6502	הרימון	31	מגן גבי	548/139	הקלה בשטח הבניה עד 6%
גבעת שמואל	285	6185	הרצוג		הרש ציפורה	287/94	הקלה בקו בנין צד עד 10% ובמספר הקומות
סביון	782	6683	השקמה	39	אסתר לנגלב	329/148	הקלה בשטח הבניה עד 6% בקוי בנין צדדיים עד 10%

כל המעונין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. ויסמנסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

בפלילים

מאסר עולם למשליכי רימון לעבר אוטובוס

זהבה מוזס

בית־המשפט בלוד גזר אתמול עונשי מאסר־עולם על שני תושבי לוד, מוכלס אחמד בירגל בן 26 ומחמד מנצור זיאדה בן 34, שהורשעו בהשלכת רימון לעבר אוטובוס בצומת המטאורולוגית ב־5.6.87 ובהשתייכות לארגון חזית העממית לשחרור פלשתין.

בורגל וזיאדה בחרו ב־5 ביוני, יום השנה לפרוץ מלחמת ששת הימים, לפגוע באוטובוס נוסעים בקו 451 הנוסע מת"א לרמלה, טענה התביעה.

זיאדה הסתתר מאחורי שלט במרחק מה מן הצומת ואותת לבורגל על האוטובוס המתקרב. בורגל שלף את הניצרה וממרחק של כ־20 מטר השליך את הרימון דרך השמשה הקידמית של האוטובוס. חייל שישב במושב קידמי נפצע קל משברי זכוכית, אך הרימון לא התפוצץ.

הנוסעים פונו במהירות מן האוטובוס ואילו זיאדה ובורגל נמלטו מן המקום במכונית שכורה שהכינו מבעוד מועד ונעצרו כעבור שלושה שבועות.

בגזר דינו ציין נשיא בית־המשפט, אלוף משנה אהרון אלפרן, שבעובדה שהרימון לא התפוצץ אין כדי להקל בעונשם של השניים. מדובר באויבי המדינה שביקשו לבצע רצח המוני, נאמר בגזר הדין.

השניים סירבו לקום ממקומותיהם בתא הנאשמים עם כניסת השופטים, אלוף משנה אלפרן, סגן אלוף שלמה רוז וסגן אלוף אבי אילון, והוצאו מן האולם.

עוד נער מהקריות התגלה כאספן תחמושת

יואב אביב

רימון יד צה"לי נתפס אתמול על־ידי שוטרי תחנת זבולון בידיו של נער בן 13 תושב הקריות.

הרימון נתפס בעקבות חקירתו של נער אחר שהביא פגז מרגמה לבית־הספר התיכון בקרית־חיים לפני כשבוע בעת שבמקום נערכה מסיבה במלאת יובל ליסוד הקריה ו־40 שנה למדינה. כזכור, המשטרה פינתה כ־3000 בני־נוער שהגגו במקום ופוצצה את הפגז.

הנער שברשותו נתפס הרימון אתמול סיפר, כי מצא את הרימון באחד מהבסיסים שצה"ל פינה מאיזור הקריות. הוא הביא את החוקרים לסליק תחמושת בחצר ביתו שם נמצאו תחמושת וכלי־נשק שונים.

המשטרה ממשיכה בחיפושים אחר חומרי לחימה אצל נערים נוספים בקריות.

„להיט" חדש — שודדי הזבל

אשר שילוני

מקרה זוהר תקריה של שוד משאית זבל אירע אור לאתמול סמוך לישוב אונו הנמצא מכביש העולה לירושלים.

דני לוגסי (22) מאונו, שנהג משאית מדגם „מרצדס" השייכת לחברת פינוי אשפה, ונהגו המשטרה אולין, כי בשעה 3.30 לפנות בוקר, בעת שחנה את המשאית בכביש ירושלים־אור בסמוך למכולת אשפה, הגיעו מתאום שני צעירים, הורו לו להתרחק מהמשאית, עלו עליה ונעלמו.

אתמול בשעה 7.10 בבוקר נמצאה המשאית נטושה בחצר מפעל באזור התעשייה חולון.

חוקרי המשטרה בדקו בתחילה חשד, כי המשאית שימשה את שני האלמונים ששדדו סמוך לשעה 4.30 לפנות בוקר חומרי בניה וכלי עבודה ממפעל לחומרי בניין בשכונת ירושלים ביפו.

ואולם מציאת המשאית בשלושה נפרדות כשעות המקרים הוכיחה את החשד כי קיים קשר בין שני המקרים.

מואשם ביריה בבנו בלהט הוויכוח עם אשתו

יואב אביב

עבדאללה שלה בן אסעד מכפר יכרא הואשם אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה ביריה בבנו בלהט הוויכוח עם אשתו.

התובעת, עו"ד גילי קוצר מפרקליטות מחוז חיפה, טוענת בכתב־האישום, כי לפני כשבועיים התפתח ויכוח בין הנאשם לבין אשתו. במהלך הוויכוח נטל הנאשם אקדח סטאר המוחזק בידו ברשיון וכשבנו ראה את הדבר הוא התערב לטובת אמו. אז ירה בו הנאשם כדור שפגע בחלק גבו התחתון. הבן הועבר לבית־החולים בנהריה ונותח להוצאת הקליע מגופו.

מיד לאחר המקרה מסר הנאשם הודעה במשטרה לפיה שיחק בנו עם הנשק ונפגע כשהוא עצמו לא היה כלל בבית. מתחנת המשטרה הוא מיהר לבית־החולים ושכנע את אשתו למסור עדות שקר למשטרה.

במלאת שלושים לפטירתו
של יקירנו

אליעזר מלנר (לסקה)

נעלה לקברו לגילוי המצבה ונתייחד עם זכרו
ביום רביעי כ"ד באייר 11.5.88
בשעה 16.00 בקיבוץ נגבה.

בקשר לשעה — נא להתקשר 053־54235.

יוצאים מהבית בשעה 2.00 אחה"צ

המשפחה המתאבלת

נעצרו 4 מחברי המפקדה הלאומית המאוחדת ברצועה

מואשמים בהפעלת המסגרת של ההתקוממות ובפרסום הכרוזים שקראו להפרת הסדר ● תושבת ג'נין נרצחה — כנראה בשל חשד לשיתוף פעולה ● שנת הלימודים ביו"ש לא תחודש

עזרא איברן, פנחס ענברי, עתיים

ארבעה מחברי המפקדה הלאומית המאוחדת להתקוממות ברצועת עזה נעצרו על־ידי זרועות הבטחון ואתמול הוכן נגדם כתב־אישום שיוגש היום לבית־המשפט הצבאי בעזה.

הארבעה הם איהב מוחמד אל־אשקר בן 22 ממחנה שאטי, שהיה נציג ארגון הפת"ח במפקדה, מרואן קפרנה בן 32 מבית־חנון, שהיה נציג החזית העממית לשחרור פלשתין במפקדה, תאופיק מבחוח בן 41 מג'בליה, נציג המפלגה הקומוניס־טית, ותאופיק אבו־חוסה, עיתונאי בן 27 מעזה שהחליף את איהב אל־אשקר במפקדה כאשר זה נעצר.

הארבעה מואשמים כי הפעילו את המסגרת של ההתקוממות וקבעו דרך לפעולה אחידה של המפקדה. הם עסקו בפרסום הכרוזים, עד כרוז מספר 6 בטרם נעצרו, שקראו להמשך הפרות הסדר, ואי־תשלום מיסים והחרמת המינהל האזרחי. הם גם קבעו מקומות פיגוע לאזורי שביתה. את הכרוזים שניסחו שלחו להדפסה ברמאללה והפיצו אלפי עותקים מהם באמצעות שלושה מראשי תנועת השאביבה בערים רפיח ותאן־יונס ובמחנה הפליטים אל־בוריג'. מלבדם ושלושה ראשי השאביבה עומד לדין גם סעיד סהיון בן 40 מעזה, המואשם כי העביר כ־5000 דינר מירדן לרצועת עזה למימון פעילות ההתקוממות.

אתמול שרר שקט ברצועת עזה ובמהלך שביתת המסחר הכללית פתחו הסוחרים במפתיע את חנויות היוקרה לנעליים ובגדים בערים הגדולות.

הפגנות בגדה

בגדה המערבית התחדשו אתמול ההפגנות, אבל לפרקי זמן קצרים יחסית. הפגנה אלימה היתה בבית סחור לאחר תפילות יום ראשון הנוצריות בהשתתפות המוטראן הלטיני מישל סבאח. צעירים המטו את העיר באבנים והצבא רדף אחריהם בסימטאות העיירה. תושבי בית סחור אומרים כי החיילים היכו נשים. דחפורים של צה"ל הרסו גדרות אבן והשליכו את האבנים לחצרות הבתים. צה"ל נוקט שיטה זו בבית סחור מזה כשבועיים. מהנדס תושב העיר שסירב לפנות מחסום אבנים ליד ביתו נעצר.

הפגנות היו גם בחברון ובנסיבות בלתי ברורות הועלה באש בית עסק. התושבים טוענים כי צה"ל שרף את בית העסק, אבל שלטונות צה"ל מכחישים זאת בתוקף. בנו של בעל בית העסק נפצע לפני ומדימה בהפגנה מול בית העירייה והשמיע טענה, שאף היא הוכחשה, ששומריו של ראש העירייה ירו בו.

רצח בג'נין

בג'נין נרצחה תושבת מחנה הפליטים, אמנה אחמד בת 50, כנראה בשל חשד ששיתפה פעולה עם ישראל. צה"ל הטיל סגר על המחנה. אחר־כך היו בג'נין הפגנות. גם בשכם וברמאללה היו הפגנות.

הלימודים לא יחודשו

שנת הלימודים ביהודה ושומרון לא תחודש, ובעקבות זאת הפסידו כ־250 אלף תלמידים בבתי־הספר הערביים ארבעה חודשי לימודים השנה.

המינהל האזרחי ביהודה ושומרון הוציא אתמול צו וכו הוא מורה על המשך השבתת הלימודים לעוד חודש ימים. בתום חודש זה מסתיימת שנת הלימודים הרשמית, מתוכה נאסר על תלמידים ביהודה ושומרון ללמוד במשך ארבעה חודשים, על־ידי צווי המינהל האזרחי.

„הנה התלוש המשכורת שלי — 869 ש' ברוטו — מה עוד רוצים לקצץ לי?"

שואל בוזגלו המתבצר עם חבריו במפעל „אליאנס" שנסגר ● נפתח ערוץ של הידברות בין ועד העובדים להסתדרות

עובדי „אליאנס" לפני שערי המפעל הנעולים. (צילום: מאיר פרטוש)

יואב אביב, כתבנו לענייני עבודה

משמרת בת 40 פועלים ממשיכה להתבצר במפעל הצמיגים „אליאנס" בחדרה שנסגר אתמול בבוקר וכל 1100 עובדיו הוצאו לחופשה ללא תשלום.

יושב ראש הוועד, רפי בוהדנא, אמר אתמול לכתבנו, כי הוועד שוחח עם המשטרה וביקש ממנה שלא תתערב בנעשה. לדבריו העובדים „חמים" דיים ודי בניצוץ קל על מנת להבעיר את האווירה הלוהטת בלאו הכי. בוהדנא הזהיר גם את המנהל הזמני שלא לנסות ולהכניס לשטח המפעל חברת שמירה פרטית. הוא הודיע כי העובדים ישארו ללון במפעל במשמרות וישמרו על המפעל. „אנחנו שמרנו על המפעל עד עכשיו. ביום האחרון לעבודה בשבוע שעבר עטפנו את המכונות שלא ייפגעו מאבק ומזיקים אחרים ואנחנו נמשיך לשמור על המפעל", אמר בוהדנא.

אתמול יצאו חברי ועד העובדים לשיחה עם חיים הברפלד. אחד מחברי ועד העובדים שלא יצאו לשיחה אמר: „הברפלד הבטיח שעד שלא ייצא עשן ולא תיפול הכרעה לכאן או לכאן לא יזוזו משולחן ואנחנו מצפים להכרעה כזאת ומחר".

בתגובה להאשמות כאילו העובדים אינם מוכנים ללכת לקראת תוכנית הבראה אמר רפי בוהדנא, כי „הכל שקר וכזב, אנחנו עובדים, תמיד היינו מוכנים לוויתורים אבל ההנהלה אף פעם לא ישבה לשמוע אותנו ברצינות".

נשוי למפעל

עובד המפעל יוסף בוזגלו גולל בפני כתבנו את סיפורו של המפעל הכרוך בסיפור חייו. בוזגלו ואשתו טוני עובדים ב„אליאנס" מאז שנות ה־50. „אני נתתי את הנשמה שלי למפעל הזה. בשנים הראשונות אני הייתי נשוי למפעל ולא לאשתי, היא עזבה אותי ונשאתי לאשה את טוני עובדת המפעל. לפני מספר שנים היא חלתה ומה ביקשה ההנהלה לדעתו? אם היא מוכנה ללכת לפרוש. אבל עד היום לא סיכמו איתה דבר והיא עובדת המפעל. עכשיו שנינו נהיה מובטלים מאיפה ניקח כסף? מה נעשה?"

לדברי בוזגלו המפעל לא היה אמור להקלע לקשיים. „הנה תלוש המשכורת שלי, 869 שקלים ברוטו. מה עוד רוצים לקצץ לי? אני הזדקנתי עם המפעל, אני נתתי כאן הכל לקחו ממני את הכל ולא מהמנהלים".

ערוץ הידברות

במקביל להתבצרותם של חלק מעובדי „אליאנס" בין כותלי המפעל בחדרה, נפתח אתמול ערוץ של הידברות בין ועד העובדים לבין ההסתדרות.

חברי הוועד דנו אתמול עם סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים ז'ולוגי, על תוכנית ההבראה לחברה, שעקב סירובם עד כה לקבלה נמסר המפעל לידי כונס נכסים.

קודם לכן כינס הוועד אסיפה של העובדים ודיווח להם על השתלשלות האירועים. להלכה, אין הוועד מייצג עתה את העובדים, מאחר שהסכמי העבודה בחברה מושעים כל עוד היא בכינוס נכסים.

יו"ר סיעת ר"צ בהסתדרות, ח"כ דן כהן, קרא אתמול לזמן בדחיפות את הוועד הפועל של ההסתדרות לדיון בפרשת „אליאנס".

רבין: נוכחות צה"ל ממתנת האלימות בשטחים

דליה שחורי

לממשלה נמסר אתמול על ירידה במספר הארועים בשטחים. שר־הביטחון יצחק רבין אמר, כי נוכחות צה"ל בשטחים מצמצמת את האלימות ושוחקת את המוטיבציה לפעולות אלימות. בן ערה האוכלוסיה לכך, שעל־ידי ביצוע פעולות אלימות, היא סוגרת לעצמה את האפשרות לצאת לעבוד בישראל.

על־פי דיווח גורמי הבטחון עצורים עתה יותר מ־5000 תושבים מן השטחים.

מ"מ שר המשטרה עזר וייצמן מסר על ירידה בולטת במספר הארועים בישראל בשבוע האחרון. מספר הארועים בישראל, כולל ירושלים, הגיע ל־39. עוד מסר וייצמן, כי ביום ו' הגיעו לתפילה במסגדים שעל הר הבית 18,000 איש, אך השקט נשמר. הוא ציין, עם זאת, כי בקרוב צפויים חגים מוסלמיים והמשטרה נערכת לכך בהתאם.

הממשלה אישרה את חוזה החכירה עם האוניברסיטה המורמונית ב־11 קולות ובהתנגדות ארבעה שרים: שלושת השרים הדתיים וזבולון המר, יוסקה שפירא ויצחק פרץ, והשר אריאל שרון. השרים המתנגדים תבעו להבטיח באורח קפדני עוד יותר שאוניברסיטת בריגהם יאנג לא תפעל כל פעולה מיסיונרית. זאת לאחר שכבר הובטח באורח הרוק כי פעולה כזו לא תיעשה.

הממשלה מינתה את יוסף קוצ'יק למנכ"ל משרד־הקליטה. קוצ'יק ייכנס לתפקידו ב־1 ביוני.

גוברת הדרישה בגליל לעובדים מדרום־לבנון

יהודה צור

בחודשים האחרונים גברה הדרישה לעובדים מדרום־לבנון בקרב המעסיקים באיזור הצפון, בעיקר בגליל. מזה כמה חודשים ישנן פניות רבות של קבלני בניין, בעלי בתי־מלון, בתי־הארחה ומפעלים שונים, בעיקר טקסטיל ומזון, להעסיק עובדים מרצועת הביטחון.

עד היום מועסקים בגליל כ־1500 עובדים מקרב תושבי רצועת הביטחון. בתקופה האחרונה, בעקבות הגברת הביקוש לעובדים הלבנוניים כתוצאה מהמצב בשטחים, נפתחה לשכת תעסוקה במטולה אשר נועדה להסדיר העסקתם של פועלים מרצועת הביטחון.

בעקבות פנייתו של הגנרל לחאד הוסכם על העסקת 3000 עובדים לבנוניים בישראל. בשלב ראשון אושרה העסקתם של 60 עובדים נוספים מרצועת הביטחון. העובדים הלבנוניים מקבלים אישור לעבוד בישראל רק אם אחד מבני משפחתם משרת בצד"ל.

באיחור של 40 שנה הוחזר מפתח מגדל המים לנהריה

יהודה צור

בטקס שהתקיים אמש בנהריה החזיר קצין בריטי בדימוס, קפטן פילו, את מפתח מגדל המים הישן של העיר.

הקצין הבריטי, מלווה בעשרות אנשי צבא אנגלים ששירתו בארץ ישראל, מסר בטקס סמלי את המפתח. אין זה אומר שתושבי נהריה סבלו מחוסר מים, כי המגדל הישן שוכן לצד הים ומזמן איננו בשימוש. אך ראש העיר חיים לבב הדגיש את החשיבות הסמלית של המעשה.

משלחת של 34 קצינים בריטיים ששירתו בארץ־ישראל בתקופת המנדט, ביניהם בעלי דרגות של בריגדיר, הגיעו לארץ במסגרת חגיגות שנות ה־40 למדינה.

קפטן פילו טוען, שבשעתו הוא הזהיר את מפקד שיירת יחיעם, בדעמי סכטר, על מארב של ערבים הממתין לשיירה באיזור כברי של הים. במקום אכן הוצב מארב ובמהלכו נהרגו עשרות מאנשי השיירה. מניצולי השיירה אישרו, שקיימות עדויות המצביעות על כך שגם לשירות הידיעות של ההגנה היו ידיעות על כוונת הערבים לשים מארב לשיירה.

ארבעה מתחרים על תואר אלוף ישראל בשחמט

אבי אמיר

ארבעה מבין 15 משתתפי אליפות ישראל בשחמט, הנערכת בירושלים, נותרו עדיין במאבק על תואר האלוף. כל היתר, כהם האלוף היוצא נתן בירנבוים, יצאו מהמירוץ אל הכתר.

הארבעה הם: אלוף צה"ל בשחמט גדי רכליס, המוליך בראש עם 9.5 נקודות מ־12 משחקים, רב האמן ולדימיר ליברזון, שלו 8.5 נקודות ומשחק לא גמור, החייל אילן מנור, שצבר 8 נקודות, ורונן לב, שלו 7.5 נקודות ומשחק לא גמור נגד ליברזון. משחק זה הופסק במצב מסובך כאשר ללב יתרון ברגלי והמשך המשחק נידחה להיום.

קודם לכן ניצח ליברזון את מנור. רכליס, שהיה אמש חופשי ממשחק, בשל המספר הבלתי זוגי של המתחרים, ניצח בסיבוב ה־12 את הראל אליוסף. מנור סיים אמש בתיקו עם אמציה אבני ולכן סיכוייו של מנור לזכות באליפות הם קלושים למדי, שכן נותרו עוד שני סיבובים בלבד. האלוף היוצא נתן בירנבוים נוצח אמש על־ידי סגנו יצחק וינגר.

באליפות הנשים נמשך המאבק בין לובה קריסטול, המוליכה בראש עם 8 נקודות מ־9 משחקים, ואולגה פודרלנסקיה, שצברה 7.5 נקודות ב־8 משחקים. המשתתפות האחרות יצאו מתמונת המירוץ אל המקום הראשון.

נתיב השיירות בשער הגיא ייחנך היום על־ידי קק"ל

בצלאל עמיקם

הקרן הקיימת לישראל חונכת היום בשיתוף מפקדת קצין חינוך ראשי של צה"ל את אתר המשלטים השולטים על שער הגיא, אשר שוחררו על־ידי חטיבת הראל של הפלמ"ח ב־9.5.1948.

הכוונה לשלוחת המוצבים שמדרום לכביש המהיר ירושלים־תל־אביב ובה אתרים היסטוריים מתקופת מצור השיירות שניסו לפרוץ את הדרך לירושלים.

הגישה לאתר משולטת היטב ומאפשרת טיול עצמי רגלי או רכוב.

עיקרו של הסיפור קשור למבצע מכבי א' שנערך במאי 1948. במהלך המבצע כבשו יחידות של חטיבת הראל פלמ"ח את המשלטים שמדרום לכביש. על הגבעות המסולעות סמוך לבית מחסיר, ספגו הלוחמים הפגזות והתקפות של הלגיון. כאן נפלו לוחמים וחבריהם המשיכו להיאחז במקום בחירוף נפש, כדי לאפשר הספקה חיונית לירושלים.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 15־26, רמת־הגולן 13־27, חיפה 14־27, טבריה 17־33, עפולה 12־28, שומרון 16־28, תל־אביב 14־25, נמל תעופה בן־גוריון 11־27, יריחו 16־35, עזה 15־25, באר־שבע 11־31, אילת 24־38. (עתיים)

ממחר — רק חקיקה תאפשר הוצאת צווי ריתוק במערכת הבריאות

רונית מורגנשטרן

הדיון המתוכנן על המצב במערכת הבריאות, ודרישת האוצר להאריך תוקפן של תקנות החירום לתשעה חודשים נוספים לא התקיימו אתמול בישיבת הממשלה השבועית. אי־לכך תפוג מחר תוקף התקנות הקיימות והוצאת צווי־ריתוק ומניעת שביתות במערכת הבריאות תחייב תהליך חקיקה ראשית־מבנות.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, תבעה מראש הממשלה, יצחק שמיר, לקיים דיון רציני במצב החמור של מערכת הבריאות והזכירה, שמזה שנתיים לא קיימה הממשלה אף לא דיון אחד משמעותי ולא קיבלה החלטות בנושא זה. ראש הממשלה הבטיח לשרת־הבריאות לקבוע מועד לדיון מיוחד.

במקביל לישיבת הממשלה נערכה בחוץ הפגנה של מאות מעובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים, שקראו לשר נסים להתפטר ותבעו לחקור את הוועד... כרבריום, ולשלם להם עבור 65 שעות נוספות לעובד, לפי ההסכם עם האוצר.

קבוצה אחרת של כ־50 מפגינים, תושבי שכונות מצוקה והפנתרים השחורים, בראשות סעדיה מרציאנו, נשאו שלטים בגנות שר האוצר כגון: „נסים — מלאך המוות של החולים". סעדיה מרציאנו שדיבר בשם המפגינים אמר, כי הנפגעים העיקריים מהקיצוצים במערכת הבריאות הם תושבי השכונות ועיירות הפיתוח שאין בידיהם אפשרות לממן טיפול רפואי לקוסם בבתי־חולים הפרטיים.

אתמול גם דן בית הדין הארצי לעבודה בערעורם של עובדי המינהל והמשק והושגה פשרה לפיה הסיר השופט את צוו־המניעה שהופעלו נגד העובדים בשבוע שעבר, והעובדים התחייבו מצידם להימנע משיבושים עד למועד הדיון בעניינם, שהוקדם מה־15 במאי ל־11 במאי לכל המאוחר.

הנהלת קופת־חולים תבקש הבוקר מבית הדין לעבודה בתל־אביב צוו־מניעה נגד הפעלת מרפאות־החוץ שבתשלום במלון „מאלאס" על־ידי רופאי בתי־החולים של קופת־חולים.